

YENİ DEMOKRASİ YOLUNDA

İŞÇİ-KÖYLÜ

www.iscikoylu.org

Sayı: 2004-4

28

*Yıl:2 *14-27 Şubat 2004 *Fiyatı: 750. 000 TL ISSN:1303-9350

“Demokratik Güç Birlikleri” düzen partilerinin gerçek yüzünü gizleyemez **DÜZEN PARTİLERİNİN ADAYLARINA OY YOK!**

Seçim Platformundan, parlamento zemininden, faşizmin icazet kucağından "Yerelden Genele halk iktidarı yürüyüşü"ne çıkanlar, değil halkı, kendilerini bile kandıramazlar.

DEMOKRATİK GÜÇ BİRLİĞİ KİME UMUT TAŞIYOR?

DEHAP, ÖDP, EMEP, SDP ve ÖTP, SHP çatısı altında "Demokratik Güç Birliği" oluşturdu. Bileşenleri tarafından "demokratik halk hareketinin yaratılması", "Tarihi bir sorumluluk" olarak gösterilmeye çalışılan bu ittifak, gerçekten tarihi olarak mı yoksa halk düşmanlığında, uşaklıkta kendini kanıtlamış SHP'nin çatısı altında bir utanç tablosu olarak mı değerlendirilmelidir? Kısaca söylemek gerekirse bu ittifak ortaya attığı iddiaları gerçekleştirecek zeminden tamamen zıt bir oluşumdur. **Sadece bileşenleri için bir aymazlık ve acizlik durumundan ibarettir.** Aslında kendileri açısından bu ittifakın "tarihi" önem taşıdığı bir bakıma doğrudur. **Yanlış olan bunun Türkiye halkına, geleceğine ve sınıf mücadelesine mal edilmesidir.**

SHP'NİN KANATLARI ALTINDA “İKTİDAR” YÜRÜYÜŞÜ

SHP ilk başlarda sosyal demokrat oy pazarında CHP ile süren davasının peşinde, özellikle oy potansiyeli olan DEHAP'ı tavlama meşguldü. Çünkü başka türlü düzluğe çıkma şansı yoktu. Yanına diğer kesimden ekleyebileceği herkes kâr kalacaktı. DEHAP ve ÖTP ise ittifakı "yeni bir umut ve alternatif" olarak değerlendirme eksenine kilitlenmiştir. EMEP'e gelince; onlar bütün süreçlerin en tescilli oportünisti olma unvanını yine kimseye bırakmadılar. Daha 15 Ocak tarihli GYK imzalı, çatı partisi, konulu SHP'yi eleştiren basın açıklamalarının mürekkebi kurumadan SHP'nin koltuğu altında "iktidar" yürüyüşünü başlattılar.

KARŞI DEVRİMCİLERİN İÇİNDE YER ALDIĞI İTTİFAKIN DEMOKRATLIĞI NEREDE?

İttifak bileşenlerinin içler acısı durumu işte böyledir. **İnisiyatif belirgin bir şekilde SHP'nin elindedir.** Ve bu ittifak içinde lafta bile olsa sosyalizmden hiç bahsetmeyenler vardır. AB yanlısı olanlar vardır. "Kamu Reformu" ve bu bağlamda "Yerel Yönetimler Yasası Taslağı"na esasta karşı çıkmayanlar vardır. Emperyalizme, ABD emperyalizmine karşı tavrı olmayanlar vardır. Dahası SHP gibi patron ağa devletin has bir temsilcisi vardır. İşte tüm bunlar ittifakın aslında iddia ettiklerinin yanından bile geçemeyeceğinin göstergesi ve kanıtıdır.

Ragıp Zarakolu

SÖYLEŞİ

“Ben inanıyorum ki Amerika terketmek zorunda kalacak bölgeyi. Fakat yerinde bir yıkıntı, bir kaos bırakacak. Buna karşı devrimci ve sosyalist güçlerin çok ciddi projeler üretmesi gerekiyor.

Çözumsuzlük politikalarının artık devri kapandı. Çünkü dünyada artık kaçacak yer kalmadı. Çünkü pasta ufalmaya başladı.” *Sayfa 10*

İşçi-köylü'den

R. TAYYİP ERDOĞAN'IN
ABD ZİYARETİNİN ÖZETİ;
“ABD BİZİ DAHA ÇOK
KULLANMALI”

Sayfa 30

Şişecam işçileri grevde

Kristal-İş bünyesindeki Şişecam'a bağlı 13 cam fabrikasında çalışan 5 bini aşkın işçi 30 Ocak 2004 tarihinde greve çıktı. Patronla sendika arasındaki son görüşme 29 Ocak 2004 tarihinde son bulmuştu. Görüşmede Eskişehir işçilerinin sendika seçme hakkına saygı gösterilmesi, esnek çalışma uygulamalarının kaldırılması, Eskişehir işçilerinin geri alınması, Gebze Cam Elyaf Fabrikası Baş temsilcisi'nin işe dönmesi gibi taleplerin kabulü noktasında değişen bir şey olmadı. Cam patronları görüşmede işçilerin taleplerini kabul etmeye yanaşmadı. Yapılan görüşmede anlaşma sağlanamadığı için fabrikalarda greve başlandı.

İstanbul Topkapı Şişecam fabrikası işçileri 30 Ocak Cuma günü saat 11:00'de makineleri kapatarak fabrika önüne çıktılar. Fabrika kapısının önüne "Bu fabrikada grev var" yazılı pankartı asan işçiler alkışlar eşliğinde "İşçiler kardeş, işveren kalles", "Hükümet istifa", "Yaşasın sınıf dayanışması" vb. sloganlar atarak davul zurna eşliğinde halay çektiler.

Eskişehir'de ise günün erken saatlerinde yaklaşık 300 işçi, fabrikanın önünde toplanarak grev halayını çektiler. "Direne direne kazanacağız", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" vb. sloganlar atıldı. İşyeri temsilcisi Hür Keskin yaptığı konuşmada, anayasal haklarını kullanarak sendika değiştirdiklerini belirtti ve "İşveren bazı ayak oyunlarına baş-

vurdu, ancak sınıf kardeşlerimiz bu ayak oyunlarına itibar etmedi" dedi. Patronun bu oyunlarının 5 bini aşkın cam işçisi tarafından cezalandırılacağını da söyledi.

"DİPTEN GELEN DALGA BU"

Mersin'de ise grev 1600 cam işçisinin Anadolu Cam fabrikası önüne gelerek "Yaşasın sınıf dayanışmamız", "Hükümet istifa", "İşçiler kardeş, işveren kalles" sloganlarını atması ile başladı. Cam işçilerinin grevine KESK, Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikalar da destek verdi. Bir konuşma yapan Kristal-İş Şube Başkanı **Fehmi Sandallı** "Sendikal faaliyetlerden dolayı işten çıkarılan arkadaşlarımız işe geri alınsın, saat başına 1 milyon 600 bin olan ücret zammı da bir an önce uygulan-sın" dedi. Biz de grevde olan işçilerin görüşlerini aldık.

Mahmut Özcan: Kristal-İş sendikası üyesiyim. 9 yıllık Şişecam Paşabahçe işçisiyim. 2 yılda bir toplu iş sözleşmesi yaparız. Toplu iş sözleşmesinde, çıktığımız grevin 16. gününde 59. hükümet Milli Güvenliği bozduğu gerekçesiyle grevimizi ertelemesiyle vasat bir toplu sözleşme imzaladık. 2003 Toplu İş Sözleşmesi Aralık 2002'de başlaması gerekirken işverenin açtığı yetki mahkemeleri, süreci uzatarak 18 Temmuz 2003'te toplu sözleşme süreci başlatılmıştır. İşverenin dayatmaları, uzlaşmaz tutumu sürerken aynı iş koluna bağlı Çimse-İş sendikasının örgütlü olduğu

Eskişehir Paşabahçe fabrikasında işçilerin öz-gür iradesiyle 706 kişi Kristal-İş üyesi olmuştur. İşveren anayasal hakkı ihlal ederek bu işçilerin 364'ünü işten atmıştır. Eylül-Ekim aylarında olan bu olaylar, toplu iş sözleşmesini de tıkamıştır. Yasal uzlaşma sürecinin bitmesiyle 9 Aralık 2003'te grev kararı alınmıştır. Bu süreye kadar mesai, işyerini terk etmeme, sakal bırakma eylemleri yapılmıştır. 8 Aralık'ta AKP hükümeti grevimizi "milli güvenlik" gerekçesiyle 60 gün süreyle ertelemiştir. Ertelemenin ardından Danıştay Mahkemesine başvurulmuştur. 16 Ocak 2004'te Danıştay yürütmeyi durdurarak hükümeti haksız bulmuş, greve çıkmamızın önündeki engeli kaldırmıştır. 6 gün süresinden sonra 30 Ocak'ta 13 işyeri yaklaşık 5 bini aşkın işçi greve çıkmıştır. Ne yazık ki Türkiye Cumhuriyeti yasalarının işverenin lehine düzenlemelerle dolu olması, yeni yasaların da buna kalkan olarak kullanılması neticesinde 14 ay gecikmeyle greve çıktık. Danıştayın bozma kararı da tarihte iltir. Onurlu duruşumuzu, gücümüzü tüm Türkiye'ye kanıtlayıp hiçbir siyasi amaç gütmeyen, ekmek mücadelesinde cam işçisinin birlik ve beraberliği Türkiye işçi sınıfına örnek olmuştur. Bize yaşam hakkı tanımayanların para kazanma devri kapanmıştır. Bunu ben dip dalga olarak değerlendiriyorum. Bu dalga yüzeye çıktığında toplumun üreten kesimi yönetimde de kendini gösterecek, kapitalizmi ve emperyalizmi tarihin derin sayfalarına gömecektir. Milli gelirin sadece %5'ini alan çoğunluk %90'ını paylaşan mutlu azınlıktan hesap soracaktır.

Mehmet Torolu: Türkiye'de yaşanan bir süreç var. İş kanunu değiştiriliyor. Bununla ilgili olumsuzluklarımız var. Çocuklarımızın, kendi geleceğimize için yaptığımız bir grev bu. Sosyal haklarımızı geliştirmek istiyoruz. Bu anlamda greve çıktık. Para ikinci plandadır, mümkün olduğunca direneceğiz.

"ARKADAŞLARIMIZ İŞE TEKRAR ALINMAZSA BU GREV BİTMEZ"

Gebze Çayırova'da bulunan Şişecam fabrikasında greve çıkan işçilerin görüşleri de şöyle;

İlhan Beyaz: Kristal-İş üyesiyim. Grevimizin bugün 8. günü. Genel olarak grevimiz iyi gidiyor. Konfederasyon, sivil toplum örgütleri ve bazı siyasi partiler seçim yaklaştığı

için desteklerini sunuyorlar. Bunların yanında **Gebze Sendikalar Birliği, Türk Metal-İş ve Harb-İş'e** bağlı arkadaşlar da bizi destekliyorlar. Genel olarak greve çıkış nedenlerimizi şöyle sıralayabiliriz. **Birincisi** ücret politikası, **ikincisi** yeni iş yasası ile ilgili olarak hükümetin çıkarmak istediği esnek çalışma ve performans dayalı üretimin yürürlüğe sokulması istenmesi. Bunların yanında greve başlamamızın en önemli nedeni işten çıkarılan 68 arkadaşımızın tekrar işe alınması. İş yasası ile ilgili olarak ikramiyelerin ve kıdem tazminatlarının uygun hale getirilmesini istiyoruz. Daha önce grevimiz Bakanlar Kurulu kararıyla 2 ay ertelenmişti. Danıştay'a başvurumuz sonucunda karar bizim lehimize çıktı ve şimdi grevdeyiz. Haklarımızı alana kadar da bu grev sona ermeyecek.

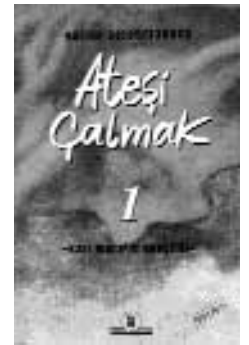
Mustafa Akçay: Grev çıkışımızın 8. günü bugün. Halen herhangi gözle görülür bir gelişme yok. Sendika yöneticileri ile patronlar arasındaki görüşmeler devam ediyor. Kristal-İş sendikasına bağlı bütün fabrikalar grevde, onlarla birlikte Gebze'deki çeşitli fabrikalarda çalışan işçi arkadaşlar da bize destek sunuyorlar. Grevimiz işten atılan arkadaşların tekrar işe alınması, geçen ay komik rakamlarla ifade edilen zamların düzeltilmesi ve hükümetin çıkarmaya çalıştığı iş yasasındaki işçinin emeğinden çalıp patronların ceplerini doldurmayı amaçlayan maddelerin kaldırılması hedefliyoruz. Eğer bu noktalar düzeltilmezse grevimiz bitmez. 8 gündür fabrikada üretime dair hiçbir işlem yapmıyoruz. Sadece sendikamızın belirlediği bazı arkadaşlar makinelerin bakımını yapıyorlar, cam giriş ve çıkışını yasakladık.

Hüseyin Akpınar: 3 aydır Şişecam fabrikasında kadrolu olarak çalışmaktayım. Grev çıkış nedenimiz işten çıkarılan arkadaşlarımızın tekrar işe alınması ve geçimimizi sağlayacak ücretin verilmesi. Zaten şimdi aldığımız ücretle çok zor geçiniyoruz. Bir de hükümet Yeni İş Yasası ile birlikte daha fazla işçinin belini bükmeyi amaçlıyor. Hükümet kıdem tazminatını ortadan kaldırmayı da düşünüyor. 40 yaşında işten çıkarılan bir işçi hiç yoktan bir tazminat alıyordu. Şimdi onu da ortadan kaldırıp işçiyi ölüme terketmek istiyorlar. Daha önce müteahhitin yanında çalışıyordum. 500 milyon maaş alıyordum. Evliyim anca yetiyordu. Şimdi ise asgari ücretle ay sonunu çok zor getiriyorum. (Mersin/Kartal)

Ütopya Yayınları'ndan çıkan
-ABD saldırganlığı:
Irak ve Ötesi
-11 Eylül'den
Afganistan'a
ABD imparatorluğu
-Kovboyun
Sömürge İmparatorluğu
adlı kitaplar
kitapçılarda

Evrensel Basım Yayın'dan çıkan
ATEŞİ ÇALMAK 5. CİLT

KİTAPÇILARDA

İşçi-köylü
senin sesin!
OKU-OKUT!
ABONE OL!
ABONE BUL!

ABONELİK ŞARTLARI

6 AYLIK: 10.200.000
1 YILLIK: 20.400.000

NOT: İstedığınız süreye denk gelen oranda parayı hesap numaralarımıza yatırarak banka dekontunu yayınevimize fakslayınız ya da postalayınız. Abonelik ücretine posta masrafları dahildir.

Yurtdışı Hesap Numaraları
Sema Gül
Euro Hesabı

Ziraat Bankası
İstanbul Aksaray Şubesi: 0 751 00 38 65 97 00 00 009
Halk Bankası
Laleli Şubesi: 3474/63487
Vakıf Bank
Valide Sultan Şubesi: 401 20 35

Erdoğan ABD ziyaretiyle TC'nin uşaklığını bir kez daha tescil etti HEDİYELERLE GİTTİ BOŞ DÖNDÜ

Bugün Recep Tayyip Erdoğan, bavullar dolusu hediye ile gerçekleştirdiği ziyaretle, efendisinin gönlünü almaya ve biraz da kırıntı koparmaya çalışmaktadır. Özellikle de TC'nin geleneksel Kürt politikasının işgalle birlikte sekteye uğraması karşısında Irak Kürdistanı'nda var olduğunu iddia ettiği "kırmızı çizgilerin" biraz daha belirginleşmesini talep etmektedir. Keza Kıbrıs politikası için de aynı şeyler geçerlidir. Ne var ki, ABD emperyalizmi kırıntı vermeye niyeti olmadığını bir kez daha göstermiştir. Erdoğan ziyaretten yine eli boş dönmek zorunda kalmıştır.

Recep Tayyip Erdoğan'ın uzun süredir gündemde olan ABD ziyareti geçtiğimiz haftalarda gerçekleşti. Ziyaret, zamanlaması bakımından, sadece TC-ABD ilişkileri açısından değil, diğer emperyalistlerle birlikte bölge halkları açısından da önemliydi. Öyle ki, emperyalist kapitalist sistemin içinde bulunduğu mevcut kriz halinin derinleştiği, bununla birlikte emperyalistler arası dalaşım ve dünya halklarına yönelik saldırganlığın yoğunlaştığı bir süreçten geçiyoruz. Böyle bir süreçte yapılan ziyaret, ABD emperyalizminin hegemonyasını korumaya yönelik atacağı yeni adımlarda uşağı durumundaki TC'ye yükleyeceği görevler bakımından oldukça önemlidir.

Ziyarete öne çıkan yorumların başında TC'nin efendisi ABD emperyalizmi ile Irak işgali sürecinde "çelişkilerin" ortadan kalktığı iddiası geliyor. ABD emperyalizminin uşağı durumundaki TC, efendisinin Irak işgalinde büyük bir beceriksizlik gerçekleştirmiş ve 1 Mart 2003 tarihindeki tezkerayı meclisten geçirememiştir. TC açısından bir yol kazası olarak değerlendirdiğimiz bu durum, ABD emperyalizminin TC'yi belli noktalarda hizaya getirmesinin gerekliliğini de ortaya çıkarmıştır. Bugün Recep Tayyip Erdoğan, bavullar dolusu hediye ile gerçekleştirdiği ziyaretle, efendisinin gönlünü almaya ve biraz da kırıntı koparmaya çalışmaktadır. Özellikle de TC'nin geleneksel Kürt politikasının işgalle birlikte sekteye uğraması karşısında Irak Kürdistanı'nda var olduğunu iddia ettiği "kırmızı çizgilerin" biraz daha belirginleşmesini talep etmektedir. Keza Kıbrıs politikası için de aynı şeyler geçerlidir. Ne var ki, ABD emperyalizmi kırıntı vermeye niyeti olmadığını bir kez daha göstermiştir. **Erdoğan ziyaretten yine eli boş dönmek zorunda kalmıştır.**

Bu durumun yaratacağı güvensizlik ortamını engellemek yine bir manipülasyon kampanyasıyla medyaya düşmektedir. Televizyon ekranlarında Bush ve Erdoğan'ın görüntüleri bol bol yayınlanmakta, ve Bush'un "Arkadaşım Erdoğan" sözüyle övünülmeye çalışılmaktadır. Amerikancı köşe yazarları ziyaretteki Erdoğan'ın pozlarını ve TC-ABD arasındaki "stratejik ortaklığı" anlatmaya çalışmakta-

dır. Bu noktada ABD emperyalizmi de uşağı yalnız bırakmayarak, medya aracılığı ile yürütülen manipülasyon kampanyasına, Erdoğan'a ve TC'ye övgüler yağdırmaktadır.

Burjuva medyanın, Irak Kürdistanı'ndaki PÇDK bürolarının ABD askerleri tarafından basıldığı haberini geçmesi, Erdoğan'ın ziyaretinin zaferi olarak ilan ediliyordu. Erdoğan ziyareti dönüşünde havalimanında böbürlenerek gazetecilere "tabii ki bu bir tesadüf değildi" açıklamasında bulundu. Tarihin cilvesine bakın ki Türk hakim sınıflarının övündüğü bu tek olayın da yalan olduğu ortaya çıktı. Özgür Gündem gazetesi bu baskınların olmadığını açıklarken, araştırmacı yazar **Koray Düzgören** de Yeni Şafak'taki köşe yazısında "ben şahsen yaptığım araştırmalar sonucu bölgede bu baskını doğrulayan bir haber kaynağına rastlamadım" açıklamasında bulundu.

Erdoğan'ın hediyeler götürüp kırıntılar istediği, Irak Kürtlerinin durumu konusunda ABD emperyalizminden istediğini alamamıştır. Çok da ısrarlı olacak bir durumu da yoktur zaten. ABD emperyalizminin Kürtlere yönelik politikası esasta bölgedeki içinde bulunduğu durumlara göre değişim gösterecektir. Şu aşamada TC'nin Irak Kürdistanı'ndaki "kırmızı çizgileri" ABD'nin bölgedeki politikasına ters düşmektedir. Ancak, ABD emperyalizmi TC'nin kendi sınırları içindeki Kürtlere yönelik imha ve inkar saldırısına da destek sunmaktadır. Bu desteklerden biri de KONGRA-GEL'in terör listesine alınmasıdır. **Ancak bu örgütün Irak Kürdistanı'ndaki faaliyetini de TC'nin istediği tarzda engellemektedir.**

Ziyaretin diğer gündemini ise Kıbrıs oluşturmuştur. Bugün açısından Kıbrıs, emperyalist dalaşım merkezlerinden biridir. ABD emperyalizmi TC'nin Adadaki garantörlüğünü kullanarak Adadaki etki gücünü artırmayı planlamaktadır. Aynı şekilde AB emperyalistleri ise Adayı AB'ye tam üye yaparak etki gücünü artırmak istemektedir. **Öyleki Ada hem ABD açısından hem de AB açısından stratejik öneme sahiptir.** ABD emperyalizmi Adadaki etki gücünü artırarak askeri bir üsse çevirmeyi planlamaktadır. Böylece hegemonyasını

koruma mücadelesinde bir adım daha atmak istemektedir. Bu nedenle TC'nin arabulucu olarak ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell'ı istemesi tesadüf değildir. Annan Planı çerçevesinde 10 Şubat'ta New York'ta başlayan müzakerelerde, ABD emperyalizmi TC'yi kullanarak elindeki kartları güçlendirmektedir. Ada üzerinde yoğunlaşan dalaşım, müzakerelerin başlamasıyla daha da kızışacağı benzetilmektedir. Bu noktada TC efendisi ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda hareket edecektir.

Erdoğan ziyaretinin her iki gündeminde de ABD emperyalizminin çıkarları esas olmuştur. Erdoğan ABD'den bir kırıntı bile koklamadan geri dönmek zorunda kalmıştır. Ancak efendisinin hediyelerini kabul etmesi bile TC için bir "onurdur."

Erdoğan'ın ABD gezisinin önemli gündem maddelerinden biri yine Kürtler oldu

Güncel olması açısından başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın Amerika gezisinin sonuçlarını Kürt sorunu boyutuyla da ele almak gerekiyor. Hemen belirtmeliyiz ki TC açısından Kürt sorununa yaklaşımda ortaya çıkan yeni bir durum yoktur. TC tüm yaklaşımlarını bugüne kadar inkar ve imha ısrarı üzerine kurmuş ve Irak'taki olası tüm gelişmeleri de bu soruna endekslemiştir. Efendisi ABD ise planlarını bölgeye yerleşme üzerine kurmuştur. İşte ABD emperyalistlerinin Kürtlere göstereceği hoşgörünün(!) sınırı da Kürtlerin bu planda oynayacakları rolleri büyüktür. Eğer Irak Kürdistanı'ndaki Kürt güçlerinin bu planda oynayacakları rolleri büyükse, yani Irak'taki direniş ve bölgedeki diğer gelişmeler ABD'ye bunu dayatırsa ABD emperyalistleri bildiğini okur/okuyacak. **Her zaman ifade ettiğimiz gibi TC ile ABD ilişkisi, stratejik ortaklık değil, stratejik uşaklık ilişkisidir.** Bir uşağın efendisini etkileme düzeyi ne ise, TC'nin de emperyalist politikalar üzerindeki etki düzeyi de odur. Ve Erdoğan'ın son ziyaretinde Kürt ve Kıbrıs sorunlarına ilişkin efendisini etkileme gücünü de bu bakış açısıyla ele alıp değerlendirebilirsek ortaya daha doğru sonuçlar çıkarabiliriz. Nitekim bazı Kürt çevreleri, hayatın gerçekleriyle yüzleşmeye başlayınca, yeniden ABD'nin kötü niyetli olduğunu "keşfetmeye" başladılar.

Bilindiği üzere, Kürt sorunu, yalnız TC'yi ilgilendirmiyor. Parçalanmış Kürt toprakları üzerinde egemenlik kuran bölgenin diğer gerici ülkeleri İran ve Suriye'yi de direkt ilgilendiriyor. Yakın tarihe kadar KONGRA-GEL'in militanlarını ülkesinde barındırıyor diye, Suriye'ye savaş ilan edecek duruma gelen TC'nin son ziyaretiyle birlikte Kürtlere karşı ortak bir hareket geliştirme konusunda önemli oranda bir hemfikirlik sağladıkları görülüyor. Yine İran'la sürdürülen görüşmelerde de bu sorun diğer tüm sorunların önüne çıkmaktadır. Kısacası Irak'ta sürdürülen federasyon tartışması, Kürt halkına düşman olan tüm faşist ve bölgedeki gerici devletlerin harekete geçmesine neden oldu.

Federasyon tartışmasına girmeden önce TC'nin son süreçte Suriye ve İran'la geliştirdi-

ği ilişkilerde kısa bir değini yapmakta yarar görüyoruz. Hatırlanacağı gibi, emperyalist işgalciler Irak'ta zafer çılgınlıkları atarken, Suriye ve İran'a yönelik ise en üst boyutta tehditler savurmaktaydılar. Ama gelişmeler ne ABD'nin ne de TC'nin beklediği yönde oldu. Çünkü Irak'taki zeminlerini istenilen düzeyde güçlendiremeyen işgalciler, kendilerine yeni cepheler açmakta zorlanıyorlardı. Dolayısıyla Irak'taki direnişin boyutu ve uluslararası gelişmeler işgalcilerin yeni hamleleri için belirleyici derecede önemli etkenlerdir. Nitekim Irak'ta direniş boyutlanınca bölgeye "istikrar" için gelen emperyalistler, bırakalım "istikrar" sağlamayı var olan istikrarsızlığı daha da derinleştirdiler.

Tekrar TC'nin İran, Suriye ilişkilerine dönecek olursak; yukarıda da ifade ettiğimiz gibi TC bu ilişkileri ABD'ye rağmen geliştirmiyor. **Ama TC, ABD bilgisi dahilinde gelişen bu ilişkiyi Kürtlere karşı ortak bir şer cephesine dönüştürme çabası içinde.** Ki Suriye ve İran'ın da bu konudaki çıkarları TC ile çakışıyor. Irak'taki federasyon tartışmalarına Tahran'dan ve Şam'dan gelen tehditlerin-ikazların TC'den geri yanı yoktur.

TC'nin Kürtlere ilişkin tek politikası; İmha ve inkar

Erdoğan'ın "Arjantin'de de kurulsun Kürt devletine karşı çıkarız" söylemi TC'nin Kürtlere karşı yürüttüğü politikanın öznlü bir ifadesidir. Son süreçte, özellikle dış politikada Kürt sorunu TC'nin değişmez gündem maddelerinden biridir. Kürtlere karşı İran ve Suriye ile ittifak kurmaya çalışan TC, uluslararası planda da katıldığı tüm platformlarda yaptığı tüm görüşmelerde bu sorunu şu veya bu şekilde gündeme getirmektedir. Özel olarak Irak'ta sürdürülen federasyon tartışmasına paralel olarak faşist diktatörlüğün içte ve dıştaki saldırılarını daha bir yoğunlaştı. Özellikle yerel seçimlerin de yaklaşmasıyla birlikte, başta DEHAP olmak üzere demokratik kurum ve partilere yönelik saldırılar daha da artmaya başladı. Van alay komutanının 500 korucuyu toplayarak DEHAP'ı yermemeleri konusunda uyarması, yine lokal düzeyde de olsa kimi Kürt ilçelerinde tüm faşist burjuva partilerinin birleşip, DEHAP'a adaylarına karşı tek aday çıkarmaları, saldırının boyutunun ve tek merkezden yürütüldüğünün açıkça işaretidir.

Dün bu topraklarda federasyon dahil her şey tartışılabilir diyen anlayışın sürdürücüleri, bugün Irak'ta ulusal temelde oluşacak bir federal yapıyı "savaş" gerekçesi sayıyorlar. Bundan dolayı da Irak'ta oluşacak yapının "etnik ve mezhepsel temelde değil, coğrafi temelde" olmasını istiyorlar. Hiç şüphesiz TC'nin bu denli pervasızca davranmasında "silahlı mücadele misyonunu doldurdu" diyen ve sistemle bütünleşmek için, her türlü fedakarlıkta(!) bulunan reformist politikanın rolü oldukça büyüktür. Egemenlerin, reformist önderliğin sistemle bütünleşme çağrısına verdiği yanıt ise, "ulusallık adına neyin varsa, bırak da gel" olmaktadır. Ve bunun içinde, devrimci ulusal savaşımın yarattığı tüm kazanımları yok etmeye çalışıyor.

Sınıfsal Bakış

KARAYALÇIN'IN ŞEFKATLİ KOLLARINDA "DEMOKRATİK GÜÇ BİRLİĞİ"

Sahtesinden, milliyetçisine, farklı renklerini temsil eden asıllarına kadar reformist ağırlıklı bir koalisyonun, yerel seçimler vesilesiyle ilan ettikleri **merkezi ittifak** anlaşması, kendilerinin niteleyişine uygun olarak "**tarihi**" mi değerlendirilmelidir? Yine buradan yola çıkarak, bu gelişmenin, hem önümüzdeki yerel seçimlerde izleyeceğimiz politikayı, hem de devamındaki süreç açısından, gerek ciddi bir bölümü halk saflarında olan bu güçlerle olan ilişkilerimizi gerekse de bir bütün olarak sınıf mücadelesini ne oranda etkileyebileceğini değerlendirmek durumundayız. Zira, bu ittifak sahipleri, ortak açıklamalarında, oluşturdukları güçbirliğinin yerel seçimlerle sınırlı olmadığını, **merkezi iktidarı** hedeflediğini söylemektedirler. Yani, bu en azından kimileri hem kişisel hem siyasi hareket olarak "**gayri ciddi**" şahsiyetlerin imzaladıkları deklarasyondaki laflar, "**hayli ciddi**"dir.

Gelinen aşama itibarıyla bu ittifakı veya adına ne denirse densin bu işbirliğini, güçbirliğini, bir "**olay**" olarak nitelendirmek mümkünse de bunu "**tarihi**" olarak değerlendirmek ancak ucuz **medya manşetlerine** özenmek olur. Basın toplantısında (29.01.04) aksini tercih etme talih-sizliğine düşen ittifak bileşenleri liderlerinin her biri, aynı zamanda nasıl bir **aymazlık ve acizlik** içinde olduklarını da tescil etmiş oluyordular. Aslında kendileri açısından bunun "**tarihi**" bir önem taşıdığı bir bakıma doğru sayılırdı. Yanlış olan, bunun Türkiye halkına, geleceğine, sınıf mücadelesine mal edilmesi idi.

SHP, sosyal demokrat oy pazarında CHP ile süren davasının peşinde, birilerini, özellikle oy potansiyeli olan DEHAP'ı tavlama meşguldü. Başka türlü düzlüğe çıkma şansı yoktu ve olamazdı. Yanına diğer kesimden ekleyebileceği kadar ekledikleri kâr kalacaktı. Usulen CHP, DSP diğerleri ve özellikle YTP ile ilk baştaki pazarlıklar sonuç vermeyince bu yola sapmıştı. Kaldı ki bu hesaplar 3 Kasım'da da böyle işlemiş ama tutmamıştı. **Karayalçın**'ın her konuda olduğu gibi düzenbazlıkta da sicilinin ne kadar kabarık olduğunu bilmeyen yoktu.

Kürt milliyetçilerinin politikası, hem de kesin bir dille, ittifakın ilan edilmesine kısa bir süre kala çok açık vurgularla ve "**tarihi**" söylemlerle şöyle çiziliyordu: "**28 Mart seçimleri Türkiye için mutlaka yeni bir başlangıç olmalıdır. Yeni bir umut ve alternatif ortaya çıkarmalıdır. Aksi halde Türkiye her geçen yılda on yıl kaybetmiş olacaktır. Bu nedenle demokrasi güçlerine tarihi bir sorumluluk düşüyor. Demokratik bir programla geniş bir ittifak gerçekleşmezse, demokratik ve sol güçler Türkü ve Kürdüyle Türkiye halkına karşı en büyük suçu işlemiş olur.**" (Cemil Bayık, Röportaj, **Özgür Gündem**, 25.01.04)

DEHAP ve **ÖTP** bu eksene kilitlenmişti. Yani onlar için de bu ittifak kendileri açısından "**tarihi**" idi. **EMEP**'e gelince onlar bütün süreçlerin **en tescilli** oportünisti olma unvanını yine kimseye bırakmadılar. Daha 15 Ocak tarihli GYK imzalı, çatı partisi konulu, **SHP**'yi hedefleyen basın açıklamalarının mürekkebi kurumadan **SHP**'nin koltuğunun altında "**iktidar**" yürüyüşü başlattılar. Üstelik 20 Ocak tarihli Evrensel'deki köşesinde **EMEP** genel merkez yöneticilerinden K.T. Sürek **SHP**'ye çatarak, **EMEP** Genel Başkan Yardımcısı Ender İmrek, 24 Ocak tarihli Evrensel'deki röportajında, ittifakı "**demokratik bir halk hareketinin yaratılması**" olarak tanımladıktan sonra, bu süreçteki görüşmelerin "**çatı partisine gidişin önünü açabileceğinden**" söz ediyordu.

SHP'nin dostu **ÖDP** ve onunla beraber bu ittifakı "**tarihi**" olarak nitelmesi "en anlamlı" olan **SDP** için ise böylesi birlikteliklerden başka bir "**varlık**" koşulu zaten yoktu. "**Politika**" dedikleri aracı bu tür platformlarda pazarlık nesnesi olarak kullanmak, kitlelerin o çok sözünü ettikleri özlem ve duygularını sövmek adına, bir yerden alıp bir başka boşluğa sürüklemek şeklinde öteden beri gerçekleştirilmekteydi.

DGB (Demokratik Güç Birliği) bileşenlerinin durumu ve beklentileri kısaca böyledir. **İnisiyatif** gözle görülür biçimde **SHP**'nin elindedir. Kitlesel güç olarak ağırlık **DEHAP/ÖTP**'de olduğu halde, **İmralı**

çizgisinin edilgenleştirdiği, kendine güvenini kaybettirdiği, yaranmacı, yamanmacı, aman dilemeci bir ruh haline hapsederek şekillendirdiği anlayış sayesinde bu potansiyele uygun bir ağırlık sergilenememektedir. Hem de Türkiye Kürdistanı'ndaki katliamlarda imzası olan, komprador patron-ağa devletinin has bir temsilcisi karşısında. **DEHAP/ÖTP** bunu yapamazken diğerlerinden itiraz etmeye namzet olabilecek sadece **EMEP** vardır ki onun da niyeti olsa bile gücü yoktur.

Açıklanan ortak deklarasyonun içeriği bir yana, basın toplantısındaki sahne dekorundan, parti başkanlarının oturduğu düzenine, mikrofonun kullanımına kadar herşeyiyle **DGB**'nin niteliği apaçık kendini ele vermektedir. Dekor olarak kullanılan pankartta "**Türkiye İçin**" ibaresine yer verilmiş, Mustafa Kemal'in bir tane az gelir diye düşünülmüş olmalı ki iki adet portresi asılmış, **Karayalçın** merkeze oturup mikrofonu kurulumu ve Kürt temsilciler iki uca itilmiştir. Efendilere, gerekli yerlere gerekli mesajlar tastamam verilmiştir. Bu sahnede ve bu aktörlerle "**halk iktidarına yürüyüş**" konulu bir oyun sergilense, herhalde komedi dalında büyük ödül, birincilik gibi bir derece kazanırlardı.

Deklarasyon, yukarıda bu partilerin hangi menfaatlerle birbirlerine yaslanmaları, tutunmalarını açıklamamızdan anlaşılacağı üzere, içinde şekerden başka birçok şey olan **aşu-reye** benzemektedir. Bu partilerden lafta da olsa sosyalizmden hiç bahsetmeyenler vardır. Bunların arasında **AB** yanlısı olanlar vardır. "**Kamu reformu**" ve bu bağlamda "**Yerel Yönetimler Yasa Taslağı**"na esasta karşı çıkmayanlar vardır. Emperyalizme, **ABD** emperyalizmine karşı, değil tutarlı, tavrı olmayanlar vardır. Dahası **SHP** gibi düzen partisi yani **faşist** karakterli olanı vardır. Dolayısıyla, hepsinin bir biçimde tabanlarını hoşnut etme adına hem sempatik bazı kelimelerin geçmesi, hem de antipatik ibarelerin kullanılmamasına özen gösterilerek **ucube** bir bildiri hazırlanmıştır. Üstelik bu bildirin son bölümünde, siyasi iktidarın elde edilmesi heden bahsedilmekte ve bütün sorunların çözümünde **DGB**'nin "**tek alternatif**" olduğu vurgulanmaktadır. Özellikle bu vurgu imzacı partiler açısından **bağlayıcı** bir anlam taşımaktadır.

İttifak ortakları, yönetiminde söz sahibi oldukları kimi sendika, meslek örgütü, demokratik kitle örgütü, vb. kuruluşu da bu faaliyetin içerisi-

ne sokarak harekete geçmiş bulunuyorlar. Üstelik yerel platformlarda sağlanan bu "güçbirliği" olayının kimi alanlarda (bazı yörelerde farklı bileşenlerle) belirli bir heyecan yaratması da söz konusu olmuştur. Kaldı ki **DEHAP**'ın halihazırda tek başına seçimi kazanabileceği özellikle **T. Kürdistan**'ında **azımsanmayacak** sayıda il, ilçe ve belde bulunmaktadır.

Bütün bunlar, bizim daha önce açıklamış olduğumuz seçim taktiğimizde değişiklik yapmamızı gerektirecek gelişmeler değildir. Merkezi bir oluşumunun ardından, ülke çapında daha fazla sayıda karşımıza çıkacak **DGB** adaylarına karşı tavrımız, **öncelikle**, **SHP** listesinden gösterilip gösterilmemeleri ile bir ayrışım gösterecektir. **Hatırlanacağı gibi düzen partilerinin hiçbir adayına kişisel özelliklerine bakılmaksızın oy verilmeyeceğini prensip olarak ilk elden vurgulamıştık. Örgütlü olduğumuz bir alanda, DGB adayı olup da SHP dışında bir partinin listesinden gösterilen ve bizim kıstaslarımıza uygun bir aday sözkonusu ise, o durumda, ilk açıklamamızda belirtilen koşullarımız ile birlikte destek verebileceğimizi bir kez daha tekrarlamak istiyoruz. Reformist partilerin kimi beldelerdeki, kriterlerimize uygun adaylarını, genel merkezlerinin **SHP** ile kurdukları ittifaka kurban etme tavrına girmeyeceğiz.**

Karayalçın'ın **alicengiz ittifakı** her ne kadar diğerlerinin de oportünist, çıkarıcı birlikteliğine dayanıyorsa da uzun ömürlü değildir. Böylesi ilkesiz, şekilsiz "**birlik**" sahipleri, bir süre sonra kendilerini encümen sandalyelerini birbirlerinin kafalarına indirirken bulurlar. **Bu tip kof "birlik"ler, "güç" değil, "güçsüzlük" yaratır.** Nitekim, her halleriyle verdikleri görüntü budur. **Seçim platformundan, parlamento zemininden, faşizmin icazet kucağından, bu devletin kılıcını sallayanların eteği altında, "yerelden genele halk iktidarı yürüyüşü"ne çıkanlar, değil halkı kendilerini bile kandıramazlar.** Yerel alanlarda, farklı bir mesaj verilebilse de bunun toplamının merkezi iradeye taşınabileceğinin işaretlerinin mevcut önderliklerde esamesi okunmamaktadır. **Bunların görüntüdeki havasının, önümüzdeki süreçte emperyalizmin ve faşizmin bölgede ve ülkemizdeki rutin saldırılarına paralel çok çabuk dağılacığını söylemek için kahin olmaya gerek yoktur.**

PETKİM ve TÜPRAŞ işçileri omuz omuza

PETKİM ve TÜPRAŞ işçileri, Rekabet Kurulu'nun TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi yönündeki kararını iş bırakarak protesto etmeye devam ediyor. Başta İzmir-Aliğa olmak üzere ülkenin birçok bölgesinde TÜPRAŞ ve PETKİM'in özelleştirilmesinin durdurulması için eylemler yapıyor.

30 Ocak 2004 tarihinde İzmir-Aliğa'da PETKİM işçileri sabah saatlerinde fabrika girişinde servislerden inerek kortej oluşturup yürüyüşe geçtiler. Vardi-

yadan çıkanlarla sayıları yaklaşık 2500'ü bulan işçilere TÜPRAŞ kavşağında 500 TÜPRAŞ işçisi de katıldı.

"Özelleştirmeciler suç işlemeye devam ediyor" pankartını açan ve "Susma sustukça sıra sana gelecek", "IMF uşağı hükümet istifa" sloganlarını atan işçilerin yolu panzer ve çevik kuvvet polisleri tarafından kesildi. Sendikacılar ve polis arasındaki tartışma sonucunda işçiler, AKP binası önündeki caddeyi kullanmadan Demokrasi Meydanı'na doğru yürü-

yüşe geçtiler. Demokrasi Meydanı'nda işçiler adına açıklama yapan Petrol-İş Aliğa Şube Başkanı İbrahim Doğan-gül "Biz AKP ilçe binası önünde açıklama yapacaktık, buna izin vermediler. Bakalım 28 Mart'ta AKP ne yapacak?" dedi. Açıklamasının devamında Doğan-gül TÜPRAŞ'ı alan Etremov şirketinin yeterince incelendiğine inanmadıklarını, bu şirketin hisselerinin yarısının sahibinin Almanya'da tabelası var, kendisi yok. Diğer yarısının sahibi ise Otshore şirketi, adresi okyanusun ortasında bir oda, yetkililer bunları bilmiyorlar mı?" dedi.

İZMİR

Petrol-İş Şubesi üyesi TÜPRAŞ işçileri, 30 Ocak günü yaptıkları eylemle Rekabet Kurulu'nun TÜPRAŞ'ın yüzde 65.76 hissesinin özelleştirme yoluyla devredilmesini protesto etti. Petrol-İş Sendikası binası önünde bir araya gelen işçiler, özelleştirmeye karşı sloganlar atarak Rekabet Kurulu'nu ve hükümeti protesto ettiler. Şube Başkanı Ali Ufuk Yaşar Türkiye'nin en önemli kaynağı olan TÜPRAŞ'ın yok pahasına satılmamasını istedi. (Kartal)

Haklı mücadele devam ediyor

İşlerini ve haklarını almak için mücadele eden Çukurova Tekstil Fabrikası'ndan atılan işçiler, 26 Ocak'ta fabrika önüne giderek burada bir süre beklediler. Daha sonra maaşlarını alamadıkları için üretimi durduran diğer işçilerin de fabrika önüne gelmesiyle sayıları 800'ü bulan işçiler Tarsus-Mersin arası E-5 Karayolunu trafiğe kapattı. Bu eylem üzerine polis 28 Ocak'ta 15 kişiyi izinsiz gösteri ve yürüyüş yapmaktan gözaltına aldı. Gözaltına alınan işçiler çıkarıldıkları savcılık tarafından tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar. Bu arada işçilerin alacaklarının ödenmesi için açtıkları dava işyeri sahibinin sürekli eksik evrak getirmesinden dolayı erteleniyor. (Mersin)

Emekçinin Gündemi

PETKİM, TÜPRAŞ VE ŞİŞECAM İŞÇİLERİ DİRENİŞİ BÜYÜTÜYOR

Özelleştirme olarak adlandırılan talan saldırısının ivme kazanmasıyla birlikte ülkenin birçok ilinde işçilerin direnişi kendini göstermeye başladı. Her gün biraz daha büyüyen işsizler ordusu, artık tepki ve öfkesini hangi kaygı ve nedenden ötürü olursa olsun ortaya koyuyor. **Örgütlenen her direniş işçilerin politikleşme süreci olarak işlerken direnişlerin sonuç ve kazanımlarını bugünden tartışmak yerine bu direnişlerin büyütülmesi ve sahiplenilmesi pratiği üzerinde durmak daha doğru olacaktır.**

Esnek üretim ve sendikasılaştırma saldırıları ülkemiz işçi sınıfının gündemine daha yoğun bir biçimde girdi. Şişecam işçilerinden önce başlayan saldırılar karşısında örgütlenen yer yer merkezi, kimi dönem cılız eylemlerin bu saldırıları püskürtme güç ve cüretine sahip olmadığı bir gerçektir. Eskişehir Şişecam işçilerinin sendikalı oldukları gerekçeyle işten atılmaları ve toplu sözleşme sürecinin tıkanması ile birlikte başlayan eylemler bugün beş bini aşkın Şişecam işçisinin başlattığı grev ile devam ediyor. **Eskişehir, İzmir, Mersin** ve daha birçok ilde örgütlenen bu direnişler işçi sınıfı mücadelesi açısından üzerinde önemle durulması gereken eylemlerdir. Bunların yanısıra özelleştirme süreci ile gündemde olan TÜPRAŞ işçilerinin ve PETKİM işçilerinin direnişi bugün

önemle sahiplenilmesi gereken direnişler.

Egemenlerin önemli saldırıları uygulamaya soktuğu bu dönemde bu direnişler işçi sınıfının mücadelesi açısından özellikle önümüzdeki dönem açısından yaratacağı canlanma ve saldırılara karşı mücadelede genel bir canlanmanın yaratılmasında önemli gelişmeleri beraberinde getirebilecek bir niteliğe büründürülebilir. Bunun yaratılması ise ancak **bizlerin iradi müdahalesi** ile mümkündür. Mevcut sendikaların birçoğu bugün açısından sistemle barışık yaşamının telaşında olduğu bilinmektedir. Özelleştirme saldırısı ile birlikte bugün artan işten atmalar işçilerin ana gündemlerinden biri. Bugün birçok özel sektör ve işletmelerde küçümsenmeyecek sayıda işçi işten atılmış durumda. Bu durum işçilerde tepkinin oluşmasına zemin sunuyor. Ancak bu tepkinin örgütlenmediği sürece kendi içinde silikleşmesinin ve geçici bir zaman dilimini kapsamasının ötesine geçmeyeceği de bir gerçek.

İşçi sınıfının nabzını yakalamak ve buna müdahale etmenin bizler açısından önemi açıktır. Egemenler, sendikaların işçi sınıfı üzerindeki etkisini kırmak için başta özelleştirme olmak üzere birçok saldırıyı devreye koymaktadır. İşsizlik bu etkinin kırılmasında oldukça önemli bir yere sahip. İşçiler üzerinde etkinin korunması ve bilinçlendirilmesi konu-

sunda atılacak adımlar bu saldırıları boşa çıkarmada oldukça önemlidir. Bu anlamda somut politikalar belirlemek ve harekete geçmek, bu politikaların yaşamda uygulanabilirliğini kanıtlamak bugün önümüzdeki görevlerden biri. Direnişteki işçilerle dayanışma etkinlikleri düzenlemek, ziyaretler örgütlemek, canlı propaganda faaliyetleri örgütlemek, direnişleri desteklemek anlamında örgütlü bulunduğumuz alanlarda direnişler ve eylemler gerçekleştirmek bugün yapabileceğimiz pratikler. İşçi kitlelerinin bizlere güven duyması da ancak bizim bu pratiklerimizle olacaktır. **Salt söylemlerle sınırlı pratiklerle işçilerin güvenini kazanmanın mümkün olmayacağını biliyoruz.** Her pratik sınıfın bilinçlenmesinde, örgütlenmesinde önemli koşullar sunuyor. Bu pratikler aynı zamanda işçilerin kendi pratiklerinden de çok şey öğrenmelerini sağlıyor. Yapılan eylemlerin salt ekonomik taleplerle sınırlı kalmayarak, politik talepleri içermesi belli bir zamanla birlikte müdahale istemektedir. Bu konuda verilecek sayısız örnek mevcut.

Egemenlerin saldırıları önümüzdeki dönem daha fazla yoğunlaşacak. Bu saldırılar emekçilerin hakların kazanımı için yürüttükleri mücadeleye saldırılarla daha fazla gündeme oturacak. Haklarında tutuklama kararı çıkarılan kamu emekçilerine yönelik bu saldırılar sindirme politikalarının bir parçası olarak gündemde. Bu saldırılar işten atmalarla birleştiğinde emekçilerin mücadelesini somut anlamda etkilemesi kaçınılmaz bir sonuç olacaktır. **Bu sindirme saldırıları ise devletin mevcut saldırılarına karşı her alanda kitlesel katılımlı eylemlerin ve mücadelenin örgütlenmesi ile boşa**

çıkartılabilir. Bu dönem gelişecek hareketin militan bir tarza büründürülmesi yine **önderlik** ve **örgütlenme** sorunu. Mevcut sendikal önderlikle bunun yaratılamayacağı ortada. Emekçilerin öfkelerini Ankara sokaklarında boşaltmanın ötesine geçmeyecek olan pratik hattı mahkum etmekle yetinmeyerek alternatifini mutlak suretle oluşturmak durumunda yız.

PETKİM, TÜPRAŞ, Şişecam işçilerinin direnişlerinin yanı sıra Adana'da BOSSA işçileri, Çukurova tekstil işçileri ve daha birçok direniş gelecek direnişlerin habercisi. Süreci örgütlenme ve öncülük etme misyonunu kendi dışımızda arayamayız. Bugünden belli öngörülerle belirleyeceğimiz duruş yarın için de **belirleyici** önemdedir. **Sürecin gerisinde kaldığımız sürece işçi ve emekçilerin mücadelesinin bizi sürüklemesi kaçınılmaz bir sonuç olarak yaşanacaktır.**

Yine emekçilere yönelik kapsamlı saldırının adı olan Kamu Reformu Yasa Tasarısı'na karşı mücadeleyi bu süreçte özelleştirme, işten atmalar, esnek çalışma saldırıları ve bu saldırılara karşı yükselecek taleplerle birlikte ele almalıyız.

Sarı sendikal anlayışların mahkum edilmesi ve sınıf sendikal anlayışın emekçi kitleler içine nüfuz etmesi bu pratik süreçlere yapılacak **doğru önderlikle** olacaktır. Bu anlamda süreci doğru tahlil ederek ve somut pratik adımlar ve hedefler belirleyerek doğrularımızda ısrarcı bir şekilde ve sabırlı adımlarla öncülük misyonumuzu layıkıyla yerine getirmeliyiz. Doğru politik gündemler etrafında yürüteceğimiz faaliyetle kazanımlarımızı arttırabiliriz. Bu bizim elimizde.

Tarımsal KİT'leri yok pahasına tekellere peşkeş çeken devlet köylünün gözünün içine bakarak yalan söylüyor

Ayçiçeği üretimi ve özelleştirmenin sonuçları

Ülke tarımımızın şu anda içinde bulunduğu durum, özellikle 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi ile birlikte temelleri atılan politikaların bir sonucudur. Ülke tarımını ele geçiren tekeller, uyguladıkları politikalar ile hayvancılığı yok etmiş, tarımı da dışa bağımlı hale getirerek bitme noktasına getirmiştir. Emperyalizmin ülke kaynaklarını talan etmesinin en önemli aracı ise **özelleştirmelerdir**. KİT'leri yok pahasına tekellere peşkeş çeken devlet, köylünün gözünün içine bakarak yalan söylemekte ve tarımın gelişeceğini, ülke ekonomisinin kalkınaca-

ğını iddia etmektedir. Son 20 yıllık süreç içerisinde ekonominin ve tarımın ulaştığı yer, sermayenin halkımızı daha fazla sömürmesinin önündeki engellerin bir bir kaldırılmasından ibarettir. Tarım ve hayvancılığın geliştirilebilmesi amacıyla kurulan birçok KİT (EBK, SEK, TEKEL) "piyasaya uyumlu hale getirilecekleri" gerekçesiyle üreticilerin gözü önünde tasfiye edilmektedir.

Ülke genelinde 16 bölge birliği, 2 bin 281 kooperatifi, 1 milyon 600 bin ortağı ile 29 bin köye hizmet götüren **Tarım Kredi**

Kooperatifleri de bu yağmadan nasibini almaktadır. Çoğunlukla **Marmara, Ege, Trakya ve Orta Anadolu**'da ekimi yapılan ayçiçeği bu talan politikaları ile üretimi düşürülen ürünlerden sadece biridir. Ayçiçeği üretimine dayanan **Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifler Birliği**, IMF ve DB ile yapılan anlaşmalarla özelleştirilerek emperyalist tekellere peşkeş çekilmeye çalışılmaktadır.

Yetiştirdiği koşullara adapte olma özelliğinden dolayı ayçiçeği Türkiye'de ve dünyanın hemen her yerinde üretilmektedir. Asıl üretim alanları ise ılıman iklimin hakim olduğu bölgelerdir. **Baklagillerden sonra ekildiğinde verimi en yüksek olan bitki ayçiçeğidir**. İlk olarak 1924 yılında Bulgaristan ve Romanya'dan gelen göçmenlerin getirdiği ayçiçeği daha sonra Ziraat Araştırmalar Enstitülerince kalitesi artırılarak üretilmeye başlanmıştır. **Rusya, Arjantin, Fransa, ABD, Çin, Japonya ve Macaristan**'dan sonra en fazla ayçiçeği üretiminin yapıldığı yer **Türkiye**'dir. Özellikle 1965'lerden sonra ABD'nin direktifleri doğrultusunda haşhaş ekimi sınırlandırılarak alternatif ürün olarak ayçiçeği piyasaya sürülmüştü. Önce alternatif ürün olarak köylüye sunulan ayçiçeği, diğer ürünlerin ekiminin engellenmesi ile sınırlandırılmış, 1991 yılından sonra da Rusya ve Bulgaristan'dan ithal edilmeye başlanmıştır. Yaşanan gelişmeler emperyalistlerin tarımı yok etme oyunlarını açık bir şekilde ortaya sermektedir. Aynı durum hibrit tohumları için de geçerlidir. Köylüyü hibrit tohumuna alıştıran devlet, sonra da bu tohumun üretimine büyük oranda kota koymuştu. Uygulanan bu politikalar ile köylü uluslararası tekellerin insafına terkedilmiş ve ayçiçeğinde açık bir şekilde görüldüğü gibi üretmez duruma gelmiştir.

TRAKYA BİRLİK

1966 yılında Edirne, Lüleburgaz ve Baeski Kooperatifleri'nin bir araya gelmesiyle kurulan, Marmara ve Trakya bölgesi ağırlıklı olmak üzere, 13 ilde 48 kooperatifi bulunan birlik 109.391 üretici ortağa sahip

bir kuruluştur. 48 kooperatifin tamamında hizmet binaları ile birlikte 81 adet lojman ve 1282 dekarı aşan arsaya sahiptir.

Üretici ortaklarının ektiği ayçiçeğini değerlendirmek amacıyla 1976 yılında Karacabey Yağ Fabrikası'nı satın alarak TRAKYAĞ markası ile piyasaya girmiştir. 1989 yılından sonra Tekirdağ entegre tesisleri de devreye girmiştir. Birlik köylünün ürettiği ayçiçeği değerlendirmek, araçları azaltarak tüketiciye ekonomik hizmet vermek, fiyat dalgalanmalarını engellemek, köylünün tohum, gübre, ilaç, tarım aleti vb. ihtiyaçlarını ucuz ve kredili olarak karşılamak amacıyla kurulmuştur. Ayrıca toprak tahlil laboratuvarları ile gübre kullanımında tasarruf sağlanmaktadır. Özellikle son 5 yıl içerisinde Trakya ve Marmara'da ayçiçek üretimi ciddi oranda azalma göstermiş ve ülkemizin ihtiyacı olan ayçiçeği ithal edilir hale getirilmiştir.

Tekellerin doğrudan yönlendirilmesi ve denetiminde sağlanan üretimdeki düşüşün çıkarılacak yasalarla daha da perçinlenmesi ve kooperatiflerin de sermayenin talanına açılması hedeflenmektedir. Bu amaçla uşak hükümet AKP tarafından birlik yönetimlerinin görevden alınarak Tarım Bakanlığı'nın 4 yıl süreyle atayacağı "**Yapılandırma Kurulları**" oluşturulmasına çalışılmaktadır.

Yapılandırma Kurulu personel alma ve çıkarma, kooperatifin kayıtlı mallarını satmaya yetkili olacaktır. Bu kurulların finansmanı yerli ve yabancı sermaye ile kooperatiflere ait menkul ve gayri menkul malların satılmasından elde edilecektir. Halkımızın sıkça kullandığı gibi "**görünen köy kılavuz istememektedir**." Yapılmak istenenin, uygulanacak politikaların halkın çıkarına olmayacağı ortadadır. Hükümet halka ve işçi sınıfına yönelik bunca saldırısına rağmen hiçbir şey yokmuş gibi propaganda yapmakta ve yerel seçimlerde kazanmanın hesaplarını yapmaktadır. Üreticiler seçim propagandalarına aldanmamalı ve kooperatiflerine sahip çıkmak için mücadele etmelidir.

(Ankara)

Şekerpancarı üreticisi sıkıntıda

2003 yılında 88 bin lira olan şeker pancarı fiyatı 2004'te ekimi yapılmadan % 12 artırılarak 98 bin 300 lira olarak açıklandı. Başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın ABD'ye gitmeden önce yaptığı bu açıklama, üretici tarafından Cargill'e verilen sözlerin tutulmaya başlanması olarak yorumlanıyor.

Şekerpancarı Üreticileri Birliği Başkanı "Açıklanan fiyatlar güle oynaya alınmış fiyatlar değil. Umarım başbakan seçim meydanlarında Cargill'e değil, üreticiye verdiği sözleri tutar" açıklamasını yaparak belirlenen son fiyatların 350 bin üreticiyi zor durumda bırakacağını da sözlerine ekledi.

Tarım ve Hayvancılık Sendikalar Girişim Komitesi Sözcüsü **Abdullah Aysu** ise belirlenen fiyatlarla pancar ekim alanlarının daraltılmasının hedeflendiğini belirtti.

(H. Merkezi)

Zeytinciliğe darbe

Türkiye zeytincilik alanında Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü'nde ikinci sırada yer alan **Edremit Zeytincilik Üretim ve Araştırma İstasyonu**'nun 2004 yılı içerisinde kapatılmasının gündeme gelmesine tepkiler geliyor. Bu tepkilerden biri de TARIŞ zeytin ve zeytin birliği Başkanı **Cahit Çetin**'den geldi. Çetin olayı "saçmalık" olarak nitelendirerek karara karşı girişimlerde bulunacaklarını belirtti. Türkiye'nin zeytin ağacı bakımında %11'ine sahip olan Edremit Körfezi'nde bulunan Edremit Zeytincilik Üretim ve Araştırma İstasyonu'nun kapatılacağını öğrenen Çetin, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunacağını da belirtti.

(İzmir)

Fındık üretimi yeni yasaların kısılcacında

Ülkemizde bir zamanlar fındık dikim alanları ve veriminde yaşanan artış, ülke üretimini önemli oranda yükselterek, bizi dünyadaki en önemli üretici ülke konumuna getirmişti. Türkiye dünya fındık üretimi ortalamasına göre dünya üretiminin %70'ini üretmiştir. Fındık piyasasında uygulanan politikalarda diğer ürünlerde olduğu gibi 1964 yılından beri fiyat desteği ve alınan garantisi vermiş, üreticinin ürün maliyeti dikkate alınarak her pazarlama sezonu öncesinde fındık destekleme fiyatları ilan edilmiş, destekleme alımını ise **FİSKOBİRLİK** yapmıştır.

IMF'ye 1999 yılında hükümetin verdiği niyet mektubu doğrultusunda diğer üretim alanlarında olduğu gibi girdi desteği ile birlikte fiyat desteğinin de kaldırılması fındık üreticisini mağdur etmiştir. Son yıllarda belirlenen taban fiyatları, üretim maliyetinin altındadır. Haziran 2000 tarihinde çıkartılan yasa ile Tarım Satış Kooperatifleri ve **FİSKOBİRLİK**'in de etkinliği engellenmiştir. Fındık üretimi ve pazarlama-

sının dünya ortalamasından yüksek olması, ihracatındaki payının 4'te 3'üne yakını karşılaması emperyalist pazarların hareketini daralttığı için Türkiye'de fındık alanlarının daraltılmasını hedeflemiştir. Bu yönlü çıkartılan yasalarla ekonomik ömrünü doldurmuş fındık bahçelerinin sökülmesine gidilmiştir. Söküm için dönüm başına 2003 yılında 200 dolar teşvik verilmiştir. Sökülen alanlara alternatif ürün projeleri sunularak kivi, hurma vb. yetiştirilmeye çalışılmıştır. Fındık ihracatının yüksek olması emperyalist ülkelerin işine gelmemiş, aflatoksin bahanesiyle AB ürün standartlarına uygun olmadığı vb. gerekçelerle dış satımına engellemeler getirilmeye çalışılmış. Fiskobirlik'in de siyasi çıkarlar uğruna hakim olan genel kooperatif anlayışıyla, depolarında çoğu zaman 200 bin tonun üzerinde fındık kalmıştır. Bu stoklar, siyasi çıkarlar ve rant uğruna yeni mahsul satış dönemlerinde piyasaya sürülmüş fiyatların düşmesine sebep olmuştur. (Samsun)

Tarım danışmanları çalışmaya başlıyor

Önceki hükümetler gibi AKP hükümetinin de sistemli bir şekilde devam ettirdiği emperyalist politikalar sonucu köylülere kotalar dayatılıyor. Bu yüzden ürünlerini değerlendiremeyen, serbest piyasa koşullarında ürününü maliyetinin altında tüccara satmak zorunda kalan köylülerin tepkisi her geçen gün artıyor. Köylünün kabaran öfkesini sindirmek isteyen AKP hükümeti kısa vadede "çözüm" arayışları içerisinde planladığı "**100 köye 1000 tarım gönüllüsü**" projesini uygulamaya başladı. Bu projede köylerin özelliğine göre ziraat mühendisi veya veteriner istihdamı, yerel mülakat komisyonlarına, Tarım İl Müdürlüklerine müracaat etmiş olan ziraat mühendisi ve veterinerler arasından, birebir görüşmelerde sözlü olarak yöneltilen soruların kendi doğrularına göre sınava katılanlar eleniyor veya başarılı oluyor(!)

Yazıya başlarken belirttiğimiz gibi tarımda IMF, DB ve DTÖ gibi emperyalist kurumların emirleri doğrultusunda her gelen hükümetin uyguladığı yıkım politikaları, üretimin önüne geçerek istihdamının azalmasına sebep olurken kendi stok fazlası tarım ürünlerinin ülkemizde tüketilmesini kolaylaştırıyor. İthalat yoluya satışı yapılan ürünler, köylünün yetiştirdiğiyle rekabet oluşturarak fiyatlar maliyetin çok çok altına düşmektedir. Tüm bunlar yapılırken **kısa vadede hazırlanan ve sağlam temeller üzerine oturan tarım danışmanlığı projelerinde mühendislere ve veterinerlere biçilen görev; tarımdaki yapıyı ve köylünün mevcut potansiyelini harekete geçirerek imkanlarını genişletmek için yol gösterici olmak şeklindedir.**

Halen ülkemizde 24 milyon hektar tarım arazisi kullanılıyor. Bunun 8 milyon hektarı sulanabilir nitelikte iken sulama alt yapısı olan ise 4 milyonu teşkil ediyor. Tarımla uğraşan köylüler, toplam nüfusun yüzde 35'ini oluşturuyor. Ayrıca ilçe ve şehirlerde oturan nüfusun yüzde 10'unun da tarımdan geçimini sağladığını eklediğimizde toplam nüfusun yüzde 45'inin tarımla geçimini sağladığı anlaşılmaktadır. Tarım alanlarının genelde engebeli olmasının yanında çok parçalı ve dağınık bir yapı teşkil etmesi nedeniyle tarım teknolojisi ve tekniğinden yeterince faydalanılmamasına sebep olmaktadır. Verimlilikte etkili olan kaliteli tohumluk, gübre, ilaç vb kullanımında maliyetin yüksek olması, köy-

lüye devlet desteği ve sübvansiyonların kaldırılması vb. sıralanabilecek bir dizi sorun nüfusun %45'ini yoksullaştırmaktadır. İstihdam edilen 1000 tarım danışmanı mühendis ve veteriner hangi çözüm önerilerini sunacaktır? Tarım danışmanları buldukları yerinin iklim ve toprak özelliğine göre üretim deseni projesi oluştursa bile bunları faaliyete geçirecek köylü, bu maliyetinin altından kalabilecek mi? Tütün, şekerpancarı gibi kota sınırlaması getirilen ürünlerin ne kadarını köylüler ekecek? Yetiştirilen ürünler maliyetinin üzerinde satılabilecek mi? Depoda bekletme süresi kısıtlı olan yeşil sebze ve meyveleri zamanında pazara sürebilecek mi?

Ülkemiz tarımı emperyalist politikalar nedeniyle zayıflamışken, bu tür projeler çözüm üretmekten çok kısa vadede köylüyü oyalamaktan başka bir şey değildir. Bu projede tarım danışmanlarına düşen pay köylülerle devlet arasında köprü olma görevidir. Ordu ilinde tarım danışmanlarına verilen eğitim seminerlerinde Tarım Bakanlığı Tarımsal Üretimi Geliştirme Merkezi (TÜGEM) Genel Müdür Yardımcısı **Cevdet Akdeniz**'in konuşmasında mühendis ve veterinerlere yöneltilen açıklamada "Sizin rolünüzü şöyle düşünelim; dünyaya bir bebek geliyor, bu bebeğin sakat doğup doğmayacağı, sağlıklı büyüyüp büyüyeceği sizin eliniz-

de" ifadesi gerçekleri açıkça ortaya koyuyor. Halkımız artık bilmelidir ki emperyalist politikaları hayata geçiren egemenler, halkın sorunlarını sistemde araması yerine tek tek bireylere indirgemeye çalışmaktadır. Vurgulamak gerekir ki **bu ve buna benzer projelerin uygulanması yaşanan sorunlara çözüm üretmek değil, asıl sorunun/sorumluların yönünü değiştirerek hedefi şaşırtmaktır.** Sorunları çözmenin tek yolu egemenlerin bizi aldatmaya yönelik politikalarına kanmadan, kooperatiflerde, birliklerde, derneklerde vb. yerlerde aktif çalışmak ve yeni örgütlenmeler kurarak faaliyet yürütmekten geçer. (Samsun)

SERA ÜRETİCİLERİ ZORDA

Dünyada sebze üretiminin hemen hemen yarısı Türkiye'de yapılmaktadır. Türkiye'de Akdeniz, Ege ve Marmara Bölgesinde açıkta sebzeçilik yapılırken Akdeniz Bölgesinde ise sera yetiştiriciliği çok gelişme göstermektedir. Seracılıkta en çok yetiştirilen sebze domates, biber, salatalıktır. Seracılıkta yağış durumu, rüzgar hızı ve yönü, güneşlenme durumu iyi bilinmelidir. Su baskınlarından, aşırı yağışlardan etkilenmemesi gerekmektedir. Ama **son yıllarda gerek hava koşullarından, gerek ise alım gücünün düşmesinden sebze satışının düşmesinden dolayı üretici her sene önceki seneye oranla daha fazla zarar etmeye başlamıştır.** Mersin Tarsus yolu üzerinde bulunan **Kazanlı Köyü** de geçimini seracılıktan sağlamaktadır. Kazanlı Köyündeki seracılara devlet hiçbir şekilde yardım etmediğinden köylüler kendi yağlarıyla kavrulmaya çalışıyorlar.

Kemal SARI: Ben bu köyde oturuyorum, bu meslek bize babadan kaldı. Seracılık çok zor bir iş, yağmur var, rüzgar var. Bu olaylara karşı önlem almamız gerekiyor, gece-gündüz demeden çalışıyoruz. Ekim ayında domates ektik. Bu sene yağın yağmurlar bizi olumsuz etkiledi. Bizim devletten aldı-

ğımız bir destek yok, ekim yaparken tohum, gübre gibi malzemeleri cebimizden alıyoruz. Seracılık çok riskli bir iş. Herhangi bir olumsuzlukta mesela bir sel veya sebzelerin satılamaması durumunda cebimizdeki paradan da oluyoruz.

İbrahim BALKIŞ: Ben Mardin'liyim. Mardin'de iş olmadığı için buraya göç ettik. 5 senedir seracılık yapıyorum. Genelde domates yetiştiriyorum. Burada tarlayı kirliyorum, bu sene 700 milyon verdim. Tarla, gübre, tohum, naylon birçok giderimiz oluyor. Yağış oluyor, rüzgar oluyor, bu olaylara karşı gece kalkıp yağmurda önlem alıyoruz. Bu kadar emek harcıyoruz. Sebze sattığımızda ise emeğimizin karşılığını alamıyoruz. Devlettten de herhangi bir yardım alamıyoruz. Zaten devletin yardım etmesi için de bir sürü evrak gerekiyor, mal sahibinin senin üzerine vekalet vermesi gerekiyor. Bir sürü oyalanıyorsun.

Hasan KORKMAZ: Biz genelde domates, kavun, salatalık, biber yetiştiriyoruz. Burada üretilen sebze ile Antalya'da üretilen sebze aynı ama orada daha yüksek fiyata gidiyor. Mesela burada 250 bin ise orada 1 milyon 250 bin oluyor. Bu sene yağmurlardan çok etki-

lendik. Kimisinin naylonu parçalandı, çok zarar gördük ve havanın kapalı olmasından kaynaklı da sebze iyi yetişmedi. Devletin bize yaptığı her hangi bir desteği yok. Geçimimizi bile zor karşılıyor olduk.

AKP hükümeti de bir önceki hükümetler gibi hükümete gelmeden önce köylüye birçok vadede bulundu. Ama hükümete geldi geleli hala köylülere hiçbir yardımda bulunmadı, aksine köylülüğün önüne engeller koymaya çalışıyor. Çıkacak olan kamu reformu ile tarımda da değişiklik yapmaya çalışıyor. Tarım Kooperatiflerinin işlevini yitirmesi, özelleştirmeler ile köylülüğü de yok etmek istiyor. (Mersin)

Devletin pişmanlık çıkmazı

Hakim sınıflar her dönem kendi rejimlerini tehlikeye düşürecek hareketlere karşı değişik baskı araçlarıyla önlem almaya, varolan toplumsal muhalefeti sindirmeye, yok etmeye çalışırlar. Bunun için de değişik yöntemlerle ajitasyon-propaganda araçlarını kullanarak, toplumun ileri kesimlerini direkt hedef alarak, işkencelerle, katliamlarla, hapisanelerle “kontrol” altına almaya çalışırlar. Sistem kimi zamanda yüzüne “şefkatli aile(!)” maskesini takarak, çeşitli demagojilerle, yalanlarla halka şirin görünmeye çalışır. Çıkardığı göstermelik yasalarla demokrasi dersleri vermeye kalkışır. Bu demagoji çerçevesinde kırılma, bölünme yaratmaya çalışır. Bu oyunların son perdesi de kamuoyuna “**Topluma Kazandırma Yasası**” olarak lanse edilen yeni bir Pişmanlık Yasası idi. Kimin ne için, kime karşı topluma kazandırılacağı merak konusu olduğu bu yasayla, faşist sistemin hedeflediği özelde gerillaları genelde ise devrimci, demokrat, yurtsever insanları itirafçılaştırmak, hainleştirmek ve bu “**itirafçılar**” doğrultusunda da örgütleri çökertmektir.

Son çıkarılan pişmanlık yasası bir ilk değildir. Daha önce de buna benzer örneklerle karşılaştık. TC devleti toplumun ileri kesimleri olan devrimci, komünist ve yurtseverleri tasfiye amaçlı çıkardığı yasaların ilkinin 1985 yılında 3216 sayılı Pişmanlık Yasası adıyla çıkardı ama bu yasadaki istenilen sonuç alınamadı. Bu olumsuz sonuca rağmen devlet birkaç yıl arayla peşpeşe yeni yasalar çıkarmaya devam etti. 1988, 1990, 1995, 1999 ve 2000’deki pişmanlık yasaları birbirini izledi. Faşist devlet bugüne kadar çıkarılan 7 yasanın hiçbirinden istediğini alamadı. Bu konuda Adalet Bakanı Cemil Çiçek’in bir soru önermesine verdiği yanıtta göre 1985, 88, 90, 92, 95, 99 ve 2000 tarihlerinde çıkarılan ve kamuoyunda “**pişmanlık yasaları**” olarak isimlendirilen “bazı suç failleri hakkında yasa”lardan yararlanmak için toplam 4 bin 429 kişi başvuruda bulundu. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre, yasalardan 2 bin 40 kişi yararlandı. 409 kişi ile en fazla kişinin yararlandığı yasa 1995 yılında çıkartılan 4085 sayılı yasa olurken, en az yararlanan yasa ise 8 kişi ile 2000 yılında çıkarılan

4537 sayılı yasa oldu. Aslında bu istatistikler çıkarılan yasalardan ne kadar “verim” alındığını ortaya sermektedir.

YENİ YASA BÜYÜK

PROPAGANDALARLA GELMİŞTİ

ABD ve İngiliz emperyalistlerinin Irak’ı işgalinin ardından KADEK güçlerinin Irak Kürdistanı’na terk ederek Türkiye’ye geleceği ve son süreçte ulusal hareketin içine girmiş olduğu reformist-teslimiyetçi durum da gözönünde bulundurularak TC tarafından 6 Ağustos 2003’te “**eve dönüş**” olarak da nitelendirilen “**Topluma Kazandırma Yasası**” adı altında yeni bir Pişmanlık Yasası çıkarıldı. Yasayla hedeflenen dağdaki gerillanın silahlarını bırakarak gelip teslim olmasıydı. Bunun yanında teslim olanların örgütü hakkında ayrıntılı bilgi vermesi şartı konularak, açıkça itirafçılık dayatılıyordu. Bunları yaptıktan sonra “yapılan araştırmalar” sonucu “ciddi” bir “suç” işlememişse serbest bırakılacak veya cezasından indirim yapılacaktı.

Bu projenin sonunda örgütlere ciddi zararlar vereceğinden, gerillanın büyük çoğunluğunun teslim olacağından emin olan devlet, aylar öncesinden hummalı bir çalışma başlattı. Bu çerçevede toplu başvuruların olabileceğini düşündüğü Kırklareli, Van ve Şırnak-Silopi’de “**Topluma Kazandırma Merkezleri**” kuruldu. Bu merkezlerde şatafatlı bir hazırlık yapıldı, savcılar, psikologlar özel olarak bu iş için görevlendirildi. Özellikle bu bölgelerde valilik ve emniyet görevlileri, yasanın propagandasını yapmak için sokaklara döküldü. Burjuva medyada günlerce yasaya ilişkin propaganda içerikli haberler yayımlandı. Yasanın büyük ilgi gördüğüne dair yalan yanlış haberler her gün televizyonların haber bültenlerinde ve gazete manşetlerinde baş sırada yerini aldı. Basılan onbinlerce bildiri helikopterler ve uçaklarla havadan gerillanın yoğun olduğu bölgelerdeki köy ve ilçelere atıldı. Yine yasayla ilgili çıkarılan afişler dört bir yana asıldı. Kahvehane ve esnafın camlarına zorla yapıştırıldı, asmayanlar cezalandırıldı. Köy köy, mahalle mahalle dolaşan askeri güçler ve özel tim, gerilla ailelerine baskı yaparak çocuklarının gelip teslim olmaları için ikna etmelerini istediler. Hemen her gün televizyonlarda boy gösteren İçiş-

leri Bakanı Abdülkadir Aksu sık sık “devletin şefkatli kollarına sığın” çağrısını yinelledi. Ancak milyarlarca lira harcanaarak yapılan “topluma kazandırma merkezleri” boş kalınca, diğer yandan da hapisanelerdeki tutsaklara yönelik baskılar artırıldı. Duruşmalara çıkan tutsaklara hakim ve savcılar tarafından zorla yasadaki yararlanmak için başvuru dilekçesi imzalatılmaya çalışıldı. Diğer taraftan valilikler harekete geçirilerek, aileler üzerinde baskılar artırıldı. Van Valiliği, gerilla aileleri için bir yemek düzenlemeye karar verdi. Tek tek polisler tarafından ailelere gidilerek yemeğe davet edildi, ancak yanıt alınmayınca yemek iptal edilmek zorunda kalındı. Bu kez başka bir yöntem denendi. Emniyet müdürlükleri tek tek ailelere mektup göndererek yardım istedi. Bu iş öyle abartıldı ki daha önce çatışmalarda yaşamını yitiren gerilla ailelerine bile mektup gönderilmiş, “**ölü evlatlarının teslim olması**” istenmişti. Tabi bütün bunların “şefkatli, büyük, bağışlayıcı devlet” propagandasıyla yoğrulmuş yapılmaması da ihmal edilmemiştir.

HİÇBİR ÇABA

YASAYI KURTARAMADI

Bugün itibarıyla yasa tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Devletin resmi ağızları da bunu açıkça söylemektedirler. Askeri kesim de yasanın sonuç getirmediğini açıkladı. 1.Ordu Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt yasadaki yararlanmak için başvuruların daha çok hapisanelerden gelmesiyle ilgili olarak “**bizi dağdakiler ilgileniyor, onlardan da sadece iki kişi başvurdu**” diyerek durumu açıklarken, 3. Ordu Komutanı Orgeneral Oktar Ataman, yasadaki yararlanmak için bölgeden 279 kişinin başvurduğunu, bunlardan ikisinin kırsal kesimden geldiğini söyleyerek “**bu an için yasanın amacına ulaştığını söylemek mümkün değil**” dedi. (6 Şubat 2004 Özgür Gündem) Yasanın asıl hedefi olan “dağdakilerin” eve dönüşünde tam bir hayal kırıklığı yaşandı. Resmi açıklamalarda kendiliğinden teslim olduğu ileri sürülen ve PKK-KADEK üyesi olarak nitelendirilen 201 kişinin büyük çoğunluğunu örgütten kaçan itirafçılar oluşturuyor.

İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu hapisaneler dışında dışarıdan beklenen sonuçun alınmadığını belirtirken “topluma kazandırma merkezlerini özellikle Kuzey Irak’tan başvurular için hazırladık, ama olmadı. Örgütten bir grup kopsaydı, arkası gelirdi. Ben hep bunu bekliyordum” diyerek içine düştükleri zavallı durumu açıklamaktadır.

Pişmanlık Yasası’nın süresinin dolmasıyla, AKP hükümetinin yapacağı değişiklikler merak konusu. Her konuda olduğu gibi bu konuda da uşak devlet, efendisi ABD’den gelebilecek işaretleri bekliyor. ABD’li yöneticilerin yasanın daha cazip hale getirilebileceği yönündeki açıklamaları, önümüzdeki günlerde yeni oyunların oynanacağını gösterecektir.

Sonuç olarak bu yasadaki beklenen, istenen, hedeflenen sonuç alınmamış, tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Devlet kendi içinde, kendi çıkardığı yasalarla tam bir çıkmaz içinde aciz duruma düşmüştür.

DAĞITIMCIYA ÖLÜM TEHDİDİ

28 Ocak 2004 tarihinde Adana’nın Seyhan ilçesine bağlı Havzuluhaçe mahallesinde Yeniden Özgür Gündem dağıtımcısı Sunar Kutluk, dağıtım yaptığı sırada kaçırılarak ölümle tehdit edildiğini söyledi. Kutluk kaçırılma olayını şöyle dile getirdi. “Dağıtım yaptığım sırada yanıma yaklaşan sivil polisler tarafından zorla polis otosuna bindirildim. Polisler gözlerimi bağladılar. Araç içerisinde tekme, tokat ve ölüm tehdidiyle bir daha bu gazeteyi dağıtmamamı söylediler” dedi. (Mersin)

MALATYA’DA KEYFİ SALDIRILAR ARTIYOR

Atılım gazetesi okuru ve ESP aktivisti Sami Sucu, 26 Ocak akşamı saat 20.30 civarında evine yakın bir yerde yüzleri maskeli 4 polis tarafından kaçırıldı ve işkenceye maruz kaldı. Polisler Sucu’yu bir binanın bodrum katına götürerek elektrik, soğuk suda bekletme, kaba dayak gibi işkenceler yaparak, “bizi biliyorsun biz kontr-gerillayız, bu resmi gözaltı değil, seni bu akşam öldüreceğiz” vb. tehditlerde bulundular. Polisler ayrıca Sucu’ya “sen burda MLKP adına faaliyet yürütüyorsun. Ne yaptığımızı, kimlerle yaptığımızı bize anlatmazsan seni yaşatmayız” gibi tehditlerde de bulundular. Sami Sucu sabah saat 03.00 civarlarında gözleri kapalı bir halde oturduğu mahalleye yakın bir arsaya bırakıldı. Sucu’nun kimliğine ve üzerindeki tüm evraklara da polis tarafından el konuldu. Sucu, Adli Tıp’tan rapor aldıktan sonra savcılığa başvurarak yasal işlemleri başlattı. Sucu, 31 Ocak Cumartesi günü ise İHD Malatya şubesine başvurarak olayın takipçisi olmalarını istedi. (Malatya)

MAXMUR KAMPINA PIŞMANLIK DAYATMASI

Kürt mültecilerin yaşadığı Maxmur Kampı boşaltılmaya çalışılıyor. ABD’nin Irak’ı işgal etmesinden sonra 31 Temmuz’da Türkiye’den bir heyet Maxmur Kampı’na gitti. Heyet mültecilere geri dönmeleri için “Pişmanlık Yasası”ni şart koymuştu. Olayla ilgili bir açıklama yapan Göç Edenler Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği Başkanı Şefika Gürbüz Maxmur Kampının boşaltılma kararının yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini belirtti. Gürbüz ayrıca “terör ve terörden doğan zararların karşılanması” ile ilgili yasayı da eleştirdi.

12 yıldır kampta yaşayan mültecilerin parayla tazmin edilemeyecek acılara maruz kaldığına vurgu yapan Gürbüz, zararların bir keçi veya koyunla karşılanamayacağını, görüşmelerin tıkanmasından da AKP hükümetinin Kürt kelimesinden arındırılmış çözüm arayışından kaynaklı olduğunu belirtti. Mültecilerin terketmek zorunda kaldıkları köylerine geri dönmelerine değinen Gürbüz bunun için koruculuğun kaldırılması, mayınların temizlenmesi, Kürtlerin temel özgürlük haklarının anayasal güvence altına alınması gerektiğini söyledi. (Mersin)

Halkevlerinin basın açıklamasına polis saldırısı

Başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın, ABD Başkanı George W. Bush'la görüşmesini protesto etmek için 28 Ocak 2004 tarihinde **Taksim Meydanı**'nda basın açıklaması yapmak isteyen gruba polis biber gazı ile müdahale etti. Müdahalenin ardından grubun tamamı dövülerek gözaltına alındı.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın ABD gezisini ve ABD Başkanı Bush ile görüşmesini protesto eden **Halkevleri** üyesi bir grup, **İstiklal Caddesi**'nde bir araya geldi. "**Pazarlığa son, bu ülke bu halk satılık değildir**" yazılı pankart ile Halkevleri'nin flamlarını açan grup daha sonra sloganlar eşliğinde Taksim Meydanı'na doğru yürüyüşe geç-

ti.

Polisin, "**AKP'nin tüccarı kaça sattın bu halkı**" şeklinde slogan atarak yürüyüşe geçen grubun önünü kesmesi üzerine göstericilerle polis arasında kısa süreli arbede yaşandı. Sivil polislerden birinin göstericilere gaz sıkmasıyla daha da artan gerginlik, çevik kuvvetin göstericilerin etrafını sarmasıyla sona erdi. Ancak grubun sloganlar eşliğinde yürümekte kararlı olduğunu belirtmesi üzerine çevik kuvvet ekipleri biber gazı ve spreyle eylemcilere müdahale etti.

Polisin müdahalesini ellerindeki bayraklar, tekme ve tokatlarla engellemeye çalışan göstericilerle polis arasında tekrar arbede yaşandı. Arbededen çevredeki insanlar ve basın mensupları da etkilenirken, eylemcilerin tamamı sert bir müdahalenin ardından dövülerek gözaltına alındı. Polis otobüslerine bindirilen eylemcilerin otobüs içerisinde slogan atmaya devam etmesi üzerine otobüse binen polislerin, eylemcileri otobüs içerisinde de dövdükleri görüldü.

Otobüsün camlarını tekmeleyen göstericilere, bazı polislerin de dışarıdan gaz sıkarak müdahale etmesi dikkat çekti. Müdahalede yaralanan bazı göstericilerin Haseki Devlet Hastanesi ve Şişli Etfal Hastanesi'ne götürülerek, kontrolden geçirildikleri öğrenildi. (DİHA)

Korucu terörü sürüyor

Mardin merkeze bağlı **Cevizli (Cewzat) Köyü**'nde korucular tarafından dövülen ve 15 günlük iş göremez raporu alan **Hasan Keren**, İnsan Hakları Derneği (İHD) **Mardin Şubesi**'ne başvurarak hukuki yardım talebinde bulundu.

Mardin merkeze bağlı Cevizli Köyü'nde korucuların saldırısına maruz kalarak feci şekilde dövülen Hasan Keren adlı genç, İHD Mardin Şubesi'ne başvurdu. 29 Ocak günü korucuların saldırısına uğradıktan sonra Mardin Devlet Hastanesi'nden 15 günlük iş göremez raporu alan Keren, yaşadıklarını DİHA'ya anlattı.

Saldırı sonrası kendinden geçtiğini ve ailesinin kendisini Mardin Devlet Hastanesi'ne kaldırdığını belirten Keren, "Dayak sonucu gözlerimden, başımdan ve sırtımdan yaralanmış, kanlar içinde kalmıştım. Ailem beni hastaneye kaldırdı. Tedavi olduktan sonra 15 günlük iş göremez raporu aldım" dedi.

Korucuların daha önce de benzer saldırılarda bulunduğunu ifaden eden Keren bu saldırılara ilişkin ise şu bilgileri verdi: "Korucular bundan bir süre önce babamı da dövmüşlerdi. **Bizim köyde bulunan karakol da koruculara destek sunuyor. 10 yıl önce korucu ve asker baskısı nedeniyle köyümüzden göç etmiştik. 5 yıl önce köye tekrar döndük. Korucular köyde bulunan topraklarımıza göz koymuşlar ve tekrar köyü terk etmemizi istiyorlar.** Bu yüzden bu saldırıları gerçekleştiriyorlar. Yetkililerin bu konuda duyarlı olmasını istiyorum." (H. Merkezi)

Rüşvet, yolsuzluk ve denetimsizlik sonuç verdi:

İNSAN HAYATININ DEĞERİ YOK!

2 Şubat 2004 tarihinde **Konya**'ya bağlı **Selçuklu** ilçesinde **Zümrüt apartmanı** çöktü. Çöken apartmanda yaşayan 62 kişi bu enkazın altında yaşamını yitirdi. Enkazın üzerindeki çalışmalar halen devam ediyor. Konu ile ilgili birçok yorum yapılırken uzman kişilerin yaptığı inceleme sonucu binanın yapıldığı esnada çürük demir, yanık beton ve eksik malzeme ile yapıldığı, işçiliğin hatalı olduğu ve denetimlerin yapılmadığı ortaya çıktı. Yani çökeceği henüz yapım aşamasında belli olan apartmanda onlarca insan ölüme mahkum edildi.

Apartmanın müteahhiti **Ali Vedat Kaya** ve taşeron ortağı **İsmail Canher**

olayın ardından basında "**jet operasyon**" olarak adlandırılan göstermelik bir operasyonla göz altına alındı ve tutuklandı. Tutuklamalardan sonra ortaya çıkan tablo ise Türkiye'de insan hayatının ne kadar ucuz olduğu oldu. Çünkü inşaata başlamak için gerekli olan ve yetersiz olduğu bilinen projeyi **Ali Vedat Kaya**'nın milli görüşü geleceğinden olduğu için Konya Büyükşehir Belediyesi'nden aldığı, inşaat tamamlandıktan sonra zemin katın mağaza olarak ve bodrum katın otopark olarak kullanılması için kolonların kesildiği; durumdan defalarca haberdar edilen müteahhit ve mühendislerin ise "**birşey olmaz, takdir-i ilahidir**" diyerek durumu idare etmeye çalıştıkları ortaya çıktı.

Müteahhit **Ali Vedat Kaya** ve ortağı **İsmail Canher**'in yargılanmalarına başlandı. Anayasanın 383. maddesine göre "**tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu ölüme sebebiyet vermek**" suçundan yargılanacak olan müteahhit ve ortağı, yüksek ihtimal ile 5 yıldan fazla olmamak kaydı ile hapis cezası ile yargılanacaklar. Ancak bu cezayı alsalar bile en fazla iki yıl hapis yatıp çıkacaklar.

İki kişinin de ifadesini alan savcının **17 Ağustos** depreminde **Çınarcık**'ta yaptığı sitelerin yıkılması sonucu 200'e yakın insanın ölmesine neden olan müteahhit **Veli Göçer**'in duruşma savcılığını yapan **Hasan Hüseyin Ak-**

doğan olması dikkatlerden kaçmayan başka bir unsur oldu. Veli Göçer de on yıllara varan hapis cezaları ile yargılanıp ceza indirimlerinden faydalanarak 8.5 ay hapis yatıp çıkmıştı. Düzce, Dinar depremlerinde, Bingöl depreminde vb. yargılanması, cezalandırılması gereken insanların büyük bir kısmı da ya beraat etti ya da bir kaç ay hapis yatıp çıktı.

Konya'da yıkılan binanın sorumluları olan isimlerin de birkaç ay hapis yatıp çıkacakları ve zaten asıl yargılanması gerekenin bu bir kaç isim olmadığı ortadadır. Zaten bunu inkar etmeyen

devletin adalet bakanlığının verileri de gerçekleri ortaya koyuyor. Marmara depremleri sonrasında devletin açılan davalarda verdiği kararlar şöyle;

* Kocaeli'de 932 ceza davası açıldı. 921 dava müteahhitler lehine sonuçlandı.

* Sakarya'da açılan 418 davadan 394'ü müteahhitlerin lehine sonuçlandı.

* Yalova'da 108 ceza davası açıldı. 44 dava sonuçlandı, 12 davada müteahhitler beraat etti.

*Düzce'de 447 ceza davası açıldı. 473'ünden beraat kararı çıktı.

Kürtçe kurs şubelerine izin yok

Özel **Van Kürt Dili Öğretim Merkezi** olarak açılmak istenen kursa, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Özel Van Kürtçe Kursu adıyla izin verildi. Ulusların kendi dil ve lehçelerini öğrenmeleri engellenmeye çalışılıyor. Daha önce de yangın merdiveni olmadığı için izin verilmeyen kurs, şimdi de şubelerinin açılmaması için engellenmeye çalışılıyor. Kurs Müdürü **Hasan Güven** "Şimdiye kadar bize 3 bin 500 kişi başvuru yaptı. Ancak biz 75 kişi ile eğitime başlayabiliriz. Ancak bu da bize çok sıkıntı yaratacak. Verdiğimiz isim kabul edilmediği için Valiliğe itiraz dilekçesi verdik. İsmi tekrar almak için tüm yollara başvuracağız" dedi.

Adana'da ise kursun açılması için 10 aydır beklenen belge daha gelmedi. Kurs Müdürü **Abdurrahman Bakır**'ın en son görev yaptığı yerden sicil kaydı gelmediği için belgesi verilmedi. 24 Aralık 2003 tarihinde İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvuru yaptığını fakat hiçbir sonuç alamadığını söyleyen Bakır; İstanbul İl Milli Eğitim'e başvuru yapmadan önce Sicil Bürosu ile görüştüm ve bir iş için memuriyet sicil kaydına ihtiyacım olduğunu ve bu belgeyi ne zaman alabileceğimi sordum. 1 gün içerisinde alabilirsin yanıtı geldi ama ben 24 Aralık'tan bu yana hala bir haber alamadım" dedi.

(Mersin)

Pişmanlık Yasası'ndan beklentiler sonuçsuz kaldı

“TESLİMİYET GENELGESİ” DE ELİNİZİ BOŞ BIRAKACAK!

Başvuru süresi 6 Şubat 2004 tarihinde sona eren “Eve Dönüş Yasası”nın kimseyi “eve” döndürememesi, “dönen”lerin çoğunluğunun da hapishaneden olması, itirafların başvuranların sayısının hesaplanmasında yeralmasına rağmen 3 bin 107 kişinin başvurusu, sistemin yeni uygulamalardan medet ummasını, buna paralel olarak da yeni bir genelgeyi gündeme getirdi. 20 Ocak 2004 tarihinde Adalet Bakanı Cemil Çiçek’in yayınladığı genelgeye göre; siyasi tutsaklar F, M, E, H, D Tipi hapishanelerde kalacak. Bu genelgeye göre “Yardım ve yataklık” suçlamasıyla 169. maddeden tutuklu olanlar diğer maddelerden tutuklu bulunanlarla iletişim kuramayacak şekilde hapishanenin ayrı bir bölümünde tutulacaklar.

“ÖRGÜTTEN AYRIL” DAYATMASI

Genelge ile başta F Tipi hapishaneler

olmak üzere D, M, H ve E Tipi hapishaneden başka bir hapishaneye sevk edilmek isteyenler “Örgütle bağı koparma” koşulunu yerine getirip bunu ispat edecekler! Örgütle bağlantılarını kopardıkları ise idare kurulu kararı ile tespit edilecek! Bunun yanısıra “hükümlülük sürelerinin üçte birini tamamlayanlar” da diğer hapishanelere geçebilecek. Sözde yeni ama öz itibarıyla devletin devrimci tutsakları teslim alma, bunun yanısıra örgütlü kimliğin yok edilmesi/örgütsüzleştirme saldırısının bir parçasıdır bu genelge. Pişmanlık Yasası ile umduğunu elde edemeyen devlet, şimdi de bu yola başvurarak, devrimci iradeyi teslim almayı, devrimci örgütleri ve Kürt Ulusal Hareketini tasfiye etmeyi amaçlıyor. Örgütlü gücün yenilemeyeceğini çok iyi bilen sistem, devrimcileri yalnızlaştırarak, yalıtarak, kimliğini yok ederek teslim almaya çalışıyor. Genelgeye

ağır eleştiri getiren hukukçular, hapishanelerin genelgelerle idare edilmeye çalışılmasının başlı başına bir sorun olduğunu dile getiriyorlar. Bu anlamda bütünlüklü ve evrensel hukuk kurallarına uygun bir yasanın olması gerektiğini vurguluyorlar. Genelgenin “Pişmanlığın süreklileştirilmesi” anlamına geldiğini söyleyen hukukçular, kişinin hapishaneye girmesinin “Örgütle bağının koptuğu” anlamına geldiğini, başka şartlar aranmasının hukuk ilkeleriyle bağdaşan bir yanı olmadığını belirtiyorlar. Toplumun büyük kesmi tarafından eleştirilen F Tipi hapishanelerin, “kötü hapishane” olduğunun bu genelgeyle kabul edildiğini belirten hukukçular, hapishane koşullarının düzenlenmesinin F Tipi ya da başka bir hapishaneye sevk etme yetkisinin genelgeyle idareye verilmesinin tamamen hukuka aykırı bir uygulama olduğunu ifade ederek “ha-

pishane idare kurullarına ikinci mahkeme gibi işlev veriliyor” diye belirtiyorlar. Gerek F Tipi hapishanelerin uygulamaya konmasında, gerek D Tipi’ne nakillerde olsun sürekli vurgulandığı gibi, bir kere daha vurgulamakta yarar var: Sistemin hapishanelere ve devrimci, komünist ve yurtsever tutsaklara saldırısı, dışardan bağımsız değildir. Sistemin yoksul ve ezilen halka dayattığı sömürünün, baskının bir parçasıdır. Devlet yoksul halkın çıkarlarını savunan en bilinçli kesim olan devrimci ve komünistlerden başlayarak kendi çıkarlarına karşı koyan tüm emekçi kesimlere karşı farklı uygulamalarla sindirme, yok etme, yalnızlaştırma politikasına başvuracaktır. Ancak defalarca söylendi bir kez daha yineliyoruz: Yapılan hiçbir uygulama, devrimci iradeyi teslim almaz! Bu genelgeyle de egemenlerin hevesi kursaklarında kalacak.

Aydın E Tipi’nde aileler endişeli

Aylardır çocuklara yapılan çeşitli işkenceler ile gündemden düşmeyen Aydın E Tipi Hapishanesi’nde çocukları bulunan aileler, aylardır göremedikleri çocuklarının sağlığından endişeli. Çocuklarından hiçbir haber alamadıklarını belirten aileler, çocuk koğuşunun dağıtılarak adli tutukluların yanına verildiğini iddia etti.

Aydın Hapishanesi’nde yaşları 14 ile 18 arasında değişen çocukların bulunduğu çocuk koğuşunda, “kavga ettikleri ve isyan girişiminde buldukları” gerekçesiyle birçok çocuğa uygulanan görüş-mektup yasağı devam ediyor. Çocuklarının yaşamından ve sağlığından endişe duyan aileler yetkililerden çözüm bekliyor.

Oğlu H.F.’nin 3 aydır hapishanede olduğunu ve 2 aydır görüş yasağından dolayı görüşemediğini belirten Anne Herdem F. (45), “Çocuklar içerideki baskılardan dolayı çatıya çıkmıştı. Oğlum da onların arasındaydı, o günden sonra üç ay görüş yasağı almış” dedi.

Bayramda yapılan açık görüşlere bile kendileri için izin verilmediğini hatırlatan

Herdem F. “Oğlum 2 gün önce 18 yaşına girdi. Aylardır haber alamıyorum. Cezaevine gittim görüşmeme izin vermediler. Bayramda bile görüştürmüyorlar bu nasıl adalet?” diye konuştu.

Çocuğunun hapishanede apandistin patladığını ve son anda hastaneye yetiştirildiğini belirten C.R.’nin (15) annesi Ayfer R. ise şunları söyledi: “Oğlumdan aylardır haber alamıyorum. İsyana girişiminde bulunduğu için görüş yasağı almış. Yeni çıkan biri bize haber verdi. Onları büyüklerin içine dağıtmışlar. 25 Aralık 2003 tarihinde gece rahatsızlanmış, gardiyana söylemişler inanmamış, sonra durumu ağırlaşmış Aydın Devlet Hastanesi’ne kaldırmışlar. Doktor apandistin patladığını söylemiş.”

Hapishane savcısına konuyla ilgili görüşmek üzere gittiğini belirten anne Ayfer R., “Beş dakika izin istedim. Hastaymış merak ettiğimi söyledim. Ancak kesinlikle izin veremeyeceklerini söylediler. Avukatımız dilekçe yazdı ama yine aynı sonucu aldık” diye konuştu.

(H. Merkezi)

Ulucanlar’da devlet hem katleden hem de davacı

26 Eylül 1999 tarihinde Ulucanlar Hapishanesi’nde 10 devrimci tutsağı katleden devlet, aynı zamanda davacı. 85 tutsağın yargılandığı davada, devrimcilere saldırı yapan devlet, tutsakların kamu malına zarar verdiğini iddia ederek Adalet ve Maliye Bakanlıklarını da davaya dahil etti. 28 Ocak tarihinde Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen davanın duruşmasında Hasan Mentеше ve Nesrin Kirman ile hazine avukatı hazır bulundu. Hazine avukatı Mentеше ve Kirman’ın hapishane idaresine karşı isyan ettiği, kamu malına zarar verdiği iddialarında bulundu. Yaşanan olaylarda tutsakların saldırıyla karşı karşıya kaldığını belirten Kirman ve Mentеше iddiaları kabul etmedi. Mahkeme heyeti savunmaları alınmayan sanıkların adreslerinin belirlenmesi, adresleri tespit edilemeyen 13 sanığın gıyaben tutuklanmasına karar vererek duruşmayı erteledi. 1 tutsak hakkında idam, 85 sanık hakkında 12 ile 47 yıl arasında değişen ağır hapis cezaları talep edilen davada 161 jandarma da 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanıyor. Katliamdan sağ kurtulan tutsaklara arkadaşlarını öldürdükleri iddiası ile dava açan devletin 161 jandarmayı nasıl yargılayacağı(!) ise apaçık ortadadır.

(Ankara)

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Bolu F Tipi'ni inceledi “Ferdî bazda kötü muamele devam ediyor!”

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun Bolu F Tipi Hapishanesi'nde yaptığı incelemeler sonucunda “Hapishanede yaygın olmayan bir şekilde ‘ferdî bazda’ da olsa kötü muamele devam etmektedir” sonucuna ulaştığı açıklandı! Komisyon başkanı **Mehmet Elkatmış** ile Komisyon üyeleri **Cavit Torun**, **Hakan Taşçı**, **Yüksel Çorbacıoğlu** ve **Faruk Ünsal**'ın

Bolu F Tipi Hapishanesi'yle ilgili raporu tamamlandı. 30 dolayında tutsak ve gardiyanla görüşme yapıldığı belirtildi. Bolu Cumhuriyet Başsavcısı'nın verdiği bilgiye göre bir görevliye 1.1 tutsak düşüyor ve yeterli sayıda infaz koruma memuru yok! Yapılan açıklamalar bir çifte standartı gözler önüne serdi; tut-

saklara uygulanan üç kitap sınırlamasının, bakanlık talimatıyla **kutsal kitaplar için uygulanmadığı** açıklandı.

Siyasi tutsakların dile getirdiği sorunlar şöyle:

*Kitap getiren akrabalarımız gözetilme altında, eşlerimize “Niye bu adamla evlendin” denilerek psikolojik baskı yapılmakta,

*Hastalanıp doktora çıktığımızda, doktorun karşısında asker gibi bekletiyoruz, muayene yapılmadan sözlü bilgiye dayanılarak teş-

histe bulunulup ilaç yazılmakta,

*Hapishaneye giriş ve çıkışlarda iç çamaşırımza dek arama yapılmakta,

*Sosyal alandan yararlanmamız engelleniyor. Gardiyanların olur olmaz şikayetiyle 8-12 ay sosyal alana çıkma yasağı uygulanmakta,

*Bize gelen ve gönderdiğimiz mektuplardaki kelimeler Mektup Okuma Komisyonu tarafından çi-

zilmekte,

*Aramalarda cinsel taciz uygulanmakta,

*Hücreden zorla çıkarılarak dövülerek götürüldüm ve altı ay sonra doktora çıkarıldım,

*Tutsaklar birbirleriyle notlarla haberleşirken adım yazılı olduğu için bir yıl sosyal alana çıkma yasağı aldım.

Görüşülen gardiyanların ise kendilerine iyi davranmayan tutsaklar üzerinde caydırıcı olması için(!) **silah taşıma** talebinde bu-

lunduğu belirtildi. Maaşlarının düşüklüğünden yakınan gardiyanlar, ailelerine zaman ayıramadıklarını belirttiler. Komisyon raporunda, “Cezaevinde yaygın olmayan bir şekilde ferdî bazda da olsa kötü muamenin devam ettiğini, bunda cezaevi idaresinin inisiyatif kullanmamasının önemli etken olduğu” belirtildi! Ancak komisyon da çok iyi bilmektedir ki, hapishanelerde

uygulanan politikalar, belli bir hapishaneye özgü değil, sistemin genel baskıcı politikalarıdır. F Tipi hapishanelerin ne kadar insan haklarına uygun olduğu (!) ortaya konmadan, sadece “ferdî” olarak göstermek **sistemi aklama**, F Tiplerini meşru gösterme çabasından başka bir şey değildir. Kaldı ki yapılan baskıcı uygulamalar, sistemden bağımsız “ferdî” olarak değil, tam tersi bilinçli bir politika olarak uygulanmaktadır.

Türkiye'deki onca insan hakları ihlallerine, işkencelere, hukuksuz uygulamalara dair tek söz etmeyen, F Tipi hapishanelerdeki “**tecrit ve izolasyon**” ile ilgili tek kelime etmeyen TBMM İnsan Hakları Komisyonu, sözümona “**demokratikleştiklerimiz**” ve “**AB'ye hazır**” hale geldiğimizin ispatı(!) olarak göstermelik varlığını devam ettirmektedir. Onlar göstermelik raporlarını yazma dursun, tarih gerçekleri yazmaya ve nihai hükme doğru ilerlemeye devam etmektedir.

✓16 Mart Katliamı AİHM yolunda

Beyazıt'ta yedi sol görüşlü öğrencinin öldürülmesiyle sonuçlanan ve tarihe “**16 Mart Katliamı**” olarak geçen katliamla ilgili yargı süreci çeyrek asrı geride bıraktı. Mahkemenin altı yıldır MİT'ten istediği belge gönderilmediği için sonuç alınmıyor. Avukatlar davayı AİHM'e taşıma kararı aldı.

İlk olarak 1978'de açılan, 1982'de bir kişinin tutuklanmasıyla sonuçlanan dava, avukatların sahip çıkmasıyla 1995'te yeniden başladı. 1997'de İstanbul Barosu bünyesinde kurulan “Susurluk Komisyonu”na gelen bazı belgeler katliamı aydınlatacak unsurlar taşıyordu. Dönemin Ülkü Ocakları Başkanı **Lokman Kondakçı** ile dönemin İçişleri Bakanı **Hasan Fehmi Güneş** arasında katliamın aydınlatılmasını sağlayacak bir görüşme yapılmıştı. 16 Mart davasını yürüten avukatlar MİT'ten bu belgenin ve görüşme tutanaklarının tamamının gönderilmesini istedi.

MİT mahkeme kararına uymadı

MİT, mahkemenin isteğine olumsuz yanıt verdi ve göndermemekte ısrar etti. Oysa belgenin büyük bölümü açıklanmış, mahkemeye sunulmuştu. Belgeyi mahkemeye veren avukat **Cem Alptekin** hakkında “MİT'in gizli belgelerini ifşa etmekten” açılan dava beraatle sonuçlandı. Belgenin gönderilmemesi ve Alptekin'e açılan dava sonunda avukatlar “**MİT mahkemeye müdahale ediyor, savunma hakkı kısıtlanıyor**” diyerek davadan çekildi. Katliamın üzerinden 25 yıl geçti ve duruşmalar tanıksız, sanıksız, avukatsız olarak dosya üzerinden sürüp gidiyor. Davanın ikinci kez açılmasında etkili olan avukatlardan **Hilmi Hanta** “16 Mart'ın çözülmesi demek, 12 Eylül'ün çözülmesi demek. Aradan 25 yıl geçtiği halde MİT belgeyi göndermiyor, deliller karartılıyor, toplanması engelleniyor” dedi. Davayı yeniden başlatan avukatların yeniden biraraya geleceğini söyleyen Hanta: “**Bu davayla ilgili bilgi ve belge sahibi tanıkların ortaya çıkıp tarihi bir görevi yerine getirmelerini istiyoruz**” diyerek dönemle ilgili belge sahibi olanlara çağrı yaptı.

Ayşe Nur Zarakolu mezarı başında anıldı

Belge Yayınları Kurucusu ve Yayın Yönetmeni ve aynı zamanda İHD'nin kurucularından **Ayşe Nur Zarakolu**, ölümünün ikinci yıldönümünde sevenleri tarafından mezarı başında anıldı. **Ayşe Nur Zarakolu** için ölümünün ikinci yıldönümünde **Zeytinburnu Kozlu Mezarlığı**'nda bulunan mezarı başında tören düzenlendi. Törene Ayşe Nur Zarakolu'nun eşi **Ragıp Zarakolu**, oğlu **Deniz Zarakolu**, İHD Genel Başkan Yardımcısı **Av. Eren Keskin**, İHD İstanbul eski Şube Başkanı **Kiraz Biçici**'nin yanı sıra çok sayıda sivil toplum kuruluşu temsilcisi ve sevenleri katıldı.

Ayşe Nur Zarakolu'nun anısına bir dakikalık saygı duruşu ile başlayan törende konuşan **Eren Keskin**, savaşın çok yoğun olduğu ve herkesin evinde oturduğu bir dönemde Ayşe Nur Zarakolu ile çok şey başardıklarını söyledi. “Eğer biz bugün sokaklarda eskiye oranla biraz daha rahatsak, bu ödenen bedeller sayesinde. Bunu unutmamak gerekir. Ayşe de o bedellerden biridir” diye konuşan Keskin, verdikleri mücadele sayesinde biraz daha

iyi durumda olduklarını dile getirdi. Keskin'in ardından konuşan yazar **Ragıp Zarakolu** ise, eşi Ayşe Nur Zarakolu'nun örnek olduğunu belirterek “Mücadele arkadaşımı çok özliyorum. Onun çok iyi bir direnci vardı. Mücadelede hepimiz için bir örnek teşkil ediyordu. Cezaevindeki tecrit karşısında çok duyarlıydı. Ve bugün halen Türkiye'deki tecrit devam ediyor. Türkiye'deki insanın direnci ve özgürlükçü yürüyüşü de buna karşı kararlı bir şekilde devam ediyor. Ayşe de bu uğurda kendini adadı. Kendini hiç önemsemeden önceliği insanlığa adadı. Ve bu uğurda da bedel ödedi” dedi. diyen Kiraz Biçici ise, sözlerini “Güzel günleri yine Ayşe ile birlikte karşılayacağız. Onun coşkusu ve varlığı ile karşılayacağız” diye tamamladı. Barış Anneleri İnisiyatifi'ni temsilen **Müesser Güneş**, Tutuklu ve Hükümlü Yakınları Birliği'ni (TUYAB) temsilen **Güzel Şahin** ve Yazar **Sungur Savran**'ın kısa birer konuşma yaparak duygularını dile getirdiği tören, Zarakolu'nun mezarının kırmızı güllerle süslenmesinin ardından sona erdi. (İstanbul)

Tutsak gazetecilerle dayanışma

Dünyada tüm gerici yönetimler, halkı daha rahat ve zahmetsizce sömürmek ve kendi etki alanı içinde tutmak amacıyla onların bilinçsiz kalmasını, gerçeklerden uzak durmasını sağlamak, kitleleri yalan ve çarpıtılmış haberlerle manipüle etmek için yoğun uğraş verirler. Söz konusu bilinçlenmek ve haber almak olunca, bu saldırılardan da en çok nasibini alanlar arasında görsel, işitsel ve yazılı medya kurumları ve çalışanları ya da konu özgünlüğünde “gazeteciler” yer alır.

Ancak “gazeteciler”in niteliği de önemli bir etkidir bu saldırılarda. Zira kimi zaman sermayenin çeşitli kesimleri arasındaki çıkar dalaşından kaynaklı burjuva basın da bir takım saldırılara uğramasına karşın bu saldırıların esas hedefi her zaman devrimci, sosyalist, yurtsever ve ilerici basın ol-

maktadır. Ülkemizde de egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda hazırlanan Basın Yasaları ile bu kesimlere karşı yoğun baskılar söz konusudur.

Mevcut basın örgütleri tarafından sahiplenmenin de olmadığı bu koşullarda kurulan “**Tutuklu Gazetecilerle Dayanışma Platformu**” bir açıklama yaparak bu duruma da dikkat çektiler. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

“Onlar, halkın haber alma hakkını, basın özgürlüğünü savundukları için tutuklandılar. Onlar ezilen, sömürülen, yaşamdan dışlanan, ayrımcılığa tabi tutulan, en temel insani, demokratik hakları gasp edilen halkımıza kendi görüşleri doğrultusunda aydınlatma çabası içerisinde oldukları için tutuklandılar. Ama onlar, gazeteci-yazar-muhabir kimlikleri nedeniyle değil, komplolarla yargılanıyorlar. **Memik**

Horuz, Necati Abay, Kambir Saygılı örneklerinde görüldüğü gibi...”

Platform, hala tutuklu bulunan gazetecilerin isimlerini de şöyle sıralamış:

“**Memik Horuz (İşçi-köylü)**-Tekirdağ F Tipi Cezaevi, **Nurettin Şirin (Selam Gazetesi)**-Kandıra-F Tipi Cezaevi, **Sinan Kara (Datça Haber Gazetesi)**-Urla Cezaevi, **Erol Zavar (Odak)**-Tekirdağ F Tipi Cezaevi, **Erdal Tan (Odak)**-Tekirdağ F Tipi Cezaevi, **Bülent Genç (Emeğin Bayrağı)**-Edirne F Tipi Cezaevi, **Mehmet Emin Taştan (Özgür Halk)**-Mersin Cezaevi, **Özgen İş (Mücadele Birliği)**-Metris Cezaevi, **Hatice Duman (Atılım)**-Gebze Cezaevi, **Kemal Evcimen (Özgür Karadeniz Gazetesi)**-Sincan F Tipi Cezaevi.”

Soruşturma terörü protesto ediliyor

Açılan soruşturmaları protesto eden öğrenciler birçok ilde çeşitli eylemler yaptılar.

ları gerekçesiyle haklarında idari soruşturma açılan **Ege Üniversitesi** ve **9 Eylül Üniversitesi** öğrencisi 12 kişi 3 günlük açlık grevine başlayarak saldırıları protesto etti. Yaklaşık 200 öğrenci hakkında açılan idari soruşturmayı protesto eden öğrenciler 27 Ocak 2004 tarihinde açlık grevine başladılar. Beş tanesi İHD İzmir Şubesi'nde olmak üzere açlık grevine başlayan öğrenciler soruşturma terörünün son bulmasını istiyorlar.

*Öğrenciler yaşanan saldırıları protesto etmek için bir etkinlik de **Konak-Sümerbank** önünde yaptılar. 30 Ocak 2004 tarihinde bir araya gelen öğrenciler YÖK'ü eleştiren kısa bir tiyatroyla etkinliklerini başlattılar. Tiyatronun ardından yapılan basın açıklamasında “Başta Ankara ve İstanbul olmak üzere tüm üniversitelerde yaşanan saldırılar her geçen gün artıyor. Saldırılara karşı başlattığımız açlık grevi boyunca yoğun destek aldık. Soruşturmalar ve açılan davalar eğitim hakkı için verdiğimiz mücadeleye karşı yapılan saldırılardır” denildi. Açıklamanın ardından bir süre türkülerle halay çeken öğrenciler, sloganlar ve alkışlarla eylemlerini bitirdiler. (İzmir)

TPAO işçilerinden hükümete faks

İş akitleri yenilenmediği için geçtiğimiz hafta bir dizi eylem düzenleyen Türkiye TPAO geçici işçileri, 28 Ocak 2004 tarihinde de AKP Genel Merkezi, Başbakan **R. Tayyip Erdoğan**, TBMM Başkanı **Bülent Arınç**, Devlet Bakanı **Ali Babacan** ve Enerji Bakanı **Hilmi Güler**'e faks çekerek, yeniden işe alınmalarını istedi. Faks çekme eylemi için yaklaşık 250 işçi Petrol-İş Sendikası Batman Şubesi önünde toplandı. Burada işçilere hitaben kısa bir konuşma yapan Şube Başkanı **Nimetullah Sözen**, işçilerin işe geri alınması için ellerinden geleni yapacaklarını söyledi. Sözen'in konuşmasının ardından **Merkez Postanesi**'ne doğru yürümek isteyen işçiler ile polis arasında kısa süreli gerginlik yaşandı. Toplu yürümesine izin verilmeyen işçiler, 50'şer kişilik gruplar halinde yürüyerek postaneye geçtiler. İşçiler gönderdikleri fakslarda hükümetin sorunlarına duyarsız kaldığını belirttiler. (H. Merkezi)

*28 Ocak 2004 tarihinde öğrenciler kendilerine yönelik saldırıları protesto için bir basın açıklaması yaptılar. Daha önce YÖK'ü ve Irak'taki işgali AKP önünde yaptıkları eylemlerle protesto eden öğrenciler hakkında dava açılmıştı. Bunun üzerine dava açılan 24 öğrenci ve yaklaşık 200 öğrenci İzmir Adliyesi önünde basın açıklaması yaptılar. İzmir 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 2911 sayılı “Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu”na muhalefetten yargılanan 24 öğrenciye arkadaşları mahkeme sırasında destek oldular. Duruşma sonrasında toplanan öğrenciler yaptıkları açıklamayla YÖK'e ve işgale karşı çıktığı için yüzlerce öğrenciye dava ve soruşturma açıldığı belirtilerek “**öğrenciler eğitim hakkının gaspına karşı çıktığı için yargılanıyor**” denildi. Eyleme müdahale eden polisle öğrenciler arasında kısa süreli bir gerginlik yaşandı.

*Toplumsal olaylara katıldık-

EĞİTİM-SEN ÜYESİ ÖĞRETMENLERE DAVA

16 Ocak 2003 tarihinde Eğitim-Sen'in aldığı karar sonucu “**Savaşa hayır**” içerikli basın açıklaması yapan Bergama Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi öğretmenlerinden **Sevim Akbulak**, **Aslı Aktürk**, **Özlem Çokmak**, **Zeynep Tomrukçay**, **Yaşar Çabuk** ve işyeri temsilcisi **Bekir Ağcan**'a dava açıldı. Kendisi de Eğitim-Sen üyesi olan okul müdürü **Nuran Çeşmeci**'nin şikayet etmesi sonucu açılan dava ise sürüyor. İlk duruşmada öğretmenlerin öğrencileri olay günü okul bahçesine çıkardıklarına ilişkin öğrenci ifadelerinin de kendinde olduğunu söyledi. Geçici bir süreliğine **İzmir Cumhuriyet Nevval Salih İğören Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi**'nde okul müdürlüğü yapan Çeşmeci, mahkeme çıkışı Eğitim-Sen üyeleri ve yöneticileri tarafından protesto edildi. Eğitim-Sen'liler Çeşmeci'nin üyelikten çıkarılması gerektiğini söylediler. Duruşma ise 1 Nisan 2004 tarihine ertelendi. (İzmir)

İZMİR BAROSU AÇTIĞI DAVAYI KAZANDI

24 Nisan 2003 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan ve yürürlüğe giren “Adli Ve Önleme Aramaları Yönetmeliği”nin 9. ve 13. maddeleri gereğince “Okul ve resmi dairelerdeki arama ve denetimlerde hakim kararına gerek yok” şeklindeki karara İzmir Barosu tarafından itiraz edilmiş ve Danıştay'a dava açılmıştı. İzmir Barosu açtığı davayı kazanırken Baro Başkanı **Bahattin Özcan Acar** sonuç ile ilgili olarak “mahkeme kararı olmadan okullarda arama yapılamayacak” dedi. Bu maddelerin, özel hayatın gizliliği, konut dokunulmazlığı ve temel hakların özünü dokunulamayacağı belirten anayasa maddelerine aykırı olduğunu da belirten Acar, ilgili kurumların alınan bu karara uymaları gerektiğini belirtti. Danıştay'ın kararı sonucu Baro'nun talebi kabul edilirken itiraz edilen maddeler ise yürürlükten kalkmış oldu. (İzmir)

ÖZELLEŞTİREMEYİNCE KAPATTIYORLAR

Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan ve **Et ve Balık Kurumu**'na ait tesislerde 3 aydır kesim yapılamadığı, bu yüzden trilyonluk tesis ve makinaların çürümeye bırakıldığı öğrenildi. 1980 yılında 170 dönüm arazi üzerine kurulan ve 9 yıl önce devlet özelleştirme saldırıları sonucu Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) tarafından ihaleye çıkarılan Et ve Balık Kurumu (EBK) Ürünleri AŞ Manisalı müteahhit **Musa Kök** tarafından satın alınmıştı. İşçilerin uzun süre yaptıkları eyleme rağmen satılan tesisler kamuoyunun tepkisi üzerine özelleştirilmemiş ve satış iptal edilmişti. Özelleştirmenin iptal edilmesi üzerine üretimi düşürülen tesisler Ege'nin en büyük kesim tesisleri. Şu anda üretim yapılamayan tesislerde işçiler “eğer üretime geçilmezse 18 soğuk hava deposu ve trilyonluk tesisler çürüyecek” diyorlar. (İzmir)

Kamu emekçileri yasalara karşı alanlarda

Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun geri çekilmesi talebiyle **KESK Bursa Şubeler Platformu** AKP önünde 27 Ocak 2004 Salı günü bir basın açıklaması yaptı. **Fomara Meydanı**'nda toplanan yaklaşık 50 emekçi memur AKP il binasına sloganlarla yürüdü. Yürüyüş boyunca "AKP yasanı al başına çal", "Parasız eğitim parasız sağlık", "Gün gelecek devran dönecek AKP halka hesap verecek", "Kölelik yasalarına hayır" sloganlarını haykıran emekçiler AKP il binası önüne geldiler. Burada bir konuşma yapan Platform Dönem Sözcüsü **Çetin Erdolu** KYTK'nın ve onu izleyecek olan Yerel Yönetimler ile Kamu Personel Rejimi yasa tasarılarının hizmetleri ücretli, ülkeyi ticarethane, halkı ise müşteri haline getirme amacı taşıdığını belirtti. AKP'nin DB, IMF, WTO, TOBB ve TÜSİAD gibi sermaye örgütlerinin sesine değil, halkın ve emekçilerin sesine kulak vermesi gerektiğini vurgulayan Erdolu, taleplerini sıralayarak KYTK'nın geri çekilmesini istedi. Konuşmanın ardından eylem "Zafer direnen emekçinin olacak", "Emekçiyiz haklıyız kazanaçağız" sloganlarıyla bitirildi.

* Adana AKP İl örgütü önünde gerçekleşen eylemde buluşan KESK Adana Şubeler Platformu üyesi bir grup emekçi, tasarının geri çekilmesini istedi. Platformun dönem sözcüsü Tüm Bel-Sen Şube Başkanı **Cabir İnci**, "Basın açıklamaları, paneller, vizite eylemleri, iş bırakma eylemleri,

işyeri terketmeme eylemleri ve mitingler yaptık. Ama IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası finans kurumlarının talimatlarını uygulamakta kararlı görünen AKP hükümeti bu tepkilerimizi görmezden geliyor" diye konuştu.

* Eğitim-Sen **Gaziantep** Şubesi'nde bir basın açıklaması yapan KESK Gaziantep Dönem Sözcüsü **Yusuf Şahinler** de, Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı hazırlanırken valilerin, belediye başkanlarının, TOBB'un ve TÜSİAD'ın görüşlerine başvurulduğu halde KESK ve diğer emek örgütlerinin yok sayıldığını belirtti. Şahinler, "Tasarı ölü doğmuştur" diyerek, kamu hizmetlerinin merkezi planlamayla yerinden, doğrudan, nitelikli, ulaşılabilir ve parasız verilmesi gerektiğini söyledi.

* Tasarıya karşı bir diğer gösteri de **Mersin**'de yapıldı. AKP Mersin İl binası önünde basın açıklaması yapan KESK Mersin Şubeler Platformu üyeleri, AKP hükümetinin sağır sultanlık politikasını bırakması gerektiğini söyledi. **DEHAP, EMEP, SDP, Liman-İş, Petrol-İş** ve Mersin Tabip Odası'nın destek verdiği basın açıklamasında konuşan KESK Mersin Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü **Gürsel Sığıncı**, Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun 1980'li yıllarda başlatılan 'Liberal ekonomiye geçiş' uygulamalarının son ayağını oluşturduğuna işaret etti. Sığıncı, "Taslak hem üst düzey yöneticileri siyasi kadro haline getir-

mekte, hem de kamu hizmetinde istihdamın ana gövdesini sözleşmeli personel üzerine kurmaktadır" dedi. Açıklama atılan "Hükümet al yasanı başına çal", "Reform yalan hedef talan" sloganlarıyla bitirildi.

* **KESK Van Şubeler Platformu** üyesi bir grubun AKP Van il binası önünde yaptığı basın açıklamasında konuşan KESK Dönem Sözcüsü ve

Eğitim-Sen Şube Başkanı **Metin Çakır**, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Yasa Tasarısı'nın Meclis Komisyonu'nda gizli oturumlarla görüşülmeye başlandığına vurgu yaptı. Çakır, "AKP Hükümeti, tepkilerimizi hiçe sayarak, kapalı kapılar ardında kendine göre düzenlemeler yapıyor. Bu çalışmalar reform değil, kamu hizmetlerini tasfiye amaçlıdır" dedi. (H. Merkezi)

KESK'ten sürgünlere protesto

KESK son dönemde yoğunlaşan sürgünlere ve Kamu Reformu aldatmacasına tepki gösterdi. 28 Ocak 2004 Çarşamba günü Haydarpaşa Numune Hastanesi önünde toplanan **KESK İstanbul Şubeler Platformu** tasarının geri çekilmesini istedi. Eylemde söz alan SES Anadolu Yakası Şube Başkanı **Özkan Tüm**; kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine karşı demokratikleşme ve işyerine sahip çıkma mücadelesine devam edeceklerini söyledi. "Kölelik yasaları geri çekilsin", "İnsanca yaşam, demokratik Türkiye" sloganlarının atıldığı eylemde işçi sendikaları da yer aldı. Özellikle son günlerde yoğunlaşan sürgün saldırılarına karşı 29 Ocak'ta biraraya gelen KESK'e bağlı sendikalar bu uygulamayı kınadı-

lar. Ankara'da **Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü** önünde toplanan SES üyeleri adına konuşan **KESK Genel Başkanı Sami Evren** baskıların kamu emekçilerine silah çekmeye kadar vardığını söyledi. Coşkunun az olduğu gözlenirken Devlet Bakanı **Güldal Akşit**'in hukuk tanımaz tavırına dikkat çekildi. İstanbul'da da Çemberlitaş Sağlık Müdürlüğü önünde SES İstanbul Şubeleri ile Tabip Odası tarafından bir açıklama yapıldı. SES Aksaray Şube Başkanı **Songül Beydilli** soruşturma ve kınama cezalarının verildiğini ifade etti. SES Anadolu Şubesi de **Kartal Devlet Hastanesi** önünde yaptıkları eylem ile özelleştirmelere tepki gösterdi. (Ankara)

Kürtleri yeni tehlikeler bekliyor

- Irak'ta yaşanan gelişmeleri ve Kürtlerin son durumunu özetler misiniz?

- ABD kendisi açısından son derece hayati önem taşıyan bir petrol kaynağını denetim altına almış oldu. Bilindiği gibi dünyadaki petrol kaynakları son derece sınırlı. Önümüzdeki on yıllar bu nedenle petrol için ciddi denilebilecek çatışmalara gebe. Bu aynı zamanda emperyalist ülkeler arasında rekabeti kızıştıran bir neden. Örneğin ABD müdahalesine karşı AB'den sesler yükseldi. Bunun en önemli maddi nedeni ise uluslararası hukuktan çok Irak pastasından o dönemde Avrupa'nın özellikle Fransa'nın ve Almanya'nın daha çok pay almak istemesi idi. Şimdi o pasta'nın payları gitti. O paylar ABD ve onu destekleyenlerin hanesine yazıldı.

Kürtlerin çok stratejik durumu söz konusu. Zaten on yılı aşkın bir süredir burada fiili olarak bir Kürt yönetimi oluşmuş durumda. Fakat bu, bölge hükümetlerinin hoşuna gitmeyen bir olgu. Çünkü geçmişten beri bölge ülkeleri herhangi bir Kürt oluşumunu kendi güvenlikleri açısından en büyük tehdit olarak gördüler. Ve "sınır komisyonu" adı altında dört ülke geçmişten beri toplantılar yaptılar. Sınır sorunları adı altında tartıştıkları kendi bölgelerindeki Kürtler ve bunların geleceği idi. Şimdi dört ülkede Irak da dahil olmak üzere ayrı bir Kürt devleti oluşumu hatta federal bir devlet olgusunu kötü bir örnek olarak kabul edip denemeye çalışıyorlar. Bunun için de güçlerini birleştirebilirler. Her ne kadar birbirlerine karşı pozisyonlarda olsalar bile Kürt sorunu onları birleştiriyor. Halbuki gönül isterdi ki Kürt sorunu onları başka açılardan birleştiresin. Her biri Kürtlerin haklarını tanıyarak Ortadoğu'da barışçıl bir ortamın yaratılması olan Ortadoğu Halkları Federasyonu'nun önünü açabilsin. Yani Kürtler niye bir birleşti-

Irak'ın Erbil kentinde geçtiğimiz hafta içinde KDP ve KYB bürolarına bombalı saldırılar düzenlendi. Bu saldırılar sırasında yüzlerce insan yaşamını kaybetti. Bölgede yeni bir etnik çatışmanın yaşanması tehlikesinin yanısıra Kürtleri daha zor günlerin beklediği bugünden görülmüyor. Bu konu ile ilgili Özgür Gündem gazetesi yazarlarından Ragıp Zarakolu ile bir söyleşi yaptık.

rici unsur olmasın, her birinin başına sorun olacak yerde. Bu da mümkün. Halbuki daha farklı bir politik bakış, daha farklı bir dünya görüşü mümkün. Bunu gerçekleştirebilecek olan ancak sosyalist dünya görüşü. Ortadoğu için de geçerli bu. Ortadoğu'da Türk, Arap, Fars milliyetçiliği çok fazla ve kendi aralarında da bir çelişki var. Ama Kürt sorunu gündeme geldiğinde bu üç milliyetçilik gayet iyi anlaşılıyor.

Bu ise bölgeyi istikrarsız hale getiriyor. Eğer bu ülkeler gerçekten rahatsızlarsa emperyalizmin müdahalesinden kendileri Kürt sorununu çözmek ve çözüm hakkını vermek zorundalar. Vermediği sürece bu bölgelere yapılan müdahaleleri meşrulaştırma aracı olacaktır. 1990 yılında Körfez Savaşı patlak verdiği zaman Irak'ta yaşayan Kürt halkı kahramanca ayaklandı. Ve kendi güçleri ile BAAS güçlerini yaşadığı yerlerden kovmayı başardı. Ama Saddam'ın elinde bulunan hava gücünün ağır bombardımanları sonucu bu ayaklanma zehirli gaz kullanma tehdidi nedeniyle kısa zamanda sınırlara doğru milyonlarca insanın göçüne dönüştü. Eğer o dönemde Amerika (Kürtleri seviyordu madem) Saddam'ın hava güçlerini engelleseydi Kürtler kendi kendilerini kurtarmış olacaktı zaten. Ve kurtarıcıya ihtiyaç olmayacaktı. Ama Amerika önce Kürtlerin ezilmesine izin verdi. Daha sonra da onların "kurtarıcısı" oldu.

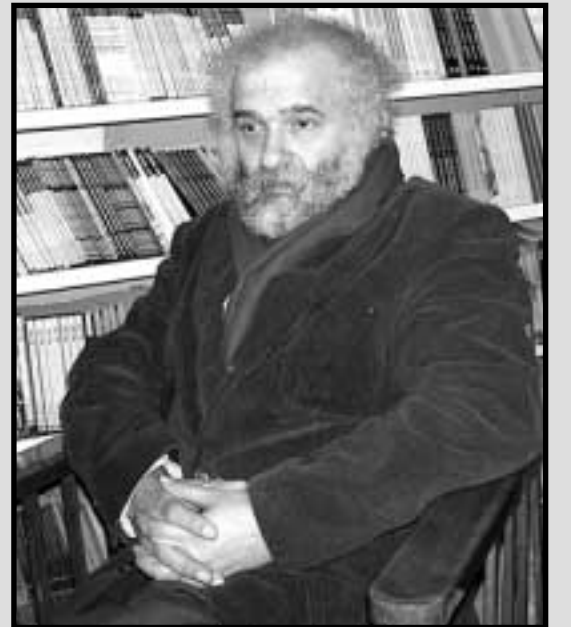
- Son olarak yaşanan bombalamalara gelsek...

- İki Kürt partisine, iki hükümet

partisine bombalı saldırılar düzenlendi. İstanbul'da yaşanan saldırıları izledi bu saldırı. Böylece ABD'nin bölgeye girişi ile birlikte sadece bu bölgede istikrar değil Türkiye'de ne kadar asker yollamasada aynı şekilde bütün bu çelişkilere mahrum kalamayacağı anlaşıldı. Bugün Kürt bölgesinin de aynı şekilde bütün bu çelişkilere mahrum kalamayacağı anlaşıldı bu bombalama eylemleri ile. Yani Amerika'ya sağladıkları destek nedeni ile iki halk da bu eylemlerin bir anlamı ile hedefleri haline gelmiş oldular. Bu bakımdan bütün bu sorunların aşılması için emperyalizmin özellikle de ABD emperyalizminin bölgeden elini çekmesi gerekiyor. Emperyalist güçler elini çektiği vakit, bölge halkları açısından binlerce yıldan beri birlikte yaşama kültürü var. Bölgeye gelen milliyetçilik hastalığı da zaten batı patentli bir hastalık. Yani bölgede kökleri olmayan, yapay, abartılmış, sömürge devletler tarafından güçlendirilmiş gelenek, iterek, kakarak, asimile ederek zorla tek bir millet yaratmaya dönük projeler farklı farklı ülkelerde uygulamaya konuldu. Şimdi bu projenin iflas ettiği anlaşılıyor. O zaman Bütün Ortadoğu'daki devrimci sosyalist güçlerin kendi deneyimlerini birbirlerine aktararak önlerine demokratik-sosyalist bir Ortadoğu Halkları Federasyonu yaratmak için bir program oluşturmaları gerekiyor. Yani ben inanıyorum ki ne Amerika'nın dayattığı bir biçimsel demokrasi ne de ırkçı diktatörlükler Ortadoğu halkları için bir çözüm olamaz.

Erbil'deki bombalama eylemleri de İstanbul'daki bombalama eylemi de bence çok karanlık yönleri olan, sivil halkı hedef alan eylemler. Bir defa devrimci açıdan baktığın zaman onaylanması mümkün olmayan, halkı hedef alan eylemler ve hedefleri açısından da bu ülkede Türkiye'yi yada Kürt bölgesi ile Amerika'yı uzaklaştıran değil yakınlaştıran eylemler. Kimler tarafından yapılmış oldukları hala çok açık değil. Çünkü biz gerilla savaşları tarihinden, halk direnişlerinden bu tür mücadelelerin yapısını oldukça iyi biliyoruz. Ama bu eylemliliklerde bu yanları taşıyan unsurlar yok.

Kürtler emperyalistler tarafından defalarca satıldı Ortadoğu'da. Buna yeni bir satışın eklenmemesi için hiçbir neden yok. Çünkü onlar açısından önemli olan kâr hesapları, zarar hesapları. Terkedildikleri zaman ne olur? Bence en büyük tehlike bu. Ben inanıyorum ki Amerika terketmek zorunda kalacak bölgeyi.

- ABD emperyalizminin Irak işgalinde ve sonrasında en rahat hareket ettiği bölge Irak Kürdistanı. Bu durum bölge halkının Kürtlere yönelik tepkisine neden oluyor mu?

- Kürtlerin kendi kaderini belirleme hakkı olduğunu düşünüyorum. Bunun için de özerklik, federasyon ve bağımsızlık konusunda tek karar mercii Kürt halkının kendisidir. Bir bağlantı içinde yine Kürtlerin kendi politik seçimlerine de saygı gösterilmeli. Şu anda en önemli unsurun daha az sancılı, daha az kayıpsız birliğin sağlanması olduğunu düşünüyorum. Şimdi Kürtler bu uluslararası çatışma ortamı içinde aynı 1. ve 2. Dünya Savaşlarında olduğu gibi kendisine potansiyel görece özerk bir alan sağlamış oldular. Fakat bunu güvenli bir durum olarak kabul etmemek gerekir.

Bence Kürtleri Amerikan işbirlikçisi olarak tanımlamak doğru değil. Şu anda meydana gelmiş uluslararası bir politik denge içinde onlar kendi güvenliklerini ve geleceklerini sağlamaya çalışıyorlar. Uluslararası politikada benzeri durumları daha önce de yaşadık. Örneğin Sovyetler Birliği'nin faşizme karşı Amerika ve İngilizler ile iş birliği politikasına girdi ve kimse iş birliği olarak suçlamadı. Tehlikelerin de farkındalar ama kendilerini daha iyi anlatmaları gerekiyor. Yani bu etiketi üzerlerinden atmaları gerekiyor.

Erbil'deki bombalama eylemleri de İstanbul'daki bombalama eylemi de bence çok karanlık yönleri olan, sivil halkı hedef alan eylemler. Bir defa devrimci açıdan baktığın zaman onaylanması mümkün olmayan, halkı hedef alan eylemler ve hedefleri açısından da bu ülkede Türkiye'yi ya da Kürt bölgesi ile Amerika'yı uzaklaştıran değil yakınlıklaştıran eylemler. Kimler tarafından

yapılmış oldukları hala çok açık değil. Çünkü biz gerilla savaşları tarihinden, halk direnişlerinden bu tür mücadelelerin yapısını oldukça iyi biliyoruz. Ama bu eylemliliklerde bu yanları taşıyan unsurlar yok.

Şimdi şu an Irak'taki Kürt bölgesinde de böylece bir savaş alanının yaratılmış olduğunu görüyorum. Daha önce böyle bir tehlike Kürt bölgesinde Türkiye açısından vardı. Türkiye'nin bölgeye gidip müdahale ederek buranın bir çatışma alanı haline gelmesi tehlikesi vardı. Şimdi bu tehlikenin Güney'de de meydana geldiğini görüyoruz. Kürt halkı açısından oluşan tehdit devam ediyor. **Çünkü fiili dünya dengeleri**

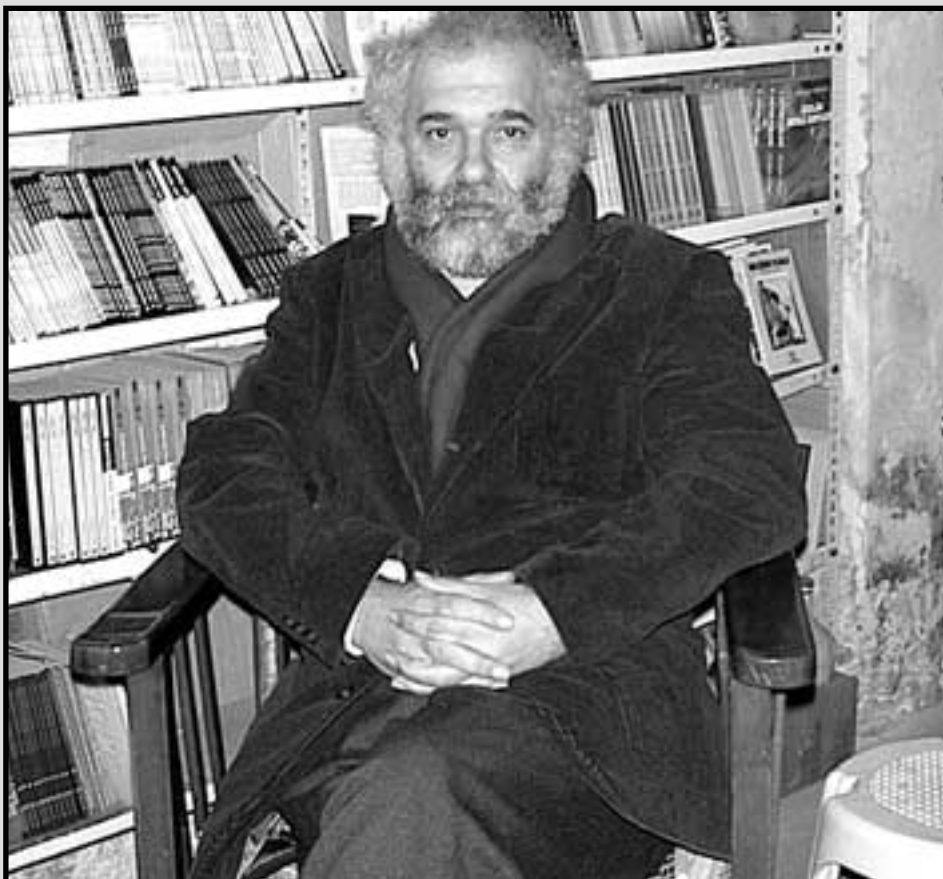
ile bazen geçici olarak özgürlük kazanılabilir ancak bu özgürlük gerçekten çok sağlam temellere oturtulmalı ve uzaktan desteklerden çok bölge halklarının da desteğini kazanabilmeli. Çünkü uzaktan gelen destek bir gün gidebilir. Bu defalarca yaşanmıştır. Çünkü Kürtler emperyalistler tarafından defalarca satıldı Ortadoğu'da. Buna yeni bir satışın eklenmemesi için hiçbir neden yok. Çünkü onlar açısından önemli olan kâr hesapları, zarar hesapları. Terkedildikleri zaman ne olur? Bence en büyük tehlike bu. Ben inanıyorum ki Amerika terketmek zorunda kalacak bölgeyi. Fakat yerinde bir yıkıntı, bir kaos bırakacak. Buna karşı

devrimci ve sosyalist güçlerin çok ciddi projeler üretmesi gerekiyor.

Çözumsuzlük politikalarının artık devri kapandı. Çünkü dünyada artık kaçacak yer kalmadı. Çünkü pasta ufalmaya başladı. Böylesi politikalar karşısında dünya halklarının göstereceği bir karşı politika, güç oluşturma, karşı bir çekim merkezi oluşturması gerekiyor. Bunun zorunluluğu var. Bunun ilk adımı da halklar arasında kardeşlik, dostluk duygularının güçlendirilmesi ve kimliklere saygı.

- Son olarak "Topluma Kazandırma Yasası" yani Pişmanlık Yasası'nın süresi doldu. Ve devlet bu yasadaki beklendiği sonucu alamadı. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Topluma Kazandırma Yasası süslü püslü, makyajlı sunuldu ama değişmeyen bir yaklaşım. Aynı yaklaşım sergilendi. Bu yüzden daha önce nasıl sonuç alınmadıysa bundan da bir sonuç alınmadı. Yani bu işi gerçekten eğer bir sorun olarak görüyorsanız önünüze koyup, kafa yormanız gerekir. Bu zaten gayri ciddi bir yaklaşımdı bence. Oluşmuş bazı gerçekler var. Bu gerçekleri görmek ve bu temelde hareket etmek gerekir. Tarihte belli sayfalar çevrildi ise, belli gerçeklikler yaşandı ise onları yok sayamazsınız. Türkiye'de eğer 15 yıllık bir çatışma ortamı yaşandı ise ve ondan önce yine bir iç savaş dönemi yaşandı ise bütün bunların toplu olarak muhasebesi yapılmak zorunda. Yok saymakla, imha etmekle çözülmediği ortada. Ve her şey var. Yani ne Türkiye'de sol ortadan kalktı ne de Kürt ulusal hareketi kalktı. Çünkü bunlar sosyolojik temelleri olan bilimsel gerçekler. Bu bakımdan bu yasanın zaten iflas edeceği belli idi. Demek ki başka bir şekilde kafa yormak gerekiyor.

Şimdi dört ülkede Irak da dahil olmak üzere ayrı bir Kürt devleti oluşumu hatta federal bir devlet olgusunu kötü bir örnek olarak kabul edip denemeye çalışıyorlar. Bunun için de güçlerini birleştirebilirler. Her ne kadar birbirlerine karşı pozisyonlarda olsalar bile Kürt sorunu onları birleştiriyor.

Hindistan'da çelişkilerin ve sınıf mücadelesinin merkezlerinden ANDHRA PRADESH'de devlet terörü

Yokluğun ve yoksulluğun tablosunun en ince ayrıntılarına kadar çizildiği ama bununla da yetinilmeyip o ışıltılı rengarenk zenginlikle kontrastın alabildiğine iç içe geçirilerek bu gri rengin hakim olduğu tablonun tamamlandığı bir ülke Hindistan.

bat'taki evinde tanışmıştık. Dr. Laxman motosikletli kişiler tarafından defalarca kaçırılarak aynı tehditlere maruz kalıyor. Laxman, kendisini kaçırılan kişiyi de tanıyor: bu kişi Halk Savaşı saflarındayken teslim olan **Nayeemudin**. Nayeemudin'in ismi daha birçok kez karşımıza çıkıyor. En son 6 Kasım 2003'te kaçırılan Laxman'ın yaşamının hala tehlikede olduğu açık, zira en son "fake encounter"da katledilen iki kişinin de ölümüyle ilgili olarak polis yine Laxman'ın adını dillendiriyordu.

ÖZEL SUÇ ÇETELERİNİN KATLIAMLARI

Andhra Pradesh'de teslim olan Naxalistlerden özel olarak kurulmuş suç çeteleri öldürme, tehdit etme, baskı uygulamalarında polis tarafından yaygın olarak kullanılıyor. Bunlar kendilerini "**Kaplanlar**" olarak tanıtıyorlar ve sayısız suça imza attıkları sabit olduğu halde ellerini kollarını sallayarak geziyorlar.

Bu çetelerin en vahşi suçlarından biri **Belli Lalitha** adlı genç kızın katledilmesi. Haydarabat'ta görüşülen anne, kızının 26 Mayıs 1999'da bu çete tarafından katledildiğini ve bedeninin parça parça edilerek bölgenin çeşitli yerlerine atıldığını anlatıyor.

Haydarabat'ta, daha önce adı geçen **Nayeemudin** tarafından Kasım 2003'te gündüz vakti, sokak ortasında başı kılıçla uçurulan Andhra Pradesh Sivil Haklar Komitesi yöneticisi **Avukat Tatina Purushotham**'ın eşi **Jyoti** ile görüşüyoruz. Jyoti acı dolu hikayesine rağmen güçlü bir kadın. Şu anda da Andhra Pradesh Chaitanya Mahila Samakhya adlı kadın örgütünün başkanlığını yapıyor. Jyoti'nin kız kardeşi de eşiyle birlikte gerilla iken Guntur bölgesinde katledilmişler.

ŞEHİT AİLELERİ KOMİTESİ

Köy köy ziyaretlerin birinde araba durup, aşağıya indiğimizde etkileyici bir manzarayla karşılaşıyoruz. Yolun

karşısında küçük bir binanın üzerinde beş ustanın resimleri ve orak çekiçli bayraklar bizi heyecanlandırıyor. Gerçi Hindistan'da 5 usta olmasa da orak-çekiç, kızıl bayrak, devrim (inkılap) vb. simgeler oldukça yoğun. Bunlara bir duvarda, bir evin çatısında ya da dükkanlarda rastlamak mümkün. Kuşkusuz bu Hindistan Komünist Partisi gibi ülkenin faşist bir partisinin ve benzeri

farklı geliyor. Ama faşizm bizim ülkemizde zor yoluyla bu değerlere ait sembelleri yok etmeye çalışılırken, Hindistan'da ise tam tersi sulandırarak değerleri karartmaya, halkta güvensizlik yaratmaya çalışıyor. Yöntemler farklı olsa da sonuç aynı yöne çıkıyor. Yine de bir yerlerde bu sembelleri böyle açıkça görmek bizleri coşklandırıyor. Sonuçta burasının **Hindistan Komünist Par-**

onların bürosunda gerçekleşiyor. Komite, çocuklarını bu savaş içinde şehit vermiş aileleri bir araya topluyor, onlara yardımcı oluyor ve aralarındaki dayanışmayı geliştiriyor. Piduguralla köyündeki bu binada görüşülen ailelerin hepsi çocuklarının adalet için savaştıklarını, kötü bir şey yapmadıklarını söylüyor. Ama yine de gözlerinden süzülen yaşlara da engel olamıyorlar. Bu Komite de devlet teröründen sürekli olarak paylarına düşeni alıyorlar; evleri basılıyor, kaçırılıyor, Naxalistlerle ilişkileri kurulmaya çalışılıyor.

KOMİSYONUN ÇALIŞMASI POLİSİ RAHATSIZ EDİYOR

Guntur Bölgesindeki çalışmada, yerel basın sürekli Komisyonla birlikte hareket ediyor ve her görüşmeden sonra Komisyon üyelerinin duygu ve düşüncelerini alarak gazete ve televizyonlarında yayımlıyorlar. Bu, bir yanı sıra bölgede özellikle APCLC gibi ilerici örgütlerin yerel çalışmasına katkıda bulunsun da diğer yandan polisin dikkatlerini de Komisyon'un üzerine çekiyor. O zamana kadar köy yolculuklarında özel polis güçlerince durdurulan arabamız, içindeki biz yabancıları görünce gitmemize izin verilirken bu haberlerin de etkisiyle polis, Komisyon'a haber göndererek karakola çağırıyor üyeleri. Önce kendilerinin de Komisyon'a kendi cephelerinden "**bilgi**" vereceği düşünülüyor ama karakola gelindiğinde durumun hiç de öyle olmadığı ilk anda belli oluyor. Kamera kapatılıyor, Hindistanlı Komisyon üyelerinden bir kişi dışında içeri kimse alınmıyor, saldırgan bakışlarla pasaportlar isteniyor. Ve tabii bu arada karşı propaganda da başlıyor. Üzerinde "**Sweat memories=Tatlı hatıralar**" yazan bir albüm konuluyor önümüze ve "Naxalistlerin cinayetleri" dedikleri fotoğraflar gösteriliyor. Bunlardan bir kısmı oldukça tanıdık, ziyaret edilen köylerde devlet

Kabilelere yönelik saldırıların yoğunluğunun nedeni olarak, onların yaşadıkları alanların ormanlık alanlar olmasından kaynaklı, poliste varolan Halk Savaşı savaşçılara su ve yiyecek verdikleri yargısı gösteriliyor.

birçok partinin kullandığı sembeler oluyor. Yoksa Maoist hareketin adını bile ortalıkta, özellikle Andhra Pradesh gibi yerlerde söylemek öyle kolay değil. Ama bizim ülkemizdeki özellikle 1980 AFC süreciyle birlikte dilimizden devrim kelimesinin silinmesi, devrim adını taşıyan okulların adının inkılap vb. şekillerde değiştirilmesi ya da renklerin yasaklanması, üç rengin bir araya gelmesinin yasaklanması düşünüldüğünde

tisi (ML)'nin bürosu olduğunu öğreniyoruz. Bu parti, HKP(ML) içinde 1967 yılında komünistlerin başını çeken **Charu Mazumdar** önderliğindeki ayrışmada yasal yollarına devam eden ve Halk Savaşı'nın yeni revizyonistler olarak adlandırdığı parti. Ancak bu partinin de az sayıda askeri birlikleri var ve somut sorunlar üzerinde Halk Savaşı ile ortak hareket edebiliyorlar. **Şehit Aileleri Komitesi** ile görüşmemiz de

Köy köy ziyaretlerin birinde araba durup, aşağıya indiğimizde etkileyici bir manzarayla karşılaşıyoruz. Yolun karşısında küçük bir binanın üzerinde beş ustanın resimleri ve orak çekiçli bayraklar bizi heyecanlandırıyor.

yoruz ve yaşıyoruz. O yüzden rengimiz siyah". Bu öfkenin hedefi biz değiliz belki ama bu insanların yaşam koşulları ve kendilerine uygulanan terör düşünüldüğünde kızılacak ya da şaşırarak bir tavır da değil. Ama profesör, belki de daha bir hafta önce görüşüldüğü için şaşkınlığı biraz daha uzun sürüyor.

İkinci köydeki tecavüze uğrayan genç kız, gözlerinde o anı yaşıyor muşçasına korku, acı ve dehşetle anlatıyor yaşadıklarını. Yaşadığı bu işkencenin henüz üzerinden 4 ay geçmişken bu işkenceyi unutmada da beklenemezdi. **Vel-durthi** köyünden **Anjamma**, iki kız arkadaşıyla 26 Eylül 2003 tarihinde polis tarafından gözaltına alınıyor ve üçüne de tecavüz ediliyor. Naxalistlerle ilişkileri konusunda bilgi isteyen

polisin sorgusuna karşı Naxalistlerle ilişkisini reddeden genç kızlar 4 gün sonra serbest bırakılıyorlar. Kadın örgütlerinin yardımıyla dava açmak istiyorlar ama Hindistan'da tecavüze karşılık cezalar zaten çok azken, böyle bir dava da açılmıyor. Köyde kalışımız kısa sürüyor, zira **Anjamma**'nın korku ve acı dolu güzel gözleri fazla soru sorulmasını da engelliyor.

Kabilelere yönelik saldırıların yoğunluğunun nedeni olarak, onların yaşadıkları alanların ormanlık alanlar olmasından kaynaklı, poliste varolan **Halk Savaşı** savaşçılarına su ve yiyecek verdikleri yargısı gösteriliyor.

KÖYLÜLERE AÇILAN DAVALAR

Halkı, Halk Savaşından ayrı tutmak ve desteğini kesmek için kullanılan yöntemlerden biri de mahkemelerde açılan davalar oluyor.

Böyle yargılamalara maruz kalan köylerden ikisine yapılan ziyarette köylülerin anlatımları hem **Halk Savaşı**'nin gücü hem de devletin bu güç karşısındaki çaresizliğini gözler önüne seriyor. **Gummanam Padu** köyünde 117 köylü soygun suçlamasıyla yargılanıyor. 18/19 Ağustos tarihlerinde **Parti**'nin büyük toprak sahiplerinin evlerini basarak ürünlerine el koyması ve bunları köylülere dağıtması sonrası polis köye baskın düzenleyerek, köylülere kamyona dolduruyor ve gözaltına alıyor. Bu köy 5000 kişilik nüfusuyla büyük bir köy ve köyde üç topluluk yaşıyor. Hindular, Müslümanlar ve Hiris-

tiyanlar. Hindular diğerlerine göre çok daha zenginler ve politik olarak yönetim sisteminde de sadece onlar var, diğer iki topluluk ise çok yoksullar ve ezilen-sömürülen kesimi oluşturuyorlar. Toprakların büyük kısmı da Hindulara ait, diğerleri çok düşük ücretlerle onların topraklarında çalışıyorlar. **Köylere sadece geceleri elektrik veriliyor, bu da sadece köye giriş çıkışları denetleyebilmek için.** Tutuklanan köylülerin hepsi de bu yoksul kesimde yer alan insanlar.

Benzer bir saldırıya uğrayan diğer bir köy de **Pamidipadu** köyü. 14 Nisan 2003 tarihinde köye 35 km uzaktaki bir bankanın **Halk Savaşı** tarafından soyulması üzerine köyü saran polisler, erkekleri toplayarak götürüyorlar. Kadınlar bunun üzerine isyan ediyorlar ve polis onlara karşı da sert bir şekilde yanıt veriyor ve üzerlerine ateş açıyor. Direnişlerini anlatan kadınların gözlerindeki gurur açıkça görülüyor. Köyden 5 kişi hala tutuklu bulunuyor ve mahkemeleri de sürüyor.

TEHDİT, KAÇIRMA, EV BASKINLARI VB YÖNTEMLERLE BASKI

Gerçekleri Araştırma Komisyonu, faaliyetlerinden dolayı birçok baskıyla karşı karşıya kalan insanlarla görüşme imkanı buldu, bu 5 günlük süreç içinde. Guntur bölgesinde ilk durak yeri **Vinukonda** kasabesindeki **APCLC**'li avukat **Ch Murthy**'nin evi oluyor. Eyaletten ayrıldığımız ana kadar yanımda olan ve Türkiyeli dostlara "**Lal salam**" diyen **Murthy**, geçmişte gördüğü işkencelerden dolayı yorulduğunda ağrıyan bacaklarıyla her şeye koşturmaktan geri durmadı. **Murthy**'nin yaşadığı baskılara geçmeden önce yaşadığı **Vinukonda** kasabasını da anlatmak gerekiyor. Zira sabahın 5'inde korkunç bir otobüsle **Haydarabat**'tan geldiğimiz ve kasabanın ortasındaki **Buda** heykeli ve kulakları yırtarcasına tiz bir ses ve çanlarla havayı dolduran ürkütücü ezgi, bu ilk ziyaret yerini ilginç kılmaya yetmişti. Bize ilginç gelen bir diğer şey de, sabahın 5'inde herkesin uyanık ve sokaklarda oluşuydu. 70 bin nüfusuyla oldukça büyük bir kasaba olan **Vinukonda**, ormanlık bölgeye çok yakın. Bir-iki saatlik dinlenme molasından sonra hava artık aydınlanmışken gidilen **Murthy**'nin evinde güleryüzlü eşi ve iki çocuğu karşıyor kapıda ziyaretçileri. Ve son üç ay içinde yaşadıkları iki saldırıyı anlatıyorlar. **Palnadu Kaplanları** adı altında 5-6 maskeli kişinin evlerine geldiklerini, eğer **Naxalistlerin** davalarına bakmayı ve **Sivil Haklar Komitesindeki** faaliyetlerini durdurmazsa ailesiyle birlikte öldürülecekleri tehditlerini anlatıyorlar. Ailesinin de duruşu tıpkı **Murthy**'ninki gibi **dirençli** ve **gururlu**. Ve kendilerini **Palnadu kaplanları** olarak tanıtanların polis olduğunu biliyorlar.

Yine bu tür bir baskıya maruz kalarak kaçırılan **Dr. Laxman** ile **Haydara-**

kabile ailesi yaşıyor. Köye bakıldığında hangi yüzyılda yaşadığınızı unutmamız çok doğal, zira içlerinde birkaç mutfak malzemesinden başka bir şey olmayan ve her yanda yoksulluğun ve sefaletin izlerinin görüldüğü bu köyde yüzyılın hiçbir "nimetini" bulmak mümkün değil. Bir anda Komisyon'un etrafını saran hatta eşleri katledilen kadınların ayaklarına kapandıkları Komisyon üyelerinin bu köyde 5 Ocak 2003 tarihinde polis tarafından hiçbir açıklama yapılmaksızın 3 erkek evlerinden alınarak bilinmeyen bir yere götürülüyorlar. Hemen o gece vahşice katledilen üç kişinin eşleri olaydan habersiz 35 km uzaklıktaki **Vinukonda** kasabasına giderek eşlerini polisten soruyorlar. Polis onları oyalarken, olay gazetelerde bile yer almış durumdadır. Cesetlerin bulunduğu yer ise hemen köyün çıkışında. Buralarda kanlı cesetlerin bulunduğunu düşünmek ürpertici bir soğukluk veriyor insana, **Hindistan**'ın yakıcı sıcağı altında. Köyde, bu sahte çatışmada yaşamlarını yitirenler için bir de anıt mezar benzeri bir şey yapılmış köylüler tarafından. Aileler **APCLC** avukatları aracılığıyla mahkemeye başvurarak dava açıyorlar, ancak mahkeme kararına rağmen polis mezarların açılmasına izin vermiyor ve mahkeme sürüyor.

Yine devrimci bir yazar ve aynı zamanda **Halk Savaşı** liderlerinden olan **Koumidu** ve eşi **Latha** da böyle bir "fake encounter"da katledilenlerden. Gerçekte ise 22 Ekim 2003'te evlerinden alınarak, dağlık bir bölgede korkunç işkencelerden geçirilerek Özel Polis tarafından vurularak öldürülüyorlar. Silah sesleri, yakınlarda bulunan köylüler tarafından duyuluyor. 15 yıl-

lık devrimci yaşamı olan **Latha** ve devrimci faaliyet için geldiği bölgede evlendiği yine devrimci bir lider olan **Koimidu**'nun katledildiği yerde de Komisyon inceleme yapıyor.

VAHŞİ İŞKENCE METOTLARI

Eyalette görüşülen işkence mağdurlarının anlatımları işkencenin en ağır ve en vahşi biçimlerini gözler önüne seriyor. Silindir işkencesi, askı, elektrik en beterleri arasında yer alıyor. Ve konuşulan mağdurlar, sadece bunları anlattıkları için yeniden aynı işkencelere maruz kalabileceklerini söylüyorlar.

Ve yine en aşağılık işkence yöntemlerinden biri olarak tecavüz de **Andhra Pradesh**'li kadınların maruz kaldıkları yöntemlerden biri. Böyle bir işkenceye maruz kalan genç kızlarla görüşmek üzere önce **Davupalli** köyüne doğru yola çıkıyoruz. Uzun yolculuk sonrası bir sürpriz bekliyor bizi. Zira hemen köyün girişindeki evde yaşayan ve tecavüze uğrayan kız, arabayı görür görmez kaçarken, annenin acılı ve öfkeli haykırışlarına tanık olunuyor. Ne söylediğini çevirecek olan ve bu ziyaretlere ev sahipliği yapan hukuk profesörü, evin kapısına çökerek ne söyleyeceğini bilemiyor. Sonra güç bela anlatıyor kadının söylediklerini. Bir hafta önce bu ziyaret için kendileriyle görüşülen kadının şöyle bağırıyor: "**Sizler buradan çıkıp rahat evlerinize döneceksiniz. Ama sonra buraya yine polis gelecek ve bize zulmedecek. Sizler rahatsızsınız, en iyi yemekleri yiyorsunuz, bu yüzden beyazsınız. Ama biz böyle çalış-**

Yokluğun ve yoksulluğun tablosunun en ince ayrıntılarına kadar çizildiği ama bununla da yetinilmeyip o ışıl-tılı rengarenk zenginlikle kontrastın alabildiğine iç içe geçirilerek bu gri rengin hakim olduğu tablonun tamamlandığı bir ülke Hindistan. Bu tabloya bir de ülkenin nükleer silahlarına vb. sahip olduğu düşünülerek bakıldığında ya da asansörlerinde “**köpekler ve uşaklar binemez**” yazan apartman dairelerine girildiğinde tüm renkler birbirine karışıyor; gri ve yeşilin birbirini yok etmeye üzere amansız savaşımı doluyor gözlerle. Adım başı elini uzatarak dilenen insanlar, pis sokaklarda, içinde ne olduğunu kestirmenin çok zor olduğu kazanlardan tenceresini doldurup uzaklaşanlar, emeğin değerinin ne kadar da ucuz olduğunu anlatırcasına birkaç yüz rupiye bir şeyler satan (45 rupi=1 dolar), ilgilenmediğinde hemen söylediği fiyatın üçte birine elindekini bırakan satıcılar, artık bataklığa dönüşmüş sokak aralarında oynayan çocuklar... her şey ve herkes karşısındakini dehşete düşürüyor. Türkçe’ye **Kenar Mahalle** olarak çevirebileceğimiz ama yine de asla gerçek anlamını yeterince ifade etmeyen **Slum**’lar buralar.

28 eyaletle yüzölçümü bakımından Hindistan, dünyanın 7 büyük ülkesi ama 1 milyarın üzerindeki nüfusuyla ise 2. ülke durumunda. Yazıya konu olan Andhra Pradesh eyaleti ise 275.058 km² yüzölçümü ve 75 milyonluk nüfusuyla ülkenin 5. büyük eyaleti. Ülke genelinde okur yazarlık oranı % 65.38 iken bu oran, Andhra Pradesh’de % 61. Çelişkilerin güçlülüğünü bu oranlarda da görmek mümkün. Örneğin **Delhi** (% 81), **Goa** (% 82.3), **Kerala** (%90.9) vb. eyaletlerde okuma yazma oranı ortalamanın çok üstündeyken Bihar (% 47.5), **Jarkhan** (% 54.1), **Cammu ve Keşmir** (% 54.5), **Uttar Pradesh** (% 57.4) vb. eyaletlerde ise bu oran oldukça düşük. Bu eyaletlerdeki köylerde (özellikle de kabilelerin yaşadıklarında) halkın yaşam koşulları sıfır düzeyinde. Halkın

% 70’inin tarımla uğraştığı ancak hemen hemen tamamının kendine ait toprağının olmadığı eyalette, büyük toprak sahiplerine ait topraklarda çalışan kadınlar günlük **30 rupi**, erkekler ise **50 rupi** “kazanıyorlar”. Yani emperyalizmden bahsederken sıkça kullandığımız istatistikteki bilgilerdeki günlük bir doların altında gelire sahip olanlar işte bu insanlar ve bu koşullar altında yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar.

HALK SAVAŞININ GÜCÜ VE KARŞI DEVRİMCİ ŞİDDET

Yukarıda saydığımız tüm bu çelişkiler, silahlı devrimci mücadelenin de çıkış ve gelişme noktası olarak alındığında anlamını doğru yerde buluyor. Yoksulluk tüm dünya halklarının yaşamlarının bir parçası iken, Hindistan’da bu yoğun çelişki Maoist hareket tarafından doğru stratejik ve taktik politikalarla ele alınarak Halk Savaşı’nın da yolu çiziliyor. Andhra Pradesh ise ülkede önemli bir güce sahip olan **Hindistan Komünist Partisi (Marksist-Leninist) Halk Savaşı**’nın gelişiminde hem önemli bir yere sahip olmasıyla ve hem de Parti’nin zorlu mücadele tarihinin geliştiği en önemli yerlerden biri olmasıyla önemli bir konumda. Zira Andhra Pradesh, HKP(ML) Halk Savaşı’nın kurucularının da içinde yer aldığı Naxalbari köylü hareketinin kıvılcımının tutuşturduğu ilk bozkırlardan. (Bu arada bölgede HKP(ML) Halk Savaşına kısaca **Halk Savaşı** ya da **Naxalistler** deniliyor.) Ancak Andhra Pradesh’in direnişçi tarihi burada da başlamıyor; eyalet halkı daha önce de İngiliz sömürgeciliğine ve Müslüman Nizam Krallığına da karşı köylü isyanlarının merkezi olmuş bir eyaletken, bugün de Halk Savaşı’nın önemli ölçüde ilerlediği ve kitle tabanına sahip olduğu eyaletlerden biri.

Ve işte bu önemli özelliğine karşı devletin de karşı devrimci saldırıları, katliamları, işkenceleri vs sürekli gündemde olmakta; halk düşük yoğunluklu savaşın tüm kirli yöntemleriyle karşı karşıya kalmakta.

UHAB 2. KONGRESİ VE GERÇEKLERİ ARAŞTIRMA KOMİSYONU

Andhra Pradesh’de yaşananlar **Uluslararası Halkın Avukatları Birliği**’nin Kasım 2003’te İstanbul-Türkiye’de yaptığı 2. Kongre’inde de Hindistan delegesi tarafından gündeme getirilmiş ve bölgede yaşanan insan hak ihlallerini, yargısız infaz, işkence, kaçırılma vb.lerini araştırmak üzere bir komisyonun kurulma önerisi kabul edilmişti.

Anti-emperyalist mücadelede halkın avukatlarına düşen görev ve sorumluluğun bilinciyle hareket eden ve ILPS’nin de bir üyesi olan UHAB, bu komisyonun çalışmaları için tarih olarak Mumbai’de 17-21 Ocak 2004 tarihlerinde yapılan Mumbai Direnişi 2004 (MR-2004) sonrasını seçmişti. Ve MR-2004 sonrası komisyonda yer alan **Türkiye, Filipinler, Hindistan, Belçika, Yeni Zelanda, Kanada**’dan avukatlar ve ILPS faaliyetçisi 23 Ocak günü Andhra Pradesh’in başkenti Haydarabat’ta çalışmalarına başladı. Çalışma boyunca **ABD**’li bir gazeteci de yaşananları belgeledi, çekimler ve röportajlar yaptı. 5 gün süren çalışmada bölgede önemli faaliyetleri olan ve kendi üyeleri de birçok saldırıya uğrayan, kaçırılan, işkenceye maruz kalan, evleri basılan ve katledilen **Andhra Pradesh Sivil Haklar Komitesi (APCLC)** ev sahipliği yaparak, faaliyetin yerelde örgütlenmesini sağlayarak önemli katkılarda bulundu.

23 Ocak’ta Haydarabat’ta birçok Hindistanlı avukat ve insan hakları aktivistinin katıldığı toplantıda, Andhra Pradesh Sivil Haklar Komitesi tarafından belirlenen iki bölgeye göre Komisyon içinde iki grup oluşturularak zaman kaybetmeksizin işe başlandı. Bu bölgeler, halkın ciddi yoksulluk ve sefalet içinde bulunduğu, Halk Savaşının güçlü olduğu ve devlet terörünün de en üst düzeyde yaşandığı **Warangal-Mahabubnagar** bölgeleri ile **Guntur-Krishna** bölgeleriydi. Gruplar yola çıkmadan önce araştırma konusunun her yerde yaşandığı Andhra Pradesh’de başkent Haydarabat’ta bu uygulamalara maruz kalan iki mağdur ve mağdur yakını ile görüşülerek Komisyon’un faaliyeti başladı. Yola çıkmadan önce, gidilen bölgede geceleri yolculuk yapılamayacağı ve köylere girilemeyeceği uyarısı yapılıyor. Zira gece bir köyde “**fake encounter**”da (**sahte çatışma**) kurban gitmek çok olası bir durum.

Komisyon’un çalışmalarını ve tanıklık ettiği olayları, hak ihlallerinin biçimlerine göre başlıklar altında vermek –ki Komisyon’un ön raporunda da böyle yapılmıştır- yaşananların boyutunu belki daha da net olarak gözler önüne serecektir. Bu beş günlük süre içinde onlarca köy, kasaba ve şehir gezilerek ve yüzlerce mağdur, mağdur yakını ve tanıkla görüşülerek onların acı dolu öyküleri kendi dillerinden din-

lenildi. Kuşkusuz anlatılacak olanlar, hazırlanacak raporlar bırakalım bu terörle karşı karşıya kalanların ve Komisyon ülkeden ayrıldıktan sonra da aynı şartlarda yaşamaya çalışacak olanların acılarını ve mücadelelerini tam olarak dile getirebilmeyi; Komisyon üyelerinin duygularını dahi yeterince ifade edemeyecek. Zira böylesi ifadeler, sözcüklerle sınırlı olduğu için yetersiz kalıyor, ancak bunlar, onların mücadelesiyle birlikte ele alındığında ve duyduklarımızı kendi mücadelemizde somutladığımızda, gerçek ifadeler yerini bulacak.

YARGISIZ İNFAZLAR

Özellikle 1990’lı yıllarda bizim ülkemizde de devletin sıkça kullandığı katliam biçimi olarak yargısız infazlar, bölgede en yoğun görülen devlet terörü örneklerinden. Hatta Komisyon’un çalışma yaptığı günlerde de, iki kişinin Halk Savaşı ile devlet güçleri arasında çıktığı iddia edilen çatışmada yaşamlarını yitirdiği bir olay yaşandı. Televizyon ve gazetelerde çıkan fotoğraflarda, uzman olmak gerekmezsin, bunun bir infaz olduğu anlaşılıyordu. Bu öylesine sık kullanılan bir yöntem ki devlet de gizlemek için çok fazla çaba harcamıyor, infaza “**çatışma süsü**” vermek için sıkıntıya girmiyor. Hatta bu konuda çok çarpıcı bir literatür de oluşmuş Hindistan’da. Devlet bu tür olaylar için, karşılıklı iki gücün çatışması anlamına gelen “**encounter**” kelimesi (ki bu da Hindistanlı ilerici insanlar tarafından **fake encounter=uydurma çatışma** olarak) kullanıyor. Hindistan’da “**You will be killed=Öldürüleceksin**” tehdidi “**You will be encountered**” olarak kullanılmaya başlanmış. (Bunun Türkçe’ye çevrilmesi imkansız ama “çatıştırılacaksınız” şeklinde anlaşılabilir.)

İşte böylesine, “**yaşamın**” bir parçası haline gelmiş olan “fake encounter” ya da yargısız infazlarda yaşamlarını yitirmiş insanların yakınlarıyla görüşen Komisyon üyeleri, onların öykülerini dinledi. Bunlardan birkaçına yer verirsek:

Warangal bölgesinde ağabeyi **Ilaiah**’ın 25 Aralık 2001 tarihinde katledilmesini anlatan Ravi of Torur, abisinin kalp hastası olduğunu ve Eyalet Hükümeti Sosyal Yardım Bölümüne kalp ameliyatı için borç almak için başvurduğunu anlatıyor. 24 Aralık 2001 gecesi iki motosikletli kişi, kendine borç verileceğini söyleyerek Ilaiah’ı yanlarına alıp götürüyorlar. Ardından kendisinin bir cipe bindirilerek kaçırıldığını görenler oluyor. Ama görgü tanıklarına rağmen polis bir gün sonra Ilaiah’ın “**çatışmada öldürüldüğünü**” açıklıyorlar. Ilaiah kast sisteminin en alt tabakası olan dalitlerdendi.

Yine Guntur bölgesinde ziyaret edilen Bodipalem Thanda köyünde yaşanan yargısız infazda, 3 kabile üyesi de benzer şekilde katlediliyor. Küçük bir köy olan **Bodipalem Thanda**’da

Diğerlerinin de yine Naxalistler tarafından cezalandırılmış hainler, halk düşmanları olabileceğini düşünüyoruz. Pasaport bilgileri alındıktan sonra düşman bakışlar altında serbest bırakılıyor ama Yabancılar Şubesine gitmemiz gerektiği söylenerek.

Yabancılar Şubesinde durum biraz daha farklı. Bir yandan hemen bırakacaklarmış, önemli bir şey yokmuş gibi tavırlar gösterilirken, diğer yandan tek tek sorgulanacağımız söyleniyor. İlk kişiden sonra toplu olarak karşısına çıkarıldığımız genç ve eğitimli bir polisle karşılıklı rollerimizi oynuyoruz. Daha önceki karakolda gösterilen fotoğraflar burada da karşımıza çıkarılıyor. Önemliymiş gibi sorulan sorular, ne kadar eğitimli de olursa gizlenemeyen düşman bakışlar... Burada tutulma nedenimiz de turist vizesine sahipken köylerde gezmemişmiş. Bize **Tac Mahal**'e gitmemiz öğütleniyor, bu vize ile bu özel bölgelerde dolaşamayacağımız vurgulanıyor. En hoş olanı da, üstleriyle konuşurken **MR-2004**'e katıldığımızı öğrenince büyüyen, yuvalarına sığmayan gözler. Böylece MR-2004'ün Hindistan devleti için anlamını da bu gözlerde görebiliyoruz. 1-2 saatlik beklemeden sonra serbest bırakılıyor. Tabi bu arada kapının önünde bizi bekleyen APCLC'den dostlar hakkında "**dedikodu**" yapılmadan, onlardan uzak durmamız gerektiği uyarısı yapılmadan da geçilmiyor.

Komisyon'daki üyelerin tüm bu faaliyet süresince söyledikleri "**ezilen halklar nerede olursa olsun, gözlerinde aynı ışığı, umut ışığını taşıyor**" tespitlerine bir yenisi daha ekleniyor "**düşman da gözlerinde aynı iğrenç korku ve düşmanlığı, karanlığı taşıyor**". Öyle ki gittiğimiz her yerde rahatlıkla seçebiliyoruz polisi. İkincisi de Mumbai'de gördüğümüz polislerin sadece birkaçında silah olması, ellerinde tuttukları sopalara o kadar gülmüşken, bu bölgedeki polislerin donanımları ise hiç de gülünç gelecek cinsten değil.

Polisle direkt yüzyüze gelmemiz burada da bitmiyor, Haydarabat'tan ayrılırken bizim için uçağı bekletme pahasına havaalanına girip pasaportlarımızı uzatır uzatmaz, uzun kontroller, tartışmalar, çekim yapılan kasetleri aramalar yaşanıyor. Burada da Hindistanlı UHAB avukatının müdahalesiyle bırakılıyor. Yine de her şeye rağmen devleti rahatsız etmek **güzel**, doğru bir şeyler yaptığımızı ispatlıyor.

BEZWADA BAROSUNDA TÖREN VE TOPLANTI

25 Ocak günü **Vijayawada**'da olmamız gerekirken, gözaltı nedeniyle planımızda aksama oluyor. Gece şehre geldiğimizde kalabalık bir avukat grubunun toplantı için geç saatlere kadar beklediklerini, gözaltına karşı girişimlerde bulduklarını, mahkemede bulunan avukatların da Adliye koridorunda gözaltına alınmamızı kınadıklarını öğreniyoruz. Bir yanda onları beklet-

menin üzüntüsü, diğer yanda sahiplenilmenin hoş duygusu...

Bu toplantı kaçırılıyor ama 26 Ocak günü ulusal bayram nedeniyle **Bezwada Barosu**'nun törenine davetli olarak katılıyor. Bezwada Barosu 100 yıl önce kurulmuş, 2300 üyeye sahip bir baro, bu üyelerin 300'ü de kadın avukat ve savcılardan oluşuyor. Törenden sonra deneyim alışverişinin yapıldığı, soruların yanıtladığı geniş bir toplantı yapılıyor.

Tören ve toplantının ardından Guntur bölgesinden Haydarabat'a dönmek üzere yola çıkıyoruz. İlk vedalaşma oldukça zor. Ama dopdolu gidiyoruz, gördüklerimiz, tanıklık ettiklerimiz, konuştuklarımız çok önemli. Tüm bunlarla ayrılıyor. Vijayawada'dan. En çok Komisyon'da bulunan Hindistanlı kadın avukat **Shiala**'dan ayrılmak zor oluyor. Şen kahkahaları, duruma her zaman hakim haliyle bizlerin sempatisini kazanan Shiala, otobüsümüzün kalkacağı yere geliyor ve sınıksız sarı olarak ayrılıyor.

BASIN KONFERANSI VE SON VEDA

Guntur-Krishna bölgesinde çalışmalarını yapan grupla, Warangal-Mahabubnagar bölgesinden gelenler gece geç saatlere kadar ve sabahın erken saatleriyle birlikte ön rapor hazırlıyorlar. Bu iş de daha çok Hindistanlı avukatlar tarafından yapılıyor. Diğerleri de giriş ve yorum kısımlarının yazılmasıyla meşguller. Ön raporda kısaca verilen örneklerin dışında şu görüşlere yer veriliyor: "Andhra Pradesh halkının büyük çoğunluğu, müthiş kötü ekonomik ve sosyal koşullarda yaşıyorlar. Halkın daha iyi yaşam koşulları için mücadeleye güçlü bir istekleri olduğuna tanıklık ettik. Yargısız infazlar, vahşi işkence metotları, sosyal ve politik faaliyetlerin polis tarafından engellenmesi, tehditler, özel suç çetelerinin faaliyetleri halkı susturma amacı taşımaktadır. UHAB Gerçekleri Araştırma Komisyonu mağdurlar, mağdur yakınları ve tanıkların ön raporda özetlediğimiz anlatımlarında yer alan sayısız insan hak ihlallerini kınamaktadır."

Bu ön rapor 27 Ocak günü **Andhra Pradesh Çalışan Gazeteciler Birliği** salonunda yapılan bir basın konferansı ile açıklandı. Basın konferansına katılan basın mensuplarına yönelik olarak UHAB Onursal Başkanının yaptığı girişin ardından UHAB Başkanı da yaptığı konuşmada "Gezimiz boyunca çok sayıda insanla tanıştık. Birçok köy ve kasabayı ziyaret ettik. Dramatik öyküler dinledik. Acılara tanıklık ettik. Bunlar kadar önemlisi çok vahim yoksulluk manzaraları ile karşılaştık. Bütün bunların oluşturduğu tablonun birbirinden bağımsız olmadığını düşünüyoruz. Dolayısıyla tüm sorunların çözümü de birbiriyle ilintili olarak değerlendirilmek zorundadır. Bizler temel hak ve özgürlükler uğruna dünyanın her yerinde yürütülen mücadelelere destek vermeyi misyon edinmiş bir kuruluşun

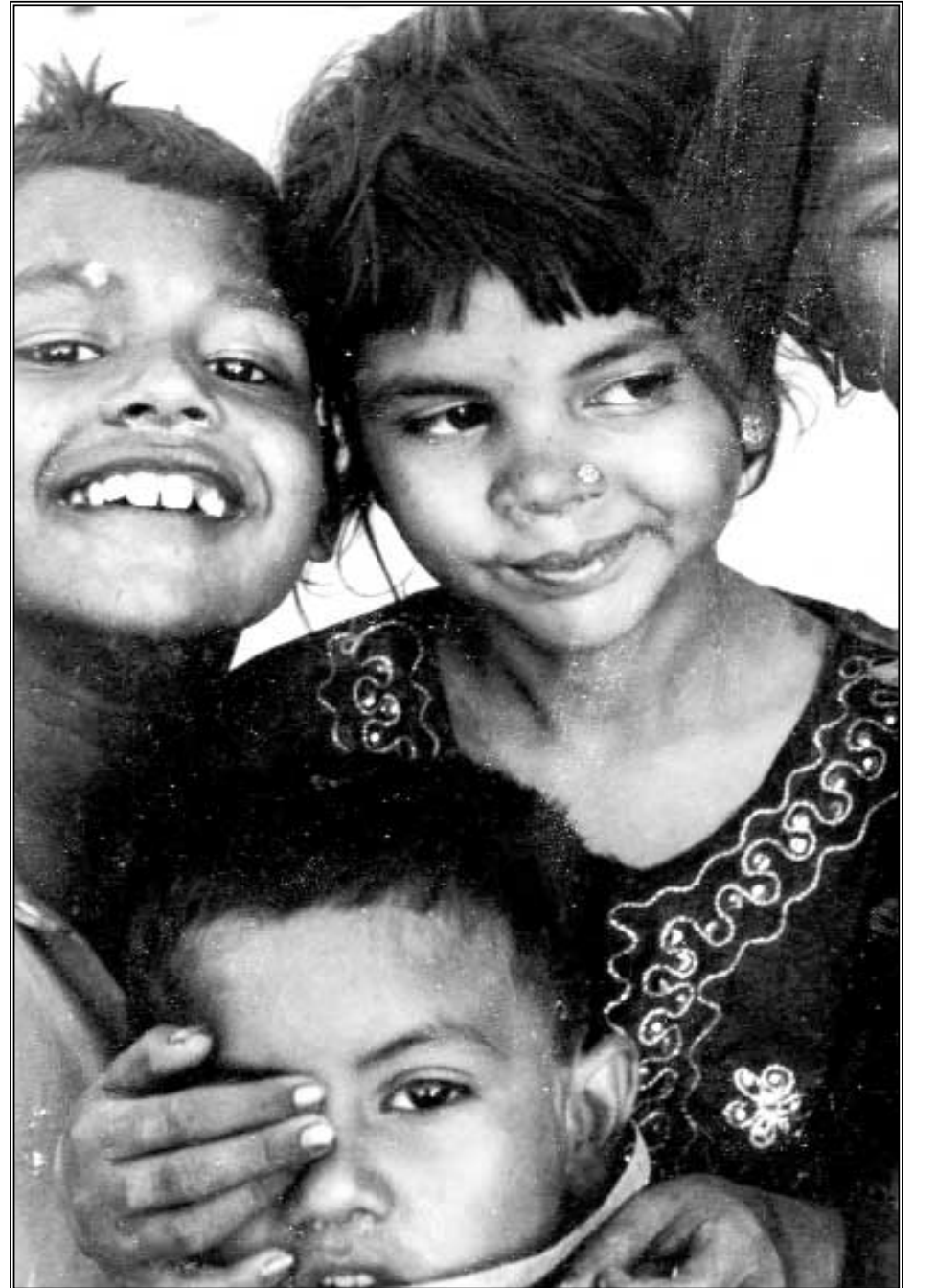
üyeleriyiz. Kendimiz de aynı mücadeleyi ülkelerimizde sürdürüyoruz. Bunun tamamen haklı ve meşru olduğuna inanıyoruz. Hukuk, gücünü yalnızca bu zeminden almalıdır diye düşünüyorum. Oysa bugün dünyada '**güçlünün hukuku**' egemen kılınmaya çalışılmaktadır. Bugün dünyadaki ve pek tabii ki Hindistan'daki temel sorun da budur. **Ancak bizim bildiğimiz bir başka gerçek şudur ki, asıl güç milyarlarca insanın gücüdür, onların iradesidir. Bunu Irak halkı bütün dünyaya her gün döne döne ispatlamaya devam ediyor**" dedi.

Bu basın konferansı Andhra Pradesh'deki faaliyet de sona ermiş olurken bu kez başından itibaren beraber çalıştığımız dostlarla vedalaşma zamanı geliyor. Zor ve duygulu anlar yaşıyoruz ayrılırken.

Bunca yoksulluğun ve keskin çelişkilerin yaşandığı bu büyük ülkede ve özelde Andhra Pradesh gibi eyaletlerde devrimci silahlı mücadelenin gelişmesine paralel olarak devlet terörünün şiddetlenmesine karşı esas gücün ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulmak istenen halk olduğunu çok açık bir kez daha görüyoruz bu 5 günlük kısa süreç içinde. İnsanlar, süslü laflar edemeseler de, zor kavramlarla konuşmasalar da yalın bir şekilde ifade ediyorlar gerçekleri. Örneğin "**küreselleşme-**

nin son on yılda yaşamlarında ne gibi bir değişim yarattığını" soran Komisyon üyesine evlerinin halini gösteriyorlar. "Küreselleşme"nin gelişme yarattığını ispat etmeye çalıştığını zannederek, alaysı bir edayla yapıyorlar bunu ve "**işte bizdeki gelişme**" diyorlar. Ya da "**kurtuluşlarının nasıl olacağını düşündükleri**" sorulduğunda yine hınzır bir gülümsemeyle kafalarını çeviriyorlar. Kendilerine onca eziyet yapan devlet ve onun silahlı güçlerinden bir şeyler umut etmenin imkansızlığını, soruyu soranın görememesine gülümsüyorlar. Kimin dost, kimin düşman olduğu Andhra Pradesh'de halk açısından oldukça net. **Ki bu ayırım, onların pratiklerine de yansıyor ve birçoğu saflarını buna göre belirliyor.**

Hindistan'da 15 farklı dil ve 1.652 lehçe kullanılıyor. Ama acıların ve yaşamanın dili tek, gözlerdeki umudun dili de lehçesi de yok. Bizlerle de dil farklılığı var ama dost olduğumuzu biliyorlar, bizim gibi. Onlara bizim yardım edemeyeceğimizi, bunun için de burada olmadığımızı, kendilerinin yazgılarını kendilerinin ve mücadelelerinin belirleyeceği söylendiğinde, bu ortak dil konuşuluyordu. Bizler için de kendi ülkelerimizde gücümüzün kendi ellerimizde olduğu onlar tarafından görülüyordu.

Sınıf savaşının yasalarını doğru kavrayalım

Parti içi mücadele ya da parti içinde iki çizgi mücadelesi sorunu öteden beri devrimci ve komünist hareket içinde tartışılan bir sorundur. Özellikle sosyalist ülkelerde yaşanan geriye dönüşler ve birçok komünist partide yaşanan iç ihanetler, karşı devrim saflarına iltihak etme pratikleri, bu sorunun tartışılmasını daha da gerekli ve zorunlu kılmaktadır.

Çünkü yaşanan bu iç ihanetler ve geriye dönüşlerin neden ve niçinlerine bilimsel bir temelde gereken yanıt verilmezse bunun proletaryayı bu tehlikelere karşı daha da silahsızlandırmak anlamına geleceği açıktır. Dolayısıyla sınıf mücadelesi, sınıf mücadelesinin yasaları ve bu yasaların parti içi mücadeledeki etkileri, buna karşı yürütülen mücadelede izlenen taktik yöntemler vb. konularda daha açık ve berrak görüşlere sahip olmak gerekir. Ki bu berraklık da ancak **sınıf mücadelesinin yasalarını kavramakla** mümkün olabilir. Bu yasalar kavrandığı takdirde bugüne kadar devrimci ve komünist hareketlerin saflarında süren sınıf savaşları neticesinde alınan başarısızlıklar ve yenilgilerin nedenlerine daha doğru yanıtlar verilir. Böyle değerlendirdiğimizde ortaya doğru devrimci sonuçlar çıkarmak pekala mümkündür. Özellikle SBKP ve ÇKP'nin tarihi tecrübeleri önemlidir. Ki bu tecrübeler hem bu partilerin iç mücadelelerini hem de 57-60 deklarasyonlarıyla birlikte kendi aralarında sürdürdükleri mücadele dönemlerini kapsamaktadır. Bu mücadele Marksist-Leninistlerle anti Marksistler arasında süren bir mücadeleydi. Tabi ki parti içi ve parti dışı mücadelede izlenen yol, yöntem vb. noktalarda farklılıklar olacaktır. Ama bu farklılıklara rağmen sonuç olarak yürütülen mücadele doğru ile yanlış, bilimsel olanla anti bilimsel olan arasında yürütülen bir mücadeledir.

SINIFLI TOPLUMUN ÜRÜNÜ OLAN PARTİLER

Yaşadığımız sınıflı toplumda her birey mensup olduğu sınıfın alışkanlıklarını, düşüncesini taşır. Proleter önderlikli KP'ler ise ideolojik, siyasi ve demokratik modern örgüt yapısı bakımından çağımızın en ileri, en devrimci olan işçi sınıfının temsilcileridir. Bu gerçek olan bir olgudur. Bunun kadar gerçek olan diğer bir olguya kurtuluşunu proletaryanın ideolojik, siyasi, örgütsel önderliğinde gören; diğer bir ifadeyle örgütsel olarak proletarya saflarına katılan ama ideolojik, siyasi anlamda henüz istenilen dönüşümü sağlamayan ve eski sınıf alışkanlıklarını taşıyan anlayışların varlığı, parti içinde doğru ile yanlışın mücadele zeminini oluşturur. Bu aynı zamanda her bireyin şahsında yaşayan eski ile yeni düşünüş tarzı ve alışkanlıkların da bir çatışmasıdır. Çelişkinin iki yönü ya da zıtların birliği ve mücadelesi yasası da budur.

Başkan Mao'nun şu saptamaları gerçeğin özlü ifadesidir: "**Parti içinde durmadan çeşitli fikirler arasında karşıtlık**

ve çatışma olur. Bunlar, parti içindeki sınıf çelişkilerini, toplumdaki yeni ve eski şeyler arasındaki çelişkileri yansıtır. Partide çelişki ya da çözülecek ideolojik savaşım yoksa, partinin yaşamı sona erer."

Evet, yaşam bir çelişkidir. Çelişkisiz bir yaşam düşünülemez ve her şey zıddı ile birlikte vardır. Ve gelişmenin doğru ile yanlış ayrıştırmanın yolu da bu zıtların birliği ve mücadelesinden geçer. Diğer bir anlatımla, doğruyu gerekli ve anlamlı kılan, karşıtı olan yanlışın varlığıdır. Ve doğru da felsefe-

nin parti içinde süren sınıf savaşımı olduğu gerçeğini şimdi de yeteri kadar bilince çıkarmış değildiler. Bundan dolayıdır ki parti içi iki çizgi mücadelesi fesh ediliyor.

"Peki sosyalist ülkelerde sınıflar var mıdır? Sınıf mücadelesi var mıdır? Şimdi sosyalist ülkelerde sınıfların var olduğunu ve sınıf mücadelesinin de şüphesiz var olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz. Lenin şöyle demişti; "**ihtilalin zaferinden sonra uluslararası alanda burjuvazi için, ülke içinde burjuva kalıntıları var olduğu için, küçük**

Tabi ki parti içi ve parti dışı mücadelede izlenen yol, yöntem vb. noktalarda farklılıklar olacaktır. Ama bu farklılıklara rağmen sonuç olarak yürütülen mücadele doğru ile yanlış, bilimsel olanla anti bilimsel olan arasında yürütülen bir mücadeledir.

de, siyasette kısacası yaşamın her alanında bu zıddıyla çatışarak gelişip netlik kazanmıştır-sistemleşmiştir. Dahası bu nesnel bir olgudur. Yani **bize rağmen** vardır. Tüm sorun bu tarihi dönüşümün bilimsel yasalarını doğru bir tarzda kavramak ve buna uygun olarak tarihsel yönlendiricilik misyonumuzu en iyi şekilde oynamakta düğümliyor.

Bu durumda şunu söylemek yanlış olmaz. Sınıf mücadelesi yalnız emperyalizm ve işbirlikçilerine/uşaklarına karşı değil aynı zamanda burjuva ve küçük burjuva düşüncelerin parti içindeki etkilerine karşı da sürdürülür. Bu burjuva etkilerin ve tehlikenin sürekliliği, mücadelenin sürekliliğini de kaçınılmaz hale getirir. Hatırlanacağı gibi, sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesi gerçeğini kabul etmeyenler, sosyalizmden geriye dönüş olgusunu da reddediyorlardı. Bu geri düzeydeki kavrayış sahipleri, gerçekleri ancak bürokrat burjuva diktatörlüklerin birer birer yıkılışıyla yani sonuçtan hareketle görebildiler. Ancak bu sonucu hazırlayan nede-

burjuvazi varolduğu ve sürekli olarak burjuvaziyi yarattığı için de devrilmiş olan, gelecekte uzun bir zaman için varlıklarını sürdürecekler. Ve hatta geri dönüş girişiminde bulunabileceklerdir. "Avrupa'da, İngiltere'de ve Fransa gibi ülkelerde burjuva devrimlerinin birçok inişi ve çıkışı oldu. Feodalizmin yıkılmasından sonra, birçok geri dönüş ve tarihi zikzak meydana geldi. Böyle geri dönüşler sosyalist ülkelerde de mümkündür." (S.E. Cilt VI. s.283)

İşte bu inişli çıkışlı süreçleri, tarihi zikzakları belirleyen olgu; **sınıf savaşımının sürekliliğidir.** Dağılan Rus Cumhuriyetleri, Doğu Avrupa ülkeleri, Çin vb. tüm eski sosyalist ülkelerin ortak yazgısı, süren bu savaşımında bürokrat burjuvaların iktidarı yeniden ele geçirmesidir. Elbetteki burjuvazi bu zafere önce parti içinde kazandı. Ancak bu zafere geçici olduğuna inanıyoruz, inanmalıyız. Ama inanmamız gereken diğer bir noktada da, **burjuvazinin ilk sonuç alıcı hamlesinin parti içinde olduğudur.** Tabi ki dış

saldırıları parti içindeki burjuva eğilimleri güçlendirir, canlı tutar. Ama bu ihaneti somut olgu haline getiren, parti içinde varolan nesnel zemindir. Başkan Mao'nun burjuvaziyi parti içinde araması, partinin dikkatini sürekli parti içindeki burjuva saldırı ve tehlikelere yönelmesi de iki çizgi mücadelesinde sahip olduğu bu bilimsel kavrayışın sonucudur.

Burada özgünlükleri görmek ne kadar gerekli ve anlamlıysa, özgünlükler arkasına sığınarak parti içindeki iki çizgi mücadelesinin sürekliliğini reddeden yanlış anlayışlara karşı mücadele etmek de o kadar gerekli ve anlamlıdır. Özellikle parti içinde iki çizgi mücadelesi olmaz diyen yaklaşım sahipleri Bolşevikler ve Menşevikler, Leninizm ve Troçkizm mücadelesinin parti içinde süren çetin sınıf savaşımı olduğunu; diğer bir anlamıyla burjuva cephesinin devrim saflarındaki ideolojik uzantıları olduğu gerçeğini kabullenmiyorlar. Hal böyle olunca süreçlerin olumsuzlukları parti MK'sı veya parti MK'sının içindeki tek tek bireylerin ihanetleriyle açıklanmaya çalışılıyor. Eğer sorun bu kadar basit olmuş olsaydı; Troçki ve şürekası yok edildikten sonra ortaya pürüzsüz bir SBKP'nin çıkması gerekmez miydi? Ya da bu dönemde parti içi mücadelenin alt bir düzeyde olması iki çizgi mücadelesinin artık bittiği anlamına gelir mi? Tabi ki gelmez. Eğer gelmiş olsaydı Stalin yoldaşın ölümünden hemen sonra Kruşçev ve Brejnev şürekası bir anda nasıl ortaya çıkardı? Çok iyi bilinir ki hiçbir şey nesnel zemini olmadan ve aynı zamanda bir anda oluşmaz. Her şeyin oluşumu bir süreç sorundur. Ve bu süreç embriyon dönemi ile en son vardığı noktayı kapsar. Elbetteki dönemler arasında gelişim düzeyi, varolan farklı düşüncelerin sistemli bir hale gelmesi bakımından farklılıklar vardır. Ama tüm bu farklılıklar sürecin bir bütünü oluşturur. Mesela 1912 öncesi, sosyalist inşa döneminde, 1929 yılındaki Buharinci sağ sapmaya karşı mücadele dönemlerinin aynı boyutta olduğunu söyleyebilir miyiz? Elbetteki söyleyemeyiz. Burjuva düşüncelerinin parti içindeki etkisi, Marksist-Leninistlerin parti içinde ve kitleler üzerindeki etki gücü, tüm anti-Marksistlerin tutum ve davranışları üzerinde bir etki yaratır. Hatta bazen ortaya çıkan güçlü devrimci dalga, otorite bu burjuvaları sindirir, geri çekilerek yeni saldırı anları için fırsat kollamaya zorlar. Tam da böylesi dönemlerde "**parti içi mücadele bitti, geriye dönüşler artık olmaz**" temelinde yaklaşımlar içine girmek, parti içi mücadeleyi güce, öze değil biçime indirgemektir. Burada öz olarak vurgulamaya çalıştığımız sınıf mücadelesinin sürekliliğidir. Biçim ise bu mücadelenin parti içindeki keskinlik aleni boyutudur. Oysa keskin bir çatışmanın olmaması, mücadelenin nesnel zemininin ortadan kalktığı anlamına gelmez. "**Sosyalizmden geriye dönüşler olmaz**" diyenlerin en büyük yanılması burada yatıyor.

“Parti içinde durmadan farklı türden düşünceler arasında karşıtlık ve mücadele ortaya çıkar. Bu toplumdaki sınıflar arasındaki ve eski ile yeni arasındaki çelişmelerin parti içindeki bir yansımasıdır. Parti içinde çelişmeler ve bu çelişmeleri çözmek için verilen ideolojik mücadeleler olmasaydı, parti hayati sona ererdi.”

Bu nedenle daha şimdiden açıktır ki, gerek basit hareket biçimlerinde, gerekse karmaşık hareket biçimlerinde, gerek nesnel olgularda gerekse ideolojik olgularda çelişme evrensel olarak ve bütün süreçlerde vardır” diyen Başkan Mao parti içinde mücadelenin sürekliliğini savundu. Ve buna karşı partiyi uyanık tutmaya çalıştı. İşte bilimsel yaklaşım işte muazzam öngörü: “Lin-biao’lar, Vang-ming’ler, Lia-Şao Şi’ler, Deng’ler olsun tekrar ortaya çıkacaklardır. Bu insan iradesinden bağımsız bir şeydir. Bu yüzden partimizin bütün yoldaşları, önümüzdeki uzun yılların mücadelelerine zihnen hazırlıklı olmalı ve düşman, taktiklerini nasıl değiştirirse değiştirsin, durumdan en

iyi şekilde yararlanabilmeli ve mücadeleyi proletaryanın zaferiyle sonuçlandırabilmelidirler.”

Düşmanın taktik değiştirmesi, sahip olduğu güç ve bulunduğu pozisyon ile ilgilidir. Troçki ve Deng gibi iflah olmaz burjuvaların dönem dönem özeleştirme yapmaları, nedamet getirmeleri tam da burjuva ikiyüzlülüklerinin doğal bir sonucudur. Sahip oldukları burjuva öz, onları kılıktan kılığa sokmuştur. Kılıktan kılığa giren burjuvaları açığa çıkarmak sınıf mücadelesinin sürekliliğini ve zorunluluğunu kavramak ve bu konudaki uyanıklığı elden bırakmamakla mümkündür. ÇKP tarihi aynı zamanda devrim öncesi ve devrim sonrasında parti içi mücadele tarihidir. Proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmin inşasının uzun bir tarihi dönemi kapsayacağına ve bu tarihi dönemde sınıflar ve sınıf mücadelesinin sürdüğüne her fırsatta dikkat çekilerek, mücadelenin merkezine yine **iktidar sorunu** konuldu. Çünkü yenilgiye uğramış sınıfın yeniden iktidara yönelmesinin maddi zemini vardır. Lenin bu durumu

“**küçük burjuvazinin kapitalizm doğurganlığı**” şeklinde formüle ediyordu. Başkan Mao da benzeri temelde yani kapitalizmden sosyalizme miras kalan çelişkilerin varlığına dikkat çekerek kol emeği ile kafa emeği, kent ile kır, işçilerle köylüler, partili ile partili olmayanlar, devlet ile halk vb. bu çelişkilerin varlığının burjuva çizginin maddi zeminini oluşturduğuna vurgu yaptı. Bu çelişkilerin ortadan kaldırılması, sosyalizmden kapitalizme geriye dönüşün mümkün olabileceğinin açık işaretidir.

Sonuç olarak; kimi küçük burjuva parti ve örgütler Başkan Mao’nun ikinci bir çizgiyi iradi olarak yaratmaya çalıştığını iddia edecek kadar anti-bilimsel bir davranış içine girmektedirler. Oysa Başkan Mao ikinci bir çizginin gerekliliğini ve varlığını öğütlediği gibi O’nun hayatı Marksist-Leninist çizginin saflığını korumak için parti içinde ve parti dışındaki burjuva çizgilerle mücadele etmekle geçti. İkinci bir çizginin “**bir ideoloji sorununu içerdiğini**” partinin genel çizgisinde bir sapma olduğunu her fırsatta

vurguladı. Ve bu sapmaların bize rağmen var olduğunu altını çizdi.

Çünkü her şey karşıtıyla birlikte vardır. Ve sürekli birbiriyle mücadele halindedir. Tıpkı yaşamla ölüm gibi, buna bir çelişmenin yönleri arasındaki özdeşlik ve mücadele denir. Her şeyin karşıtı ile birlikte varolması ile aralarındaki mücadele sınıf mücadelesinin de temel yasasıdır. SBKP ve ÇKP’de proletaryanın karşıtı burjuvalar olmasaydı, geriye dönüşler mümkün olabilir miydi? Elbetteki olmazdı. Yani bu burjuvalar gökten zembille inmedi; tam aksine bu burjuvalar parti içinden çıktı. Ve bunları yaratan da varolan nesnel zemindir. Bu demektir ki; sosyalizmde sınıf mücadelesinin varlığını savunmak, Büyük Proleter Kültür Devrimleri gibi devrimlerin gerekliliği ve zorunluluğunun altını çizmek, iradi olarak burjuvaziyi yaratmak ya da çizgi peşinde koşmak değil bilakis sınıf savaşımının yasalarını kavramaktır. Bu yasaların bize yüklediği zorlu görev ve sorumluluklar ise, proleter uyanıklığı bir an olsun elden bırakmamaktır.

PUSULA

DEVİRİM KİTLELERİ KAZANMAKLA MÜMKÜNDÜR

Sınıf savaşımından, siyasal iktidar mücadelesinden söz eden her birey bu isteğini örgütlü kılmaya, partili olmaya dönüştürmek zorundadır. Çünkü iktidarı istemekle iktidar olunmaz. İktidar olmanın yolu, tepeden tırnağa kadar militarist bir ruhla şekillenmiş, emperyalist-kapitalist sisteme uşaklık yapmakta sınır tanımayan faşist diktatörlüğün yıkılmasından geçer. Bu demektir ki **mevcut olan bu örgütlü gücü yıkmak için ortaya daha büyük bir örgütlü güç çıkarmak gerekir.**

O halde sonuçsuz değil, sonuç alıcı bir pratik için devrim isteğini dile getiren her işçinin, her köylünün, her öğrencinin yapması gereken ilk iş örgütlü mücadeleye yönelmektir. Kolektifin bir parçası olmaktır. Bu kolektif Parti’dir. Partisiz devrim, örgütsüz militan düşünülemez. Örgütlülüğü, kolektifle birlikte yürümeyi reddeden bir bireyin demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizme dair söyleyeceği en güzel ve parlak sözlerinin hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Her şeyden önce söylev sahibi, söylediklerinin arkasında durmamaktadır. Söylenenlerin arkasında durmak, tamamen pratiğe dönük bir çabayı içerir, söylemle pratiğin uyumunu zorunlu kılar. **Söylemle pratik arasında uyum yoksa, orada ideolojik bir sorun vardır.** Orada devrim ve sosyalizm davası karşısındaki duruşta, samimiyette ciddi bir problem vardır. Ve bu problemler doğru tarzda çözülüp aşılmadıkça, hedeflere ulaşmak, tempoyu hızlandırmak mümkün değildir.

Evet parti ve örgütlülük diyoruz. Niçin parti? Niçin örgütlülük? Elbetteki varolan karşı devrimci örgütlülüğü yıkmak için ama bu yıkmaya eylemini gerçekleştirmenin yolu da komprador-feodal örgütlülüğün daha büyük bir örgütlülüğü yaratmaktan geçer. O halde sonuçsuz çabalarla, birbirini tekrarlayan dar pratiklerle yüz yüze kalmamak için, o büyük güce ulaşmalıyız. **O büyük güç kitlelerdir.** Kitleleri harekete geçirmenin, örgütlemenin politikaları, taktikleri üzerinde kafa yormayan, çaba sarf etmeyen her militanın düşüncesi ve yürüyüş tarzı problemlidir. Çünkü; ana kaynağa dayanmıyordur; **Ana kaynağın coşkusunu, heyecanını hissetmeyen her militan yozla-**

sır, sorumluluk duygusu zayıflar. Bunun sayısızca örnekleri vardır. Yaşanan bu ideolojik kırılmanın, zayıflamanın nedeni kitlelerin yaratıcı gücüne olan güvenin yitirilmesidir. **“Tarihi yaratan kitleler”** ise tarihi yaratıcıların gücüne güvenmeyen, onu hissetmeyen militanlar tarihi yaratmakta öncü bir rol oynayabilirler mi? Elbetteki oynayamazlar. **“Bu halkla bir şey olmaz”** diyen militanın kendisinde ne kerametler olduğunu görmek için fazlaca bir araştırmaya gerek yok. Bulduğumuz alanlarda biraz sağımıza-solumuza bakmamız yeterlidir. Bu ruh halinin yarattığı o yoz resmi bütün çıplaklığıyla görebiliriz.

ZAFERİ KAZANMANIN YOLU, KİTLELERİ KAZANMAKTAN GEÇER

Kitleleri kazanmak, eskimiş köhnemiş her şeyi yerle bir edip, yeniyi inşa etmek demektir. **“Kitlelerle her şey mümkün”** söyleminin pratik anlamı da budur. Tüm sorun buna lafta değil, gerçekten inanmak. Çünkü gerçek inanış tespit edilen hedeflere ulaşmak için bitmez tükenmez bir çabayı, bir uğraşı beraberinde getirir. Bilimsel olarak yürütülen her çabanın derin bir inceleme ve araştırmayı, politika üretmede taktik yönelimde bir zenginlik ve ısrarı beraberinde yaratacağı muhakkaktır.

Ama kitlelerin devrimdeki rolünü yeteri kadar göremeyen ve buna uygun adımlar atamayan her parti, her örgüt süreç içerisinde devrim hedefinden uzaklaşmaya mahkumdur. Bu mahkumiyet ya onları içinden geldikleri sistemin çöplüğüne geri götürür ya da reformizmin bataklığına sürükleyerek sistemin içinde kendilerine yer edinme çabası içine sokar.

Kuşkusuz bu sonucu hazırlayan esas neden düşmanın yoğunlaşan ideolojik, siyasal ve askeri saldırıları değildir. Bu sonucu hazırlayan bu parti ve örgütlerin sahip oldukları küçük burjuva ideolojik, siyasal nitelikleriydi. Dış saldırıların yoğunluğu, devrim dalgasının durağanlığı ideolojik planda sallantılı olan bu güçlerin süreçlerini hızlandırdı. Diğer bir ifadeyle iç zaaflarını daha da büyüttü. Devrim istemleri yerini sistem içinde kendilerine yer edinme istemine bıraktı. Bu durum yalnız kü-

çük burjuva ve burjuva mülkiyetçi partilerde yaşanmadı. Aynı zamanda MLM saflarda da sürecin zorluklarına göğüs geremeyip safları terk ederek sistemle barışık yaşamayı tercih edenler oldu. Elbetteki ortaya çıkan bu sonuçları sınıf savaşımının yasaları çerçevesinde çözümlenip yanıt vermek mümkündür. Ki önemli olan da yaşananların nedenlerini açığa çıkarıp, doğru müdahale yöntemleriyle burjuva ve reformist cepheyi zayıflatarak, MLM cepheyi güçlendirmektir. Proleter ve devrimci militanlarda kitlelere güven duyma duygusunu geliştirme ve kazanma geleceğinin değil, bugünün sorunudur.

KİTLELER; SOMUT POLİTİKALAR VE MÜDAHALEDE İSRARLA KAZANILIR

Kitle, kitle demekle kitlelerin örgütlenmeyeceği açık. Eğer böyle olmuş olsaydı, şimdi yığınların örgütsüzlüğünden değil, örgütlülüğünden söz ederdik. O halde temel sorun, bu söylemle pratiğin uyumunu sağlayacak somut politika ve politikayı ısrarla hayata uygulayacak kadroların ve militanların yaratılmasındadır. Somutluk var olan çelişkileri doğru tanımlamak ve devrim lehine doğru bir tarzda çözümlenmeye çalışmaktır. Mesela kitlelerin ekonomik, demokratik taleplerini hesaba katmadan bir örgütlülük yaratmak mümkün müdür? Yada diğer bir ifadeyle **“her örgütlenme bir ihtiyacın ürünüdür”** o ihtiyacın varlık nedenlerini es geçerek bir örgütlenme yaratabilir miyiz? Elbetteki yaratamayız. Sözelimi sendikalar işçi sınıfının örgütlülüğü için bir ihtiyaçtır. Ama işçi sınıfı içinde çalışmadan sendikalarda bir güç olabilir miyiz? Veya köy kooperatiflerinde, yöre derneklerinde güç olmak için köylerde ve semtlerde çalışmamız gerekmez mi? Yine **“kitlelerin olduğu her yere gitmeliyiz”** söylemi sonuç itibarıyla yanlış değil, doğrudur. Ama gerçeklik olan diğer bir şey ise; bugünkü mevcut kadro ve siyasal etki gücümüzle bunu yerine getirmemiz zordur. Dolayısıyla çelişkilerin daha yoğun olduğu ve ileri kitlelerin bulunduğu alanlara müdahale etmek, burada örgütleyip açığa çıkardığımız yeni güçlerle çemberimizi daha da genişletecek adımlar atmak en doğru ve gerekli olandır. Dört bir yana yumruk sallama ya da sallıyor gibi yapmaktansa bulduğumuz her alanda çelişkilerin ve hareketin daha yoğun olduğu noktalarda yoğunlaşmak, kitlelerin somut talepleri üzerinden propaganda ve ajitasyonu geliştirmek, kitlelerle bağ kurmanın en

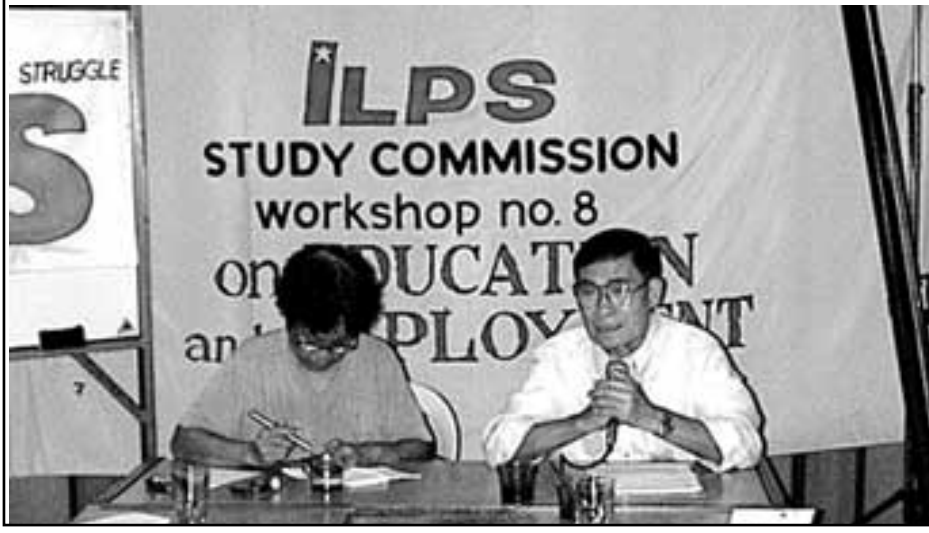
önemli köprülerinden biridir.

Kitleleri etkilemek, kitleleri harekete geçirmek deyim yerindeyse onların yararlarına parmak basmaktır. Mesela derin bir dini inanışın etkisinde olan kitlelerin, inanışlarına yönelik gelen en ufak sınırlamaya karşı ortaya koydukları tepki ya da tepkilerinin hemen kitlesel bir boyut kazanması manevi anlamda sahip olunan ortak bir şekillenişin ve inanışın ürünüdür. Ve burada geniş kitlelerde yaratılan ortak bir şekilleniş ve inanış uğruna dövüşebilme gerekliliğine inanan bir kitle gerçeği söz konusu.

Burada çıkarmamız gereken diğer bir sonuç ise devrimcilerin, MLM’lerin kitleleri örgütlemek için gereken iradi müdahaleyi yapmadıkları ve kitleleri esas olarak gerçek sorunları ve nedenleriyle yüzleştirip, egemen sınıflar ve siyasal sözcülerinin gerici propaganda ve demagojilerini boşa çıkarmadıkları müddetçe, din olgusu kitleleri aldatmak ve gerçek sorunlarında uzaklaştırmak için egemen sınıflar ve siyasal sözcülerinin elinde bir silah olarak kalacaktır. Çünkü; bunun nesnel zemini vardır. Ve bu zeminin ortadan kaldırılması bir bilinçlenmeyi, bir aydınlanmayı gerektirir. Bu bilinçlenme ve aydınlanma kendiliğinden olmayacaktır. Bu bilinçlenmenin, bu aydınlanmanın öznel devrimciler ve komünistlerdir.

Peki kitlelerin gerçek gündemi ve sorunları nedir? Tabii ki işsizlik-yoksulluktur. Demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılması önünde oluşturulan barikatlardır. Kürt ulusuna uygulanan millî zulümdür. Ulusal demokratik taleplerini kullanılmasını engelleyen yasal ve militarist saldırılardır. Yine eğitimin paralı hale getirilip emekçilerin çocuklarına üniversite kapılarının kapatılmasıdır vb. vb. Tüm bu saldırıların sorumlusu da emperyalist-kapitalist sistem ve uşağı faşist diktatörlüktür. Tüm sorunların gerçek anlamda çözülüşü de, bu faşist gerici iktidarların çözülüşü ve zorla yıkılışıyla mümkündür. Ve bu mümkün, gerçek kılacak olan da ezilenleri bu somut talepleri üzerinde örgütleyip harekete geçirecek olan da Proletarya Partisi’dir. Parti kitlelerin güvenini kazanmak için onların somut sorunları üzerinde yoğunlaşmak ve bu uğurda savaşmak cesaretini ve cüretini göstermek zorundadır. Başkan Mao’nun dediği gibi **“gerçekten yıkılmayan duvar hangisidir? Yığınlardır. Bütün kalplerle, bütün düşünceleriyle devrimi destekleyen milyonlarca ve milyonlarca yığınlardır”**. İşte tüm sorun, bu yığınlarla ulaşmakta düğümleniyor.

Anti-emperyalist gençlik FİLİPİNLER'DE BULUŞTU

“Uzun bir yolculuktan sonra vardığımız Manila’da dostlarla, yoldaşlarla buluşmanın verdiği coşkuyla daha kalacağımız yere yerleşmeden uzun sohbetlere dalıyoruz. Aynı yerde ILPS toplantısından hemen önce **Asya Öğrenciler Birliği**’nin (ASA) toplantısı yapılmıştı ve dostların çoğu bu toplantıya katılmışlardı. ASA üyesi birçok örgüt ILPS’nin toplantısına da katılacakları için bu toplantının hazırlıklarına da başlamışlardı.

Emperyalist saldırganlığın her çeşidini en yoğun yaşayan bu bölgelerdeki halklarla, gençlerle dayanışma, ortak tepkiyi örgütleme, birbirlerimizin deneyimlerinden öğrenme mücadelemizi geliştirecek, emperyalizme karşı daha güçlü bir duruş sergilememizi sağlayacaktır. Bundan sonraki süreçte emperyalizmin dünya halklarına özeldir de gençliğine yönelik toplu saldırılarına ortak karşı koyuşun ayaklarını örmeli, düşüncelerimizi paylaşmalı, bölgesel ve dünya çapında platformlar oluşturmalı, örgütlere bu yönde en önemli aracımız olan ILPS’yi tanıtmalıyız.

Toplantının ilk günü ILPS Başkanı **Crispin Beltran** ve ILPS Filipinler Seksiyonunun başkanı **Rita Baua** birer açılış konuşması yaptılar. Rita yoldaş konuşmasında ILPS’nin ve bu toplantı sonucunda oluşması planlanan Gençlik Çalışma Komisyonunun uluslararası anti-emperyalist mücadele için önemine değindi ve bizlerin esas olarak pratiğe yönelmemiz, az laf çok iş yapmamız gerektiğini belirterek toplantının sonunda uzun dönemli bir eylem planı oluşturmamız gerektiğini anlattı. Konuşmasına gençliğin devrim mücadelesi içinde önemine değinerek başlayan Beltran, ILPS’nin yeni, yükselen bir hareket olduğunu, onun gelişmesinde, güçlenmesinde ve uzun yıllar boyunca sürdürülmesinde gençliğin öneminden bahsetti.

Toplantının ilk gününün ikinci oturumunda ise gençliğin iş alanındaki sorunları üzerine konuşuldu. Filipinler’in militan, devrimci sendikası olan KMU’nun (1 Mayıs Sendikası) eğitim dairesinden gelen bir yoldaş bizlere dünya çapında çalışan gençliğin iş alanındaki sorunlarını istatistiklerle anlattı.

1-2 Şubat tarihlerinde Filipinler’in başkenti Manila’da ILPS Gençlik Komisyonu’nu oluşturmak ve anti-emperyalist mücadelede gençliğin rolünü uluslararası alanda geliştirmek üzere bir toplantı düzenlendi. Bu toplantıya Türkiye’den Yeni Demokrat Gençlik ve ATİK-YDG de katıldı. YDG’nin bu toplantıyla ilgili değerlendirmesini kısaltarak yayınlıyoruz.

Toplantının ilk gününün son oturumunda ve ikinci gününün ilk oturumunda ise gençliğin eğitim alanındaki sorunları tartışıldı. Toplantının son oturumunda ise ILPS Gençlik Çalışma Komisyonunun kurulması ve bu komisyonun bir dahaki toplantısına kadar yapacakları tartışıldı. Buna göre ilk etapta dünya çapındaki ILPS üyesi anti-emperyalist gençlik örgütlerinin daha sistemli olarak birbirleriyle görüşmeleri, ortak bildiriler yayınlaması, çağrılarda bulunması, birbirlerine destek mesajları göndermesi, ortak eylemler örgütlenmesi üzerinde durulmuştur. Bunun yanında ise diğer anti-emperyalist, ilerici gençlik örgütleriyle bağ kurulması, onlara ILPS’nin tanıtılması, bu amaçla her ülkede ILPS’yi ve politikalarını tanıtıcı etkinliklerin örgütlenmesine karar verilmiştir. **Uzun vadede ise dünya çapında uluslararası anti emperyalist gençlik liginin kurulması amaçlanmaktadır.** Gençlik Komisyonu üyelerinin haberleşmesini düzenlemek, onları yönlendirmek amacıyla komisyon içinden sekreterlik oluşturulmuştur.

İlk günkü oturumların ardından ise KMU’nun önderliğinde grev yapan işçileri ziyarette gittik. Süper markette çalışırken patron tarafından işten atılan işçiler marketin önünde greve başlamışlar. **Grevdeki işçilere destek amacıyla üniversiteli öğrencilerin sürekli grevci işçilerin yanında yer aldıklarını, onlarla kaldıklarını öğrendik.**

Toplantının son günü ise Filipinler Üniversitesi’nde öğrencilerin düzenlediği eyleme katıldık. Üniversitenin sunduğu bir hizmetin paralı hale getirilmesini protesto eden öğrenciler ilk olarak bir fakültenin içinde forum düzenlediler. Forumda biz de Yeni Demokrat Gençlik adına bir konuşma yaparak öğrencilerin mücadelesini desteklediğimizi belirttik.

ILPS’nin gençlik çalışma komisyonunu oluşturan bu toplantı dünya çapında anti-emperyalist gençlik örgütlerini ilk kez bir araya getirmesi nedeniyle ayrı bir öneme sahiptir. Bu tür toplantıların düzenli hale getirilmesi, örgütlerin kendi aralarında paylaşımlarını geliştirmesi, deneyimlerini aktarması hem ülkemiz özgülünde hem de bölgesel ve uluslararası düzeyde anti-emperyalist, demokratik hareketin gelişmesine hizmet edecektir.”

İlk günkü oturumların ardından ise

İranlı işçilerin katledilmesini lanetle!

23-24 Ocak tarihlerinde, İslam cumhuriyetinin baskıcı güçleri vahşi güç kullanarak Güneydoğu İran’ın Kerman eyaletinde Babak kenti yakınlarında işçilerin ve ailelerinin yaptıkları toplantıya saldırdı. Bu vahşi saldırının sonucunda 15 işçi katledildi ve onlarca da ağır bir şekilde yaralandı.

Bakır eritme işçileri ve aileleri 500 sözleşmeli işçinin işten atılmasını engellemek için 18 Ocak’ta protestolara başlamışlardı. Talepleri yerel otoriteler tarafından dikkate alınmayan işçiler, taleplerini daha yüksek sesle haykırabilmek için Katoonabad’dan Babak kentine barışçıl bir yürüyüş yaptılar. Aldıkları düşük ücret ve maruz kaldıkları sömürün derecesine karşı işçiler: “Yoksulluk sınırı 300.000 ve açlık sınırı 100.000 Tomans (İran para birimi) iken bizler 70.000 alıyoruz” dediler.

İşçilerin bu taleplerle yaptıkları toplantıya yetkililer helikopter ve silahlar kullanarak ve şehrin hükümet binası ve bankalarını da yaktıkları bir saldırı gerçekleştirdiler. Yaşanan saldırıda militan işçilerin ve kasaba halkının birçoğu baskıcı güçler tarafından tutuklanarak, bilinmeyen yerlere götürüldüler. Tahmini olarak 500 insan tutuklandı.

Bu saldırıya karşı **İranlı Demokratik ve Anti-emperyalist Örgüt** bir açıklama yaparak olayı dünya kamuoyuna duyurdu ve “Tüm işçi örgütlerini ve anti-emperyalist hareketleri İran işçileriyle dayanışma ve İran işçilerin ve diğer emekçilere karşı barbar saldırılar yapan suçlu İslam Cumhuriyeti rejimini kınama ve son protestolarda tutuklananların derhal serbest bırakılmasını istemek için mesaj göndermeye çağırıyoruz” denilerek destek istedi. (Dayanışma mesajları için adres: babak@rahehsorkh.org)

Dünya Ekonomik Forumu bu yıl da protesto edildi

İsviçre’nin Davos kentinde düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu, alınan tüm önlemlere ve baskıya rağmen bu yıl da kitleler tarafından protesto edildi. Davos kenti, Avrupa’nın en yüksek yerleşim birimi olmasından ve stratejik açıdan çıkılması pek mümkün olmayan bir konuma sahip olmasından dolayı tercih ediliyor. Tüm bu önlemlere ve İsviçre polislerinin diğer ülkelerden polis ve asker talep etmesine rağmen kitleler protestolarını Davos’ta gerçekleştirdiler.

Esas olarak üç alanda gösterilerin yapıldığı Cumartesi günü Davos’un içinde, Davos’a yakın Chur ve Sargan’ta toplanan kitle, emperyalistlerin ekonomik reçetelerine hayır dediler. Yine emperyalistlerin iradesi dışında Dünya Ekonomik Forumuna Irak işgali ve Filistin sorunu damgasını vurdu.

ATİK-ILPS ve Partizan okurları da yürüyüşte yerlerini aldılar. İsviçreli devrimci gruplar ve Türkiyelilerle yapılan eylem birliği çerçevesinde 3 otobüs tutuldu. Bir otobüse Türkiyeliler ve Komiteden İsviçreli olmak üzere hareket edildi. Otobüste ATİK-ILPS ve

Partizan okurları çoğunlukta idi. Diğer devrimci örgütlerden MLKP ve TİKB vardı. Chra yaklaştığında eylem planı gereği otoban işgal edildi. Trafik kesildi ve belli bir süre yüründükten sonra tekrar otobüslere binildi. Biraz ilerledikten sonra polisler eylemcileri durdurdu, önce bırakacaklarını söylediler, daha sonra herkesi 3 otobüs ve arabalarıyla birlikte tutukladılar. Bu arada eylem alanına yardımcı gelen DHKP-C taraftarları da gözaltına alındılar. Yaklaşık olarak 9 saat süren bir gözaltı oldu. Amaçları yürüyüşe katılımı engellemekti, onu yaptılar. Eylemciler trafiği kestiğinde medya oradaydı ve Avrupa çapında yayın yapan Euru Neus Televizyonu 24 saat süre boyunca otobanı işgal eden “aşırı” sol örgütleri verdi. ATİK-ILPS ve Partizan pankart ve flamları gün boyunca televizyonda yer aldı.

Onların tüm engellemelerine rağmen ezilen kitleler emperyalistlere hayır dedi. Sonuçta tutuklama için gerekçe bulamayan İsviçre polisi, 20 frank otoban işgal parası olarak gözaltına alınan herkesi serbest bıraktı.

Zieshank, işkenceyle öldürüldü, Elisabeth Kaesemann 15 tutukluyla birlikte kurşuna dizildi. İkisi de Almandı ve Arjantin'de cunta döneminde öldürüldüler. **Generaller Videla, Massera ve Mason için tutuklama kararı çıktı.** Neler yaşandı, ne olacak? Başta Jorge Videla olmak üzere 1976-82 arasında Arjantin'e hükmeden askeri faşist cunta üye-

İşkencecilerin Peşinde

si üç general eskisi, Almanya'nın Nürnberg kentindeki bir mahkemenin verdiği karar nedeniyle tutuklandılar. Aslında 30 bin kişinin yok edilmesinden sorumlu olan **Videla (78)** ve arkadaşları eski Deniz Kuvvetleri Komutanı **Amiral Emilio Massera (78)** ile Buenos Aires bölgesi Kara Kuvvetleri Komutanı **Carlos Guillermo Suarez Mason (79)**, bu kez iki genç Alman'ın gözaltına alındıktan sonra, ağır işkencelerden geçirilip, öldürülmelerinden sorumlu tutuluyorlar. Alman mahkemesinin çıkardığı uluslararası tutuklama emri üzerine tutuklanan ve yargılanmak üzere Nürnberg'e gönderilmeleri istenen cuntacıların Almanya'ya teslim edilmeleri pek gerçekleşecekmiş gibi görünmüyor.

CEZASIZLIĞA KARŞI KOALİSYON

Latin Amerika'nın yakın tarihteki en kanlı yönetimlerinden birini gerçekleştiren Arjantin Cuntası üyelerinin tutuklanması, 1997'de Almanya'da başlatılan ve "**Cezasızlığa Karşı Koalisyon**" ismini alan bir sivil toplum girişiminin inatla yürüttüğü çabalar sayesinde ger-

çekleşti.

Girişim, diktatörlük döneminde öldürülen Almanların yakınlarının Arjantin'de yıllar süren adalet arayışlarının sonuç vermemesi ve cunta üyelerinin cezalandırılmalarının çeşitli girişimlerle engellenmesi üzerine Nobel Barış Ödüllü Arjantinli Adolfo Perez Esquivel'in Nürnberg'deki arkadaşlarına çağrıda bulunması üzerine hayata geçirilmişti.

Diktatörlük döneminde öldürülenler arasında 100'e yakın Alman vatandaşı ya da Alman kökenli de bulunuyordu. Videla ve adamları darbe hazırlıkları sürerken yaptıkları bir toplantıda, Şili'deki "kardeş" askeri diktatörlüğün, solcuları tutuklatıp kitleler halinde toplama kamplarına kapatmalarını büyük bir hata olarak değerlendirmiş, bu durumu gösteren fotoğraflar nedeniyle rejimin dış dünyadaki imajının büyük ölçüde zedelediğini tespit etmişlerdi.

Onların çözümü daha az masraflı ve basitti: **Yakalanan muhalifler anında infaz edilecek, cesetleri de uçaklarla denize atılarak, yok edilecekti.**

Almanya'da çeşitli insan hakları ve hukuk örgütleriyle, avukatlar ve kurbanların yakınlarından oluşan "**Cezasızlığa Karşı Koalisyon**"un avukatları, Alman vatandaşlarına karşı işlenen

suçlardan hareketle, yapılanların "**soykırım ve insanlığa karşı suç**" olarak tanımlanması gerektiğini, "insanların sistematik olarak planlanmış yöntemlerle ortadan kaybolmasına yol açan binlerce cinayetin sanıklarının vatandaşlık bağı ve suçun işlendiği yere bakılmadan, Almanya'da yargılabileceklerini" savundular. Avukatlar bu doğrultuda hazırlanan, tanık anlatımları ve delillerle desteklenmiş suç duyurularıyla Alman savcılıklarına başvurular.

Sonunda Alman Yargıtay'ı Arjantin'le ilgili tüm suç duyurularını birleştirip, Nürnberg Savcılığı ve mahkemelerine devretti. İlk tutuklama kararı 2001'de çıktı.

Aralık 2003'te de Mason'un amirleri Videla ve Massera hakkında da "**siyasi olarak farklı düşünenleri yok etmek amacıyla bir terör rejimi kurmak, bu bağlamda Alman vatandaşları Kaesemann'la Zieshank'ı ve diğerlerini öldüren birliklere komuta eden Mason'a bu doğrultuda emir vermekle**" suçlamasıyla, hemen tutuklama kararı verildi. Bu arada Nürnberg Savcılığı, kurbanların Alman olmadığı 17 olayla ilgili soruşturmayı kapatmaya karar verdi. Savcılık, 69 kişinin suçlandığı 14 olayla ilgili soruşturmayı ise halen sürdürüyor.

Dünyadan Notlar

EMPERYALİSTLERİN DÜNYA ÜZERİNDEKİ SİLAH PAZARLAMASI

Emperyalistler daha çok kâr elde etmek için yeni yeni silahlar üretiyorlar. Bu silahlarla hem kendi pazarlarını genişletiyorlar, hem de ekonomilerini ayakta tutabiliyorlar. Üretmiş oldukları bu silahları hem ülkelerin işgalinde kullanarak, hem de halkları birbirlerine düşürerek tüketiyorlar.

Nelerdir bu yeni üretilmiş silahlar; ABD Savunma Bakanlığı, **Hartop Grumman** şirketinin şubesiyle düşman füzelerini, fırlatıldıktan hemen sonra yok edecek bir silah geliştirmek amacıyla kontrat imzaladı. Dev silah şirketi Northop Grumman'ın uzay ve operasyon sistemleri üzerine çalışan şubesinin imzaladığı kontratın 8 yıllık süreyi kapsadığı ve düşman füzelerinin motorlarının ateşlendiği sırada imha edecek silahın geliştirilmesi ve denenmesini içeriyor. **Pentagon her iki şirkete de sözkonusu silahın tasarımı amacıyla daha önceden onar milyon dolar ödeme yaptı.** Kontratta karaya ya da bir denizaltıya yerleştirilecek bir füze savaş sistemi geliştirilmesi yer alıyor. Diğer yandan 11 Eylül saldırılarında sivil uçakların kullanılması üzerine harekete geçen Alman hava yolu şirketi **Lufthansa** ve Avrupa'nın ünlü havacılık ve savunma şirketi **EADS** sivil uçaklara füze kalkını satmaya hazırlanıyor. Bazı devlet yetkililerinin kullandığı VIP uçakları füzesavar sistemleriyle korunuyor. Yolcu uçaklarına anti-füze sistemi kurmak üzere EADS ve Lufthansa 4 Aralık 2003 tarihinde bir işbirliği anlaşması imzaladı. Öncelik VIP uçaklarında. Lufthansa, uçakların kabin düzenlenmesi ile ilgilenirken, EADS füze savunma sistemlerini sağlayacak. **Bu savunma sisteminde temel amaç ise, son yıllarda değişik örgütlerin elinde yaygın olarak bu-**

lunduğu bilinen ve omuzda taşınabilmesi itibarıyla kullanımı kolay olan portatif füze saldırılarına karşı koruma sağlayabilmek.

Öte yandan Rusya da füze tatbikatları yapıyor. Geçtiğimiz günlerde Rus donanması nükleer başlık taşıyabilen lojistik füze denemesi yaptı. İnterfaks ajansına göre Pasifik filosuna ait Podolsk adlı stratejik taarruz denizaltısı Uzakdoğu'daki Ohotsk Denizi'nden Kuzey Kutbu yakınlarındaki Çiya bölgesine füze fırlattı. Rus donanmasının elinde 216 nükleer balistik füze taşıyan 13 stratejik denizaltı bulunuyor. Donanmanın nükleer ateş gücünün %80'den fazlasını kuzey filosu sağlıyor.

En çok silah satan ülkelerin başında ise Amerika geliyor. ABD son altı yıldır silah satışında öteki ülkelerin çok önüne geçti. ABD'nin 1996-2000 arasındaki silah satışı (1990 fiyatlarıyla) 49.3 milyar dolara ulaştı. ABD'nin yakın takipçisi Rusya'nın aynı dönemdeki satışı 15.7 milyar dolar, ama bu satışların büyük bir kısmını ikinci el silahlar oluşturuyor. Dünyada en çok silah satan şirketler arasında ilk sırayı işgal eden firma ise 1999'daki 17.6 milyar dolarlık satışıyla **Lockheed Martin** (ABD). Bu şirketi sırasıyla 15.7 milyar dolar ile **Systems** (İngiltere), 15.3 milyar dolarla **General Dynamics** (ABD) ve 4.1 milyar dolarla **Thomson-CSF** (Fransa) takip ediyor.

En çok silah satın alan ülkeler ise; **Tayvan**, Suudi Arabistan, **Türkiye**, Güney Kore. En çok silah satan ülkeler **ABD**, Rusya, **Fransa**, İngiltere, **Almanya**, Hollanda, **Ukrayna**, İtalya, **Çin**. Dünya silah ticaretine ilişkin son rakamlar ABD ve İngiltere gibi ülkelerin "soğuk savaşın" bitiminin ardın-

dan pazar sıkıntılarını gidermek için Orta-doğu, Asya ve Güneydoğu Asya'yı abluka altına aldığı ortaya koydu. **Silahlara olan talebin azalması silah tekellerinin savaşlarda daha da etkin olmasına yol açıyor.**

Son beş yılda en çok silah alımı gerçekleştiren 20 ülke arasında **Suudi Arabistan**, **Türkiye** ve **Çin** bulunuyor. Güney Kore, Hindistan, Yunanistan, İsrail ve Pakistan gibi ülkeler de önemli silah alıcıları arasında. Türkiye'nin silah pazarında önemli bir yer tutması; jeopolitik konumuna, Kürt ulusunun haklı ve meşru mücadelesine karşı kullanma ve hiç kuşkusuz ki TC faşizminin, burjuva feodal devlet aygıtının toplumsal muhalefet üzerindeki, işçi sınıfı mücadelesine karşı kullanma amacından bağımsız olduğunu düşünmemek gerekir.

Öte yandan silah alımlarındaki artışlar bizim gibi yarı-sömürge ülkelerin borç yükünü artırırken, kaynakların buralara aktarılması sebebiyle birçok sosyal hak, sağlık, eğitim olanakları vb. kısıtlanıyor. Böylece halkın sırtına gittikçe daha büyük yükler bindiriliyor. Halklar yoksulluğa, açlığa mahkum ediliyor.

Son yıllarda yapılan araştırmalar silah satışlarında düşüşler olduğunu göstermektedir. 1990'larda Körfez Savaşı yüzünden Batı ülkelerinin silahlanmasındaki hafif artış sayılmazsa, 1987'den bu yana dünya genelindeki askeri harcamalar düzenli olarak düşüştü. Uçak, tank ve patlayıcı sistemler gibi başlıca konvansiyonel silahlar alanında askeri ithalat hacimleri 1990 rakamları esas alınarak 1991'de 23.6 milyar, 1995'te 19.2 milyar, 2000'de 15.3 milyar Amerikan doları olarak gerçekleşti. Bu düşüş ABD başta olmak üzere büyük silah üreticilerini yeni pazar arayışlarına sokmaktadır. Irak saldırısı ve ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik planladığı saldırıların arkasında petrol ve silah tekellerinin çıkarları yatmaktadır. Şunu görmek gerekir ki; **emperyalistlerin gittikçe artan ekonomik krizlerini aşmak ve pazar paylarını genişletmek için önümüzdeki süreçlerde dünyada varolan pazar-**

ları yeniden paylaşımı çabası ve bununla koşut olarak dalaşmaları daha da artacaktır. Emperyalist ülkeler gerici rejimlere silah satarken, öte yandan insan hakları havarisini kesilmekte, "**Dünya Silahsızlanma Günü**" dahi ilan edebilmektedirler. Birçok somut örnek, bu "gün"ün ne kadar aldatıcı ve ikiyüzlüce olduğunu ortaya koymaktadır. Örneğin İngiliz Independent gazetesinin bir haberine göre İngiltere dünya silah ticaretindeki payın beşte birine sahip. Bu silahların büyük bölümü ise diktatörlükle yönetilen ülkelere satılıyor. İngiltere'nin silah sattığı ülkeler arasında polis son üç yılda 600'den fazla kişiyi öldürdüğü Jamaika, Suudi Arabistan, insan hakları ihlallerinin had safhada olduğu Tanzanya, Endonezya gibi ülkeler bulunmaktadır.

Bununla birlikte bireysel silahlanmanın da oldukça fazla yaygınlaştığı görülmektedir. Dünyada her 12 kişiden biri silah taşıyor. Umut Vakfı'nın verilerine göre son 10 yılda silah satışında 10 kat artış var. Cinayetlerin yarısı silahla işleniyor. Yaralanmaların büyük bir kısmı silahla olurken, intiharlarda da ilk sırayı silah alıyor. **Emperyalistlerin yarattığı güvensizlik ortamında insanlar kişisel olarak silahlanmaya yönlendiriliyor.**

Sonuçta, emperyalistler üretmiş oldukları yeni silahlarla pazarlarını genişletiyor, kârlarına kâr ekliyorlar. Bu silahlar ise Irak işgalinde gördüğümüz gibi halkların tepesine bomba olarak yağıyor, vücutlarına kurşun olarak saplanıyor. Bu silahlarla masum insanlar katlediliyor, çocuklar öldürülüyor. Emperyalist silah tekellerinin elde ettikleri kârlar dünya halklarının kanına, canına mal oluyor. Emperyalistler yaptıkları katliamları dünya halklarına kanıksatmak için halkların tepelerine yağdırdıkları bombaları televizyonlardan film izletir gibi, naklen izletiyorlar. Ama öte yandan onlara karşı Filistin halkı, Irak halkı yaşlısı-genciyile, ellerinde kırmalar, kleşlerle savaşıyor. **Emperyalistlerin ürettikleri bu silahlar aynı zamanda kendilerinin sonlarını da hazırlıyor.**

Mermer işçiliğinden partili militanlığa...

5 Ocak 1978 tarihinde İstanbul Haznedar'da Süleyman Cihan'la olan randevusuna gittiğinde çıkan bir çatışmada yaralı olarak tutsak düşen ve 2 Şubat 1978 tarihinde işkencede katledilen Selahattin Doğan'ı daha iyi tanıyabilmek için annesi ve kardeşine sorduk.

-Bize Selahattin Doğan'ı anlatır mısınız?

-Hamide Doğan (Annesi): Selahattin'i 10 yaşında İstanbul'a çalışmaya yolladık. Ekonomik durumumuz kötüydü. İlkokula beş yaşında vermiştik. İlkokulu bitirir bitirmez gitti. Daha okutamadık. Çok zeki idi. Müdür hep gelir derdi bunu okutun diye ama okutamadık.

-Kardeşi: Abim, mangal gibi yüreği olan, kavgasını ve ailesini sırtlamış biriydi. Biz 8 kardeşiz. En büyüğü oydu. Biz çok yoksulduk, bu yüzden annemle babamı kimse köyde istemezmiş. Babam çok dürüst bir insandı, o öğretmişti bize hakkı-

mızı aramayı. Abim de öyle yaptı.

-İstanbul'da ne işler yapıyordunuz? Çünkü henüz 10 yaşında bir çocuktu daha...

-Annesi: Bizim köylülerin mermer işleri vardı. Orada mermer atölyesinde çalışıyordu. İlk gittiği sıralarda kalacak yeri yoktu. Orada burada kalıyormuş. Bizim köylü bir kadın görmüş, Merdivenlerin altında yatarmış. Öyle eziyetler çekti de yine de köye geri dönmedi.

-Köye gelir miydi hiç?

-Annesi: Bir kez geldi köye. Silahını temizlerken kazayla ayağını vurdu. Doktora gitmedi. Kendi kendini tedavi etti. Köyde ayağı iyi olana kadar kaldı. Bir daha da gitmedi köye.

-Siz nasıl görüştüünüz peki?

-Annesi: Ben onun yanına geldim. Diğerleri köyde kaldı. Bir odalık bir yer tuttuk. O odanın içinde kalıyorduk. İki arkadaş daha vardı. Onlar da bizimle kalıyordu. Onlar sabaha kadar yazıyla falan uğraşırlardı, ben bağırırdım o yazıyla ne yapıyorsunuz yatın diye. Onlar bana sen yat derlerdi, dinlemezlerdi.

-Devrimcilerle o dönem mi tanıştı?

-Annesi: Ben bilmiyorum, bana anlatmazdı.

-Kardeşi: Çalıştığı atölyedeyken tanışmış. Atölyenin sahibi bazı şeyler anlatıyormuş. Bu da merak ediyor tabi, okumak istiyor. Onların ne kadar gerçek olduğunu görmek istiyor. Başlıyor okumaya, araştırmaya, üst düzeyde sorumluluklar alıyor.

-Annesi: İki silahtan aşağı gezmezdi. Eve arkadaşları gelse, hep onları geçirirdi, evlerine kadar o götürürdü, korkusuzdu.

-Seninle hiç tartışır mıydı ana, düşüncelerini, amaçlarını sana anlatır mıydı?

-Annesi: Hiçbirşey demezlerdi bana. Ben kızardım, onun için hiç anlatmazlardı. En son vurulduğu zaman tartıştı benimle. Gitme dedim ona. "Bu gece gitmezsem olmaz" dedi. "Seni vurmam gerekse bile giderim" dedi. Randevusu var-

mış o gün. Sonradan öğrendik. Gidiş o gidiş oldu... O gün gözaltına almışlar. O alınca akrabaları da almışlar. Tabi benim haberim yoktu, beni köye gönderdiler.

-Kardeşi: Abim gözaltına alınca büyük abim annemi hemen köye göndermiş. Küçüktüm daha, babamla köyde radyo dinlerken haberlerde "bir terörist çatışmada vuruldu. Cenazesi olaylı bir şekilde alındı, köyüne gidiyor" diye bir haber verildi. Ama hiç bir aylık işkenceden bahsetmedi. Sanki hiç gözaltına alınmamış, çatışma olmuş ve ölmüş gibi verdi. Cenazesi İstanbul'da olaylı geçmiş, yürüyüş yapılmış, insanlar dayak yemiş, gözaltına alınmışlar.

-Cenazeyi hatırlayabiliyor musunuz nasıldı? İşkence sonucu öldürüldüğünü biliyoruz.

-Annesi: Cenaze paramparçaydı.

-Kardeşi: Cenaze köye parçalanmış bir vaziyette geldi. Gözlerini çıkarmışlar, kulaklarını, burnunu kesmişlerdi. Şimdi çatışmada ölenin vücuduna işkence yapıyorlar. O zaman diriye yapıyorlardı. Babam onun o halini görünce dayanamadı. Bir yıl sonra intihar etti. Bilinçli bir şekilde kendine fazla iğne yaptırdı. Abim şehit düştükten sonra aile fertlerine de baskı yaptılar. Yurtdışındaki abimler de aşırı işkence gördü. Biz de köyde sürekli baskı gördük. Okula giderken bile hemen "anarşistin kardeşi" derlerdi. Öğretmen bile farklı davranırdı. Şu anda bile bir işe girsek karşımıza çıkartıyorlar.

-Son olarak Selahattin Doğan'la ilgili bize söylemek istedikleriniz var mı?

-Kardeşi: Ben de arada bir annemle buraya onun yanına gelirdim. Evde en kü-

çük ben olduğum için bana hep ufaklık derdi. Akşamları geldiğinde hep beni severdi. Biz de ona "maviş" derdik. Gözleri maviydi. Sürekli evde kalmazdı. Farklı yerlerde kalırdı.

Ailesine zarar gelmesin diye, şimdi bunu daha iyi anlıyorum. Abim, çok mert bir insandı. Dediklerini yapan biriydi. Çevresindekiler hep ona saygı duyardı. Hem de çok severlerdi.

Onu işkencede öldürdüklerinde uzak-yakın bütün aileyi işkenceye aldılar.

Ama birşeyi unuttular. Sizleri, bizleri unuttular. Onun asla ölmeyeceğini unuttular. O taa yüreğimizde yaşıyor.

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Niyazi Sezgin: Dersim Mazgirt İbnimahmut köyünde dünyaya gelen Niyazi Sezgin, mücadelesini kırsalda gerilla olarak yürütürken, Dersim Babaocağı köyünde Tülük mezrasında 24 Şubat 1988'de çıkan çatışmada şehit düştü.

Ulaş Bardakçı: Türkiye devrimci hareketinin önder kadrolarından olan Ulaş Bardakçı 1969 kışında THKP-C çekirdeğini oluşturan, 1971 yılında THKP-C'yi kuranlardan biriydi. 28 Şubat 1972'de kaldıkları Arnavutköy'deki evleri kuşatmaya alındı. Çıkan çatışmada Ulaş Bardakçı şehit düştü.

Anti-emperyalist mücadelede 68 RUHUNU KUŞAN!

Ekim Devrimi ile başlayan dünyadaki hareketlenme, anti-emperyalist ve ulusal kurtuluş mücadeleleri tüm dünyayı sarmış, dünyada ezilen halkların mücadeleleri yükselmişti. Bu süreçte Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin de etkisi vardı. Dünya çapında geniş kitlelerin harekete geçmesi, Türkiye'de de bu etkilerin yansımalarına sebep oluyordu. Emperyalizme karşı yüzbinler sokağa dökülüyordu. 6. Filoya karşı yapılan eylemlerde 68 kuşağının anti-emperyalist eylemleriyle bilinçlere kazandı. ABD emperyalizminin deniz kuvvetlerine ait olan 6. Filo'nun İstanbul'a geleceğini öğrenen kitleler, 16 Şubat 1969 Pazar günü "6. Filoya emperyalizme hayır" diyerek kortejler halinde Taksim'e yürüyüşe geçti. 30 bine yakın kitle Taksim'e ulaştığında önceden planlanan faşist saldırı başladı. Sivil faşistler ve polisler tarafından başlatılan saldırıyla yü-

zlerce insan yaralanmış, TİP üyesi Tuna Erdoğan ve Turgut Ayaç ise şehit düşmüştü. Tarihe Kanlı Pazar olarak geçen bu gün, kitlelerin coşkusuyla emperyalizme ve onun yerli işbirlikçi ve uşaklarına karşı mücadele ve direnişin adı olmuştur.

Ülkemizin özelleştirmelerle emperyalizme peşkeş çekildiği, bir başka ülkeye karşı yapılan emperyalist saldırganlık için üslerin kullanıldığı günümüzde, 68'in militan ruhunu kuşanarak, kitleleri harekete geçirmeli, anti-emperyalist bilinci yükseltmeliyiz. Geniş kitlelerin harekete geçirilmesini sağlamak, anti-emperyalist bilincin yükseltilmesini ve yaygınlaştırılmasını sağlamak her zaman olduğundan daha fazla omuzlarımızdadır. Tarihe ve şehitlerimize karşı olan sorumluluğumuz, her geçen gün, mücadeleye ivme kazandırmamız gerektiğini önümüze görev olarak koymaktadır.

NİKARAGUA BAĞIMSIZLIK SAVAŞININ SEMBOLÜ: Augusto Cesar Sandino

Nikaragua, Latin Amerika devrimci geleneğinin bir parçasını oluşturuyor. Böyle olması son derece doğal, çünkü yüzyıllar boyunca Avrupa feodal devletlerinin, krallıkların ve emperyalistlerin sömürüsüne maruz kalmıştır. Nikaragua 15. yüzyıldan başlayarak yaklaşık 300 yıl İspanyol

sonra darbeye iktidarın el değiştirmesi sonucu 1926'da ABD ülkeyi tekrar işgal etti. Ve 1927 yılında liberallerle muhafazakarları uzlaştırdı. Uzlaşma liberallerin bir kısmı tarafından reddedildi ve ABD'nin egemenliğine karşı direniş örgütlendi.

Nikaragua'nın ünlü direniş ko-

ve köylüleri örgütleme çalışarak eski tüfek ve konserve kutularından imal edilen bombalarla savaşa devam etti. Sandino'ya göre "Yalnız işçiler ve köylüler mücadeleyi sonuna kadar sürdürecektir ve zafer onların örgütlü gücünün eseri olacaktır." Bu arada ABD desteğiyle oluşturulan Ulusal Muhafızlar adlı bir örgülle birçok çatışmaya girilerek ağır kayıplar verilmiştir. Mücadelelerin sürmesi ve yaygınlaşması diğer Latin Amerika ülkelerinde de büyük sempati yaratıyordu. Sandino'nun başını çektiği muhalefet karşısında geri çekilmek zorunda kalan ABD, 1933'te deniz kuvvetleri piyadelerini Nikaragua'dan çekmek zorunda kaldı.

Geri çekilişin hemen ardından yapılan seçimlerde Liberal aday Scasa başkan oldu. Scasa ekonomik nedenlerle Sandino ile anlaşmayı gerekli görüyordu. Karşılıklı uzlaşmadan sonra Sandino savaşa son verdiğini açıklayarak hakim olduğu Nueva Segovia'da tarım kooperatifleri oluşturmaya başladı. Topraksız köylü ve işsiz proleterler sorununu çözmek için uygulanan bu tarım kooperatifi fikri ilk olarak Rio Coce kıyısındaki bölgede uygulanmaya başlandı. Ulaşım yolları ve Batı'dan Doğu'ya telgraf hatları inşa etmek; Nikaragua'nın ithal etmek zorunda kaldığı malların tümünü kendinin üretmesi; bunun için gerekli olan paranın ülkeyi terk etmiş bulunan Amerikalıların sermayelerine el konarak elde edilmesi vb. görüşleri başta Ulusal Muhafızlar olmak üzere günün iktidarını ürkütmeye yetti ve Sandino'nun artık ölmesi gerektiğine karar verildi.

Sandino 22 Şubat 1934'te başkan Scasa'yla Başbakanlık sarayında yaptığı görüşmeden ayrılırken Ulusal Muhafızlar tarafından kaçırılarak ertesi gün öldürüldü. Sandino'nun oluşturduğu kooperatifleri de dağıtan Ulusal Muhafızların başında bulunan Samoza, bundan böyle yıllar sürecek olan zulüm ve katliamlarla dolu bir diktatörlük dönemi başlatıyordu.

1979'da iktidarı ele geçiren devrimci 'Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN)' örgütü adını Augusto Cesar Sandino'dan almıştır.

ABD'ye karşı verilen bağımsızlık savaşının sembolü haline gelen Nikaragualı devrimci önder Sandino, Nikaragualılar tarafından "özgür insanların generali" diye anılıyor.

sömürgeciliğinin egemenliği altında kalmıştır. 19 yüzyılda ise artık İspanyol sömürgeciliği güç kaybetmeye başladı ve ondan boşalan yerlere İngilizler ve ABD göz dikti. İki ülke arasında sık sık sömürgecilik çatışmaları yaşandı; ülkeye ilk kez giren ABD birlikleri İngilizler tarafından bastırılrsa da egemenlik çatışmaları bitmedi.

1880'lerde başgösteren **Kızıldereli ayaklanmaları** kanla bastırıldı. 1909 yılında ABD ülkeyi tekrar işgal etti ve ABD sermayesi iyice egemen hale getirilerek işgale görünürde son verildi.

1910'larda ülkede bir dizi ayaklanma gelişti 1921'de ülke tekrar ABD tarafından işgal edildi. 1925'te ABD ülkeden çekilmeden önce yapılan seçimlerde arkasında işbirlikçi bir yönetim bırakmıştı. Kısa bir süre

mutanı halk kahramanı Sandino işte bu direnişe önderlik ediyordu.

ABD'ye karşı verilen bağımsızlık savaşının sembolü haline gelen Nikaragualı devrimci önder Sandino, Nikaragualılar tarafından "özgür insanların generali" diye anılıyor.

Muhafazakar Adolfo Diaz'ın darbesine karşı Liberallerin öncülük ettiği ayaklanmaya katıldı. Ayaklanma ABD deniz kuvvetlerinin ülkeye çıkartma yapmasından büyük bir darbe yedi. Liberaller ABD'nin baskısıyla 4 Mayıs 1927'de Tipitapo Antlaşmasını imzaladılar. Antlaşmaya karşı çıkan tek general Sandino'ydu. **Sandino ülkede yabancı işgal sürdüğü savaşa çağırma ilan etti.** Çevresine topladığı birkaç yüz adamla birlikte Nikaragua'nın kuzeyindeki dağlara çekilen Sandino, özellikle madenlerde çalışan işçileri

kın öfkesi sokaklara taşmıştı.

Ayaklanmanın önderliğinin kısa süreli de olsa burjuvazi tarafından ele geçirilip kendi lehine dönüştürülmesiyle burjuva demokratik içerikte gerçekleşmiş olan Şubat Devrimi, Bolşevikler tarafından dünyanın kaderini değiştirecek olan ikinci Rus Devrimi gerçekleştirilerek proleterya diktatörlüğüne dönüştürülmüştür.

GÜN'DE DÜN...

13 Şubat

1925. Şeyh Sait Ayaklanması başladı.

14 Şubat

1980. On bin jandarma komandosu ve çok sayıda polis Çiğli İplik Fabrikası'ndaki işçi direnişine müdahale etti. Operasyona keşif uçakları ve helikopterler de katıldı. Gün boyu süren müdahale sonucunda fabrika boşaltıldı, 1500 işçi gözaltına alındı. İstanbul ve Tunceli'de de dükkan kapatma eylemleri yapıldı. Dükkan sahipleri pahalılığı protesto ettiler.

1987. Tunceli iline bağlı 234 köyde yaşayan 50 bin kişinin Mersin, Antalya, İzmir ve Muğla'ya yerleştirilmesi kararlaştırıldı. Karar 6931 sayılı Orman Kanunu'na ve Anayasa'nın 170. Maddesine dayanılarak alındı.

15 Şubat

1950. Sovyetler Birliği ile Çin arasında karşılıklı savunma antlaşması imzalandı. İki ülke kapitalist dünyaya karşı birleşik cephe oluşturduklarını ilan etti.

1975. Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (Töb-Der) 7 ilde "hayat pahalılığı ve faşizmi protesto" toplantıları düzenledi. Toplantılar saldırıya uğradı; 1 kişi öldü, 60 kişi yaralandı

1989. Sovyetler'in Afganistan'da 9 yıl süren askeri varlığı son Sovyet birliklerinin çekilmesiyle sona erdi. Savaşta 15 000 kadar Rus askerinin yanısıra, yaklaşık 1 milyon Afganlı hayatını kaybetti, 5 milyon Afganlı da ülkesinden göç etmek zorunda kaldı.

1992. Mardin'in Aytepe, Yardere ve Ahmetli köylerine jandarma operasyon düzenledi. 4 kadını gözaltına almak istedi. Kadınları vermek istemeyen köylülere jandarma müdahale etti. Jandarmanın ateş açması sonucu yaşları 10 ila 20 arasında değişen 6 kişi öldü, 5 kişi de yaralandı.

17 Şubat

1983. Dört Filistinli gerilla Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nce yeniden ikişer kez ölüme mahkum edildi. Filistinli gerillalar Mısır'ın Ankara Büyükelçiliği'ni basarak iki güvenlik görevlisini öldürüp içeridekileri 45 saat rehin tutmuşlardı.

1993. Dev-Sol ve TİKKO (Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu) üyesi 18 siyasi tutuklu, kazdıkları 35 metre uzunluğundaki tünelden yararlanarak Nevşehir E Tipi Kapalı Cezaevi'nden firar etti.

18 Şubat

1987. Türkiye'de 12 Eylül sonrası yaşanan en büyük grev olan NETAŞ grevi bugün anlaşmayla sonuçlandı.

19 Şubat

1932. Halkevleri kuruldu. Amaç; halkın politik, ideolojik ve kültürel eğitimini sağlamaktır.

20 Şubat

1976. Türkiye'deki 23 Amerikan üssünde grev kararı alındı.

22 Şubat

1848. Paris'te işçiler ayaklandı. İki yıl boyunca Avrupa'yı altüst edecek işçi devrimleri çığırı açıldı.

1986. 12 Eylül sonrasının ilk büyük mitingi İzmir'de yapıldı. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) tarafından düzenlenen mitinge 50 bin işçi katıldı.

23 Şubat

1951. Van'ın Özalp ilçesinde 33 yurttaş sorgulanmadan kurşuna dizilmişti. Bugün yapılan duruşmada Orgeneral Mustafa Muğlalı insanların kurşuna dizilme emrini bizzat verdiğini söyledi.

27 Şubat

1993. İnsan Hakları Derneği Elazığ Şubesi Başkanı Avukat Metin Can ve Dr. Hasan Kaya öldürülmüş olarak bulundu.

28 Şubat

1986. İsveç Başbakanı Olof Palme öldürüldü. Başbakan Palme savaş karşıtı ve Üçüncü Dünya ülkeleri yanlısı bir dış siyaset izlemesi ve Vietnam'da Amerika Birleşik Devletleri müdahalesine karşı çıkışıyla biliniyordu.

1996. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Genel Kurulu'nda "öğrenci harçlarına hayır" yazılı pankart açan 12 üniversite öğrencisi tutuklandı.

1917 Şubat Devrimi

Çarlık Rusya'sında, girilen 1. Emperyalist Paylaşım Savaşının yarattığı koşullar ve etkilerle birlikte devrimci durum olgunlaşmıştır. Savaştan bunalan ve git-tikçe yoksullaşan ezilen sınıfların varolan durumdan duyduğu rahatsızlık artarken egemenler yö-

netemez duruma gelmişti.

Yıllarca süren savaş ve uygulanan savaş ekonomisi sonucu halkın yoksulluğu artmış, tahammül edilemeyecek hale gelmişti. İşçi sınıfının önderliğinde başlayan grevler, sokak gösterileri, toprak işgalleri yoğunlaşmış, hal-

Haksız savaşların KADINA YANSIMALARI

Hindistan'da yükselen halk savaşına karşı devletin silahlı güçleri birçok vahşi saldırının yanında kadınlara karşı da tecavüz işkencesini yaygın olarak kullanmaktadır. Bunlardan biri de Veldurthi köyünden Anjamma adlı genç kız.

Savaş, politikanın başka araçlar ile (şiddet araçları ile) sürdürülmesidir. Peki bu savaşların gerekliliğine inananlar, sonucunda çıkar elde edenler kimlerdir? Kuşkusuz ki devlet erkini elinde bulunduranlardır. Haksız savaşların amacı devlet erkelerinin, militarist güçlerinin, ekonomik, siyasi, yayılcı politikalarını devam ettirmek, hakimiyetini sarsılmaz kılmaktır. Hangi dönem olursa olsun ister Ortaçağ karanlığı ister medeniyetler ve bilim çağı olsun savaşların en keskin darbesi emekçi yoksul halka indirilmiştir. Ne yazık ki ezilen halka indirilen keskin darbeyi (feodal toplum zihniyetinin etkisiyle de) iliklerine kadar en çok yaşayanlar ise kadınlardır. Kadınlara şiddet çok yönlü olduğu gibi uygulayıcıları bakımından da farklılıklar arz etmektedir. Gerici, feodal zihniyetlerin baskıcı uygulamaları sonucu kadan kendisine yönleki bu şiddet karşısında çoğu zaman kadere bir tutum sergilemek zorunda kalmıştır. Kadınlara şiddete maruz kalması, katledilmesi sadece Ortaçağ karanlığında değil, sonraki dönemlerde ve günümüzde de artarak devam etmiştir. Çağlara göre değişerek artan bu şiddet politikaları da farklılaşmıştır. Bugün Türkiye de dahil dünyanın pekçok yerinde kadınlar şiddete maruz kalmakta ve katledilmektedir. Hergün 6000 Afrikalı genç kadın ve kız çocuğu sünnat edilmekte, kadın sünnetinde testere, jilet, cam ya da makasın yanısıra dağlama kullanılmaktadır. UNICEF'e göre 130 milyon kadının maruz kaldığı bu vahşet başta Yeni Gine, Mısır, Etiyopya olmak üzere ve Afrika'nın pekçok ülkesinde kadınların çoğu, özellikle Somali, Cibuti ve Kuzey Orta Sudan da ise kadınların tümü sünnat edilmektedir. Hindistan'da doğumla 5 yaş arasındaki kız çocuklarının ölüm oranı erkek çocuklarının iki katıdır. Hatta küçük bir kasabada 5 yıl boyunca hiç kız çocuğu kayıtlarda doğmuş görülmemiştir. Uzak Doğu'da binlerce kız çocuğu fuhuş ticaretinde kullanılmaktadır. Tevrat öncesi söylemlerden günümüze bir din kuralı gibi dayatılan recm (taşla öldürme) hala devam etmektedir. En son örneği ülkemizde Mardin'de Şemsiye Allak'ın ölümünün yaşanmasıdır. Bunlardan da anlaşılacağı üzere kadın dinlerin, feodal, baskıcı, içe dönük, bilime kapalı sistemlerin ezici baskıcı, yok edici politikalarına maruz kalmaktadır. Ezilen sınıfın ezene, kölenin köle sahiplerine, serflerin toprak ağalarına, ücretli işçilerin burjuvaziye, ezilen ulusun

ezen ulusa karşı verdiği savaşlar haklı, ilerici, gerekli savaşlardır. Yakın zamanda yaşanan savaşlar haksız savaşlardır. Kapitalist-emperyalistlerin militarist-ekonomik merkezli sistemleri (Türkiye'nin de içinde bulunduğu bazı yarı-sömürge ülkelerin ve başını ABD'nin çektiği emperyalist ülkelerin orduya ve silahlanmaya devlet bütçesinden ayırdıkları pay bu sistemlerin militarist politikalarını ortaya koymaktadır) Kadını ikinci sınıf olarak görmekte insan sınıfına dahil etmemektedir. Kadın savaşlarda, öncesi ya da sonrasında normal koşullarda bile insandan sayılmayacak davranışlara maruz bırakılmaktadır. En temel hakkı olan insanlık hakkı dahi elinden alınmaktadır. Bütün bu hak gasplarının yaşanmasına katkı sunan sistemler köhnemişliğini, çürümüşlüğü ortaya koymaktadır. Savaşlarda eşlerini, çocuklarını yitiren kadınlar cins yönleri ile de istismar edilmişlerdir. Her türlü şiddeti ve tecavüzleri yaşamışlardır. Cinselliği mal gibi pazarlanmıştır. Tüm savaşlarda saldırgan ve işgalci askerlerin tecavüzlerine hatta zevk aracı olarak kullanımına maruz kalmışlardır. **"Özgürlük ve demokrasinin"** emperyalist ülkelerin elinden sunulduğu Afganistan ve Irak savaşlarında kadına yönelik şiddeti ve sömürüyü doğrular niteliktedir. Yapılan araştırmalar ABD'nin Irak'ı işgal ederek düzen ve nizam getirdiğini iddia ettiği günden bugüne kadar Irak'ta 400 bin kadının sokak ortasında kaçırılarak tecavüze uğradığı araştırmalar sonucu ortaya çıkmıştır. İşgalin sonuçlarını bu şekilde yaşayan kadınlar zora ve şiddete dayanan sömürü sistemleri değişmediği sürece bunları yaşamaya devam edecektir.

TÜRKİYE'DE DURUM

Kadını ikinci sınıf gören en temel haklarından yoksun eden ve kadının cins sömürüsüne yasal dayanak oluşturmaya çalışan sistemin meclise sunulan tasarısında yer alan çağdışı uygulamalardan birkaç örnek;

*Namus cinayetlerine indirim yapılarak insanın en temel hakkı olan yaşam hakkı hiçe sayılıyor!

*Tecavüz sırasında kızlık zarı bozulmaz ise ceza indirimi uygulanır!

*Tecavüzcü mağdurla evlendiğinde kurtuluyor, 5 yıl evli kaldıktan sonra boşanabiliyor!

*Tecavüz çocuğun rızası ile yapıldığında indirim yapılır!

*"Tecavüz cinsel organ yolu ile yapılır" diyerek cop vs. ile yapılan tecavüzler, tecavüz kategorisine alınmıyor!

*Evlilik içi tecavüz tecavüzdən sayılmayarak kadına verilen değer yasalarla gözler önüne seriliyor.

Bu tasarı maddelerinden de anlaşılacağı üzere kadan her türlü şiddet yasalarla reva görülmektedir. Yine bir kadın milletvekili (Posta Gazetesi 19 Kasım 2003) Zeynep Tekin "tecavüz eden delikanlı haklı olmasa bile, karşısında onu bu yola sevk eden bir dişi var" demiştir. Bundan da anlaşılacağı üzere ki egemen sistemin erkek ya da kadın tarafından yönetilmesi önemli değil zihniyeti şiddet, zor, savaş kışkırtıcılığı, militarist duygularından arındırılmasıdır. Bugünkü sistem erkek egemen değil kadın egemen olsa (Tansu Çiller, Zeynep Tekin örnekleri gibi) değişen hiçbir şey olmayacak nitelikli bir değişim kapitalist sistemin yıkılışı ile oluşabilir. Tecavüze getirilen bu cezai indirimler ülkedeki cinsel sömürüyü engellenemez bir boyuta çıkarılmıştır.

Bütün bunlardan da anlaşılacağı üzere zora, şiddete, mutlakiyete, militarizme, milliyetçiliğe, savaş kışkırtıcılığına dayalı bu sistemler yıkılmadığı sürece halklar üzerindeki özellikle kadın üzerindeki bu sömürü şiddet artarak devam edecektir. Sınıflar ortadan kaldırılmadan eşit ve sınıfsız toplumlar var olmadan haksız savaşlar devam edecektir. Haksız savaşlara karşı etkin bir mücadelenin yolu sınıf bilinçli örgütlenmeler yaratmak, kadın erkek omuz omuza mücadele alanlarında "küresel" emperyalist saldırılara karşı enternasyonal karşı koyuşlar yaratmakla mümkündür.

Iraklı kadınlar eşitlik için yürüdü

Irak Müsteşarlık Meclisi Kadın ve Çocuk Komisyonu Irak'ın yeni kurulacak olan Hükümet Meclisi'nde kadının eşit temsili için bir yürüyüş düzenlendi. 30 Ocak'ta El Fetih Meydanı'ndan başlayıp Firdevs Meydanı'na kadar devam eden yürüyüşte kadınlar istemlerini ve Irak'ın %60'ı kadın olduğunu hatırlatıp hükümetten %40 kota haklarını istediler. 137. maddenin kadınlar için kötü olduğunu bundan vazgeçilmesine sevindiklerini belirttiler. Kadınlar yürüyüş boyunca "Kadına evet, eşitliğe evet" sloganı atarken, **"Kadın ulusal şekillenmede köklü bir role sahiptir"**, **"Kadın erkek eşitliği toplumsal gelişmişliğin ölçütüdür"** yazılı pankartlar taşıdılar. Yürüyüş Firdevs Meydanı'nda yapılan konuşmaların ardından saat 11:30'da sona erdi.

Afganistan'daki kadınlara fuhuş tuzağı

Uluslararası Göçmenler Dairesi (IOM) Afganistan ile ilgili yayınladığı bir araştırma raporunda, Afganistan'ın insan kaçakçılığında önemli bir merkez haline geldiğini açıkladı. Raporunda özellikle kadınların borç karşılığında fuhuşa itildiği kaydedildi. IOM, "İnsan kaçakçılığı; Afganistan analizi" başlıklı raporda kadınların özellikle kaçırılarak zorla evlendirildiği vurgulandı. Kız çocukların ev işlerinde köle olarak çalıştırıldığına da dikkat çeken raporda Afganistan'ın ABD

ordusunun müdahalesi sonrası zor günler geçirdiği belirtildi. IOM raporunda, sorunun özellikle savaş bölgelerinde yaşandığı, Afganistan'ın da araştırmalar sonucu önemli bir merkez haline getirildiği belirtildi.

Kavganın şairi Hasan Hüseyin

Şair Hasan Hüseyin ardında yüzlerce şiirini bırakarak ayrıldı aramızdan. 1927'de Sivas Gürün'de doğdu. 1948'de Adana Erkek Lisesini bitirdi. 1950 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirdikten sonra öğretmenliği seçti. Göksun ilçesinde

bir yıl sürmüş öğretmenliğinden, politik eylemlere katıldığı gerekçesiyle uzaklaştırıldı. Arzu-halçilik, tabelacılık gibi işlerde çalıştı. Forum dergisini yönetti (1968-1970). 1966'da yayınladığı **Kızılırmak** adlı şiir kitabı da 142. maddeyle aynılık savıyla yargılandı, ama beraat etti. **Hasan Hüseyin** 26 Şubat 1984 günü Ankara'da öldü. **Hasan Hüseyin** yaşamını şiirlerle yaşadı. Bütün duyguları en yalın, en coşkun haliyle yansıdı şiirlerine. Gün oldu "**Kızılırmak**" olup yıktı yüreğinin ve yüreklerin bentlerini; gün oldu "**Koçero**" olup dağ rüzgarlarına karıştı. Ama ille de öfke yüklüdü onun şiiri. Böyle bir çağın öfkesiz yaşamayacağını bilenlerdendi. Öfkesi kavgaya oldu dile geldi dizelerinde. O hep dövuştü şiirlerinde. "**Bi-**

rileri ve bir şeyler"le sürekli kavgaya halindeydi. Düzenle, düzenin sahipleriyle, esaretle, açlıkla, yoklukla, onursuzlukla, bilgisizlikle, bilgiçlikle, öfkesizlerle, sessizlerle, densizlerle, kısaca kendi yetmezlikleri dahil, yanlış ve çarpık gördüğü her şeyle kavgaya etti. Kavgaya etmediği, ölümüne sevdiği şeyler de vardı elbette. Örneğin bayrakları sevdi; ama tümünü değil, "**bayrakları severim, tutsaklığa yumruk gibi savrulan bayrakları...**". Örneğin insanları sevdi; ama tümünü değil, "**insanları severim, haksızlığa yumruk gibi sıkılan insanları...**"

Sevgi de, kin de, nefret de soyut kalmadı **Hasan Hüseyin**'de. Bunların hepsini yaşamın somutluğundan topladı en alıcı sözcüklerle aktardı halkına.

PSAKD Kadıköy Şubesi'nden BİRLİK VE DAYANIŞMA GECESİ

6 Şubat 2004 tarihinde Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Kadıköy Şubesi, İçerenköy Salon Yağmur'da "**Birlik ve Dayanışma Gecesi**" düzenledi.

Sunuculuğunu dernek yöneticilerinden **Erdal Yıldırım**'ın yaptığı geceye yaklaşık

bin kişi katıldı. PSAKD Genel Başkanı Kazım Genç'in yanı sıra diğer şube yöneticileri, çeşitli siyasi parti temsilcileri ve demokratik kitle örgütleri de katıldı. Sigarayı bırakma kampanyasında sigarayı bırakanlara plaket verildiği gecede Pir Sultan Abdal'ın direniş ruhu anlatan türkülerle ilk olarak **Atilla Meriç** sahne aldı. Daha sonra **Hüseyin Başaran** türkülerini seslendirdi. PSAKD Kadıköy Şubesi **Halk Oyunları ve Semah Ekibi**'nin de gösteri sunduğu gecede son olarak Anadolu ezgileriyle **Sabahat Akkiraz** kitleyi coşturdu. (İstanbul)

Maden ocaklarından yükselen haykırış; TALAN

"Talan" maden ocaklarında yaşananları anlatan müzikal bir oyun. Çeşitli yazılardan, belgelerden, söyleşilerden ve şarkılardan yararlanarak Zafer Diper'in oyunlaştırdığı ve sahnedeki hem oyunu hem de şarkılarıyla İlky Akkaya'nın yer aldığı "**Talan**"ın 7 Şubat 2004 tarihinde Kadıköy **Barış Manço Kültür Merkezi**'nde promiyeri yapıldı. Yönetmen **Metin Yeğin**'in **Galler**'de bir kasabada özelleştirmeye karşı madencilerin grevlerini konu alan belgesel filmin gösterimiyle oyun başlıyor. Oyunda maden mühendisi rolünü yönetmen **Zafer Diper** alırken mühendisin eşi rolünde ise **İlky Akkaya** var.

Talan oyunu gerçek bir hikayeden yola çıkarak ve aylarca maden ocaklarında araş-

tırma yaparak hazırlanmış bir oyun.

1992'de dünyanın en büyük patlamalarından biri olan grizu faciasında 263 kişi yaşamını yitirdi. Ve devlet ailelere tazminat ödememek için ölen işçileri suçlayan bir rapor hazırladı. Yönetimde daha fazla üretim sağlamak için fonları kapamayıp üretimini durdurmamış ve işçiler yaşamını yitirmişti. Oyunun konusu da böyle başlıyor. Oyunda suçlanan mühendis (**Zafer Diper**) ve eşi (**İlky Akkaya**) ilerici insanlar. Patlamada yaşamını yitiren bir işçinin eşini evlerine alıyorlar fakat kadın yaşadıklarından sonra aklını yitirmiştir. Mühendis ilerici tavrından dolayı hapse atılır. Sonra hapisten çıkıp eşiyile buluşur. Bu olaylar olurken oyunda İlky Akkaya'nın

sahnedeki canlı olarak söylediği parçalara yer veriliyor. İlky Akkaya'nın oyun boyunca söylediği 9 parça da oyunla bütünleşiyor. **Maden ocaklarının talanını konu alan oyun yeraltında ucuz işgücüne sırtını dayayan sermayedarların kirli yüzünü gösteriyor.** Oyunda ayrıca kaçak maden ocaklarına da dikkat çekilirken gaz sızıntısının olduğu kaçak maden ocağında kadını arayan mühendisin sözleri oldukça etkileyici: "**Her şeyi burada bulunan fareler gibi kemiriyorlar. Her şeyi talan ediyor. Bu egemen güçler, ekonomik olumsuz koşulların nedenin bu kamusalallaştırmalara ve sosyal demokrat anlayışlara bağlar. Ah yaşasın özelleştirme. Ülkede bir sorun çıkmayacak. Çık ortaya, Os-**

manlı'dan gelen bir talan ve halen devam ediyor. Gel birlikte durduralım bu talanı çık ortaya."

Film, 12 Eylül'den görüntülerle başlıyor. Faşist bir öğretmen ve öğrenciler... Ardından **Hakkari**'nin **Çukurca** ilçesi, tüm sıcaklığıyla konuk oluyor yüreklerimize. Kütüphane bir köye Kütüphane Müdürü olarak atanan **Güner Sernikli**'nin köy halkıyla hemen kaynaşıp, birlikte kütüphane kurmalarına ve gençleri oraya çekmek için çabalarına tanık oluyoruz. Mizahi açıdan bakıldığında **Yılmaz Erdoğan**'ın oldukça iyi olduğu söylenebilir. Politik açıdan ise; politika mizaha yedirildiğinden kaynaklı arada erimiş de denilebilir.

Gösterime girdikten sonra oldukça geniş bir kitle tarafından izlenen filmle ilgili olumlu, olumsuz birçok fikir yürütüldü. Hayal kırıklığına uğrayan insanlar neden böyle bir sonuçla karşılaşmıştı. Çünkü çok şey beklemişler ve belediklerini bulamamışlardı. Öncelikle bu sistem içinde ne kadar verilebilirdi 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi. Ve özü mizah olan ve ticari kaygılarla yapılan bir filmde ne kadar işlenebilirdi Türkiye gerçekliği... Bu sistemde, bu sistemden beslenen insanların düşündüğümüz, istediğimiz ve hissettiğimiz ne kadarını yansıtabileceğini de görmek gerekli. Bu anlamda sisteme yönelik eleştirilerin de tek tek olaylar ışığında ele alınması ve direkt sisteme yönelmesi de beklenemez.

Daha film gösterime girmeden, medya tarafından halkın gündemine sokulmuştu. Hem de oldukça abartılarak, Erdoğan Yılmaz Güney'e benzetilerek. Oysa bu ne kadar doğru. Yılmaz Güney; dünya görüşünü açıkça ortaya koyan, ticari kaygı gütmeksizin düşündüklerini sahneye yansıtan, devletin baskılarına boyun eğmeyerek gerçeği yalın bir şekilde dile getiren ve söylediklerinin arkasında durarak bedelini de çekinmeden ödeyen devrimci bir sanatçıydı. Yaptığı bir filmde suya sabuna dokunmadan Türkiye'nin yaşadığı kara günlere yalnızca dokunarak geçen bir kişiye,

Yılmaz Güney yakıştırmasının yapılmasının gerçeklerle uyuşmadığını belirtmek gerekiyor.

Film; artı ve eksilerinin yanında o dönemi yaşayanlara, yeniden anımsattı o kara günleri. Kahkaların yanısıra buruk bir gülümseme yayıldı yüzlere.

Özellikle de darbenin gelişyle devrimcilerin, yalnızca devrimcilerin değil; kütüphane müdürü gibi yalnızca demokrat insanların da nasıl zindanlara doldurulduğunu anımsadık. Giden cemselerin ardından bakakaldık şimdi gidiyorlarmış gibi. Onların yiğitlikleri, cesaretleri ve yüzlerindeki inancı gördük. **Tabi ki o dönemleri birçoğumuz yaşamış olduğumuzdan ya da yaşamış kadar okuyup dinlediğimizden olsa gerek; Yılmaz Erdoğan'ın anlatmak istediğinden çok daha fazlasını yaşattı bize bu film.**

Devrimciler genelden soyutlanarak, politikadan uzak birşeyler yapmaya çalışan iyi niyetli gençler olarak verilmeye çalışıldığından çok da yansıtmıyor gerçeği. Filmin sonunda ise o dönemin **Çukurcalı** gençliği birşeyler yapmaya çalışan ama yapamayan iyi niyetli gençler olarak gösteren Erdoğan'a söyleyebileceğimiz tek şey şudur; onlar çok şey yaptılar ve bunun bedelini de zindanlarda yatarak, işkencelerden geçerek ve öterek ödeditiler.

Köylünün Doğrudan Gelir Desteği çıkmazı

Karadeniz Bölgesi'nin Samsun iline bağlı Salıpazarı ilçesindeki Çağlayan, Kırgız, Çiçekli vb. birçok köyündeki üreticiler desteklemeden yararlanamadığı gibi sahip oldukları arazileri de ellerinden alındı. Salıpazarı köylülerinin sorunlarını kendilerinden dinledik.

AKP hükümeti, emperyalizme uşaklığını layıkıyla yerine getirmenin çabasıyla sübvansiyonları kaldırarak Doğrudan Gelir Desteği aldatmacasını yaşama geçirmekteki gerçek amacını ve bu sözde desteğin köylü için ne anlama geldiğini birçok somut sorunda ortaya koydu. Bu somut örneklerden biri de Samsun'a bağlı ilçe ve köylerde yaşanıyor.

Karadeniz Bölgesi'nin Samsun iline bağlı Salıpazarı ilçesindeki Çağlayan, Kırgız, Çiçekli vb. birçok köydeki üreticiler, desteklemeden yararlanamadığı gibi sahip oldukları arazileri de ellerinden alındı. Salıpazarı köylülerinin sorunlarını kendilerinden dinledik.

-Bilal Kara: Ben Salıpazarı Muhtarlar Derneği Başkanı, Çağlayan köyü muhtarı Bilal Kara. Yapmış olduğumuz incelemede Salıpazarı'nın yüzölçümünün 453 bin dekar olduğunu tespit ettik. Bunun 117 bininin orman alanı, gerisinin de kullanılan arazi olduğunu tespit ettik. Bu yaptığımız incelemede belli bir sonuca vardık. Geçenlerde milletvekilleri geldi. Topladığımız bilgileri kendilerine ilettik. Bir hafta on gün içinde karara bağlanacağını söylediler. Biz DGD ve fındıkla ilgili yaşadığımız sıkıntıları da söyledik. 2002 yılı baz alınmak kaydıyla bize vekilin sözü oldu. 2002 yılında vatandaşa ne yatırılmışsa, 2003 yılında mağdur olsa bile 2004 yılında en azından dikkate alınacak.

-DGD ödemeleri için Tarım İl Müdürlüğü arazi ölçümlerini ne za-

man yaptı?

-Biz 2003 yılında DGD dosyalarını Tarım İlçe Müdürlüğüne verirken bize dendi ki; **"bütün muhtarlar toplansın"**. Ben topladım muhtarları. Bu toplantı esnasında dediler ki, **"gidin vatandaşın topraklarını ölçün"**, köyde 8 kişi, dörder kişiden iki ekip kurduk. 2002 DGD'den Çağlayan Köyü'nde yararlanan vatandaş 5.800 dönüm arazi parası almış. Bizim yaptığımız ölçümde 6.800 oldu. Biz buna da itiraz ettik. Ancak İl Tarım Müdürlüğü'nden gelen müdür yardımcısı **"senin açıklığın 2395, bunun dışına çıkamazsın"** dedi. Biz de vatandaşın yerini 2395'e çektik ve iki kez kıymet gösterdiler ve birinde geldiler, 6800 dönüm çok yüksek olduğu için dosyayı almadılar. Tekrar geldiler, görüşmelerle ikna ettim, tekrar düşünerek 2295 olarak vatandaşın dosyasını içeriye verdik. Yani 100 dönüm yeri olan 20 dönüme indirildi. Yüzde 80 düşürüldü. Benim kendimin 140 dönüm yerim var. Senede 10 ton fındık yaparım, benim yerim şu an 41 dönüm oldu. 10 ton fındık yapıyorum, şimdi biz yerin olmasında da değiliz. Ancak 2005'de DGD olayı kalkacak, bundan sonra fatura bazına geçilecek, fatura bazına geçildiğinde ben 10 ton fındık yaptığım zaman benim 40 dönümden 2 ton fındığın olur. 8 ton fındığın faturasını kime vereceğim? Ben kendimi örnek gösteriyorum. Ama bu tüm ilçenin sorunu, her köyde aynı sorun var, şimdi çıkıp rast geldiğin bir kişiye sorsan, yerin 2002'de kaç dönüm-

dü, şimdi kaç düştü, çok kısa olarak özetlenebilir. Yani öyle bir şey oldu ki tüm Salıpazarı zan altında kalmış, yani Tarım İl Müdürlüğü'nün kendi dosyalarını düzeltmesi gerekirken bize böyle yaptırdı. Hiçbir ilçede böyle bir durum yokken Salıpazarı genelinde tüm köylerinde 32 köyü, 10 mahallesinde aynı sorun mevcut.

-2003 yılında yapmış olduğunuz ölçümler 2002'ye oranla fazla, bu konuda ne düşünüyorsunuz?

-Biz ölçüm yaparken şuna da özellikle dikkat ettik. Bize 1988 haritasını baz alın denildi. Köyümüz orman köyü olduğundan kaynaklı 1988'den sonra tarla açılıp da fındıklık alan, mısırlık alan arazileri de ölçümde yazmamak kaydıyla bu anlatığımız 6800 dönüm, ama 88'den aşagısını kayda aldık, yukarısını almadık. 15 senelik fındığı kayda-dikkate almadık, halktan bu nedenle de tepki aldık. Ama 2001 yılında bu DGD olayı çıktığında bize dediler ki **"orman olsun olmasın bu söz konusu değil, tarım arazisini yazın"** vatandaşın aynısını dedik. 5 sene olmuş veya 6 senelik fındığını dikti. Şimdi diyorlar ki orman bize müsaade etmedi, ormana bakılsın eğer fındık tarlasının içinde, üstüne basa basa söylüyorum kızılbaş ağacımız vardır. Kızılbaş vatandaş her tarlasında 5-10 tane ayırır, ayırmasının sebebi de fındığı bu ağaç aşılır, çiçeğini aşıladığından dolayı kızılbaşın püskülde olan tozu fındığı aşılama işlevindedir, vatandaş bu yüzden kızılbaş fındık tarlasında bulundurur. Yani

buna orman işletmesinden orman muhafaza memurları bu nedenle orası ormandır diyemez. O ağaçları vatandaş kendisi yetiştirmiştir. Ama bir gürgen ağacı, bir meşe ağacına diyeceğimiz bir şey yoktur. Ancak burada bunlara da rastlayamazsın, çünkü 1953-55 senelerinde fındık dikilmiş. Ben daha fındık dikmedim. Bunları dedem dikmiş, gerçek olan bu.

-Yıllardır orman arazisi olan yerleri tarım arazisi olarak kullanıyorsunuz, yanılma bundan mı kaynaklanıyor?

-Tarım İl Müdürlüğü personeli bizi yanılttı. 1957 yılının haritasını baz alarak, biz o zaman müdahale ettik. 1988 olsun dedik. İşletme şefimizle konuştuk, dedi: **"ben 2002'de de aynı dosyanın altına imza attım, şimdi de atarım"**. 2002'de atılmış, 2001'de bir sorun yok, 2003 yılında fatura vatandaşın kesildi. Bırakın arazinin düşmesini yine razı gelinsin 2005 yılında DGD kalkıyor. DGD kalktıktan sonra ürün bazında ödeme yapılacak. Vatandaş şimdi 100 dönümü 50 dönüme dönüştüğünde geriye kalan 50 dönümün parasını kimden alacak, burada çok mağdur duruma düştük ilçe olarak.

-Yaşadıklarınız nedeniyle işlem başlattınız mı?

-Mağduriyetimizi gidermek için bir işlem başlattık. Muhtarlardan dilekçe aldım, dernekte toplanarak bunu kaymakama ilettik, hazırladığımız belgeleri milletvekili Mustafa Çakır'a ilettik, şimdi sonucu bekliyoruz.

-Köyünüz kaç yıllık yerleşim bölgesi?

-Emin Akgül: 60-70 yıldır. 100 yıllık aynı arazilerimiz, sonra mahalle olarak ayrıldı, orta mahallede oturuyorum. Çiçekli Köyü'ne bağlıyım. Geçen yıl desteklemelerden 50 dönüme yakın destekleme parası aldım. 2003 yılında 15 dönüme düşürdüler, bunun nedenini anlamış değilim. İlçe Tarım Müdürlüğü'ne dilekçe verdim, gelip baktılar, sonra orman arazisi olarak gösterdiler. Öyle bir durum meydana geldi ki kimine 25-30 dönüm fazla yazıldı kimine noksan. Geçen dönem 1 milyar 200 milyon para aldım, bu yıl 150 milyon. Demin dediniz ki bir yere başvurduunuz mu? Ben dilekçe verdim ama kimse oralı olmadı. Hadi bizim köyümüz orman köyü ama Yayla köyü olsun, Hacılar köyü olsun hiçbiri destekleme alamaz. Diyorlar muhtar imzalamış.

-Muhtar Derneği Başkanı: Bizim hepsinin altında imzamız var. Şimdi suç sonuçta muhtarlara atıldı. Mesela Emin Akgül Çiçekli Köyü'nden müracaat ettiği zaman Çiçekli Köyü Muhtarı ve azası bunu onayladı. Yine bizim ilçemize bağlı Alaveren Köyü'nde İl Tarım Müdürlüğünden gelen personeller jandarmayla gittiler köye. Acaba bu köyün adamları vahşi midir, jandarmaya gitsin. Artı Fındıklı Köyü'ne yine jandarmayla gidildi. Sadece halkın tepkisinden korkuyorlar, görevinden düşürülen muhtarlar oldu. Biz buna rağmen hep birlikte bunları aşarız, imzalarımızı geri almayız.

-Celal Yeşilyurt: Ben Çağlayan köyündenim. Benim üzerime yer yok, babam sağ. Babam üzerine 100 dönüm yazdırmıştık, 58 dönüme düştü. Vatandaşın alacak olduğu hakkı 50 senedir kullandığı arazinin bugün düşürülmesi haksızlık. Tabi ki vatandaş hakkını arayacaktır. Aradığı halde hakkını alamazsa o zaman ne yapar bilemem.

-Ali Akgül: Kırıl Köyü'ndenim, benim arazim de düşürüldü 52 dönüme. Çocuklarımla kendim paylaştım ama kanun bir şey yaparsa bilemem. Bunlar bize dedelerimizden kalma arazilerdir. Yıllardır ziyarette fındık belgemiz var, sonradan orman arazisi dediler. Bir de şu var. Tarım İl Müdürü bir toplandı da "Salıpazarı'nda 1 trilyon hırsızlığı önledim" diyor. Salıpazarı üreticisi hırsız mı? Yasal hakkımızı arayacağız. Bunu ilçe olarak yapacağız. Benim köyüm de mağdur ve benim köyüm gibi nice köyler mağdur.

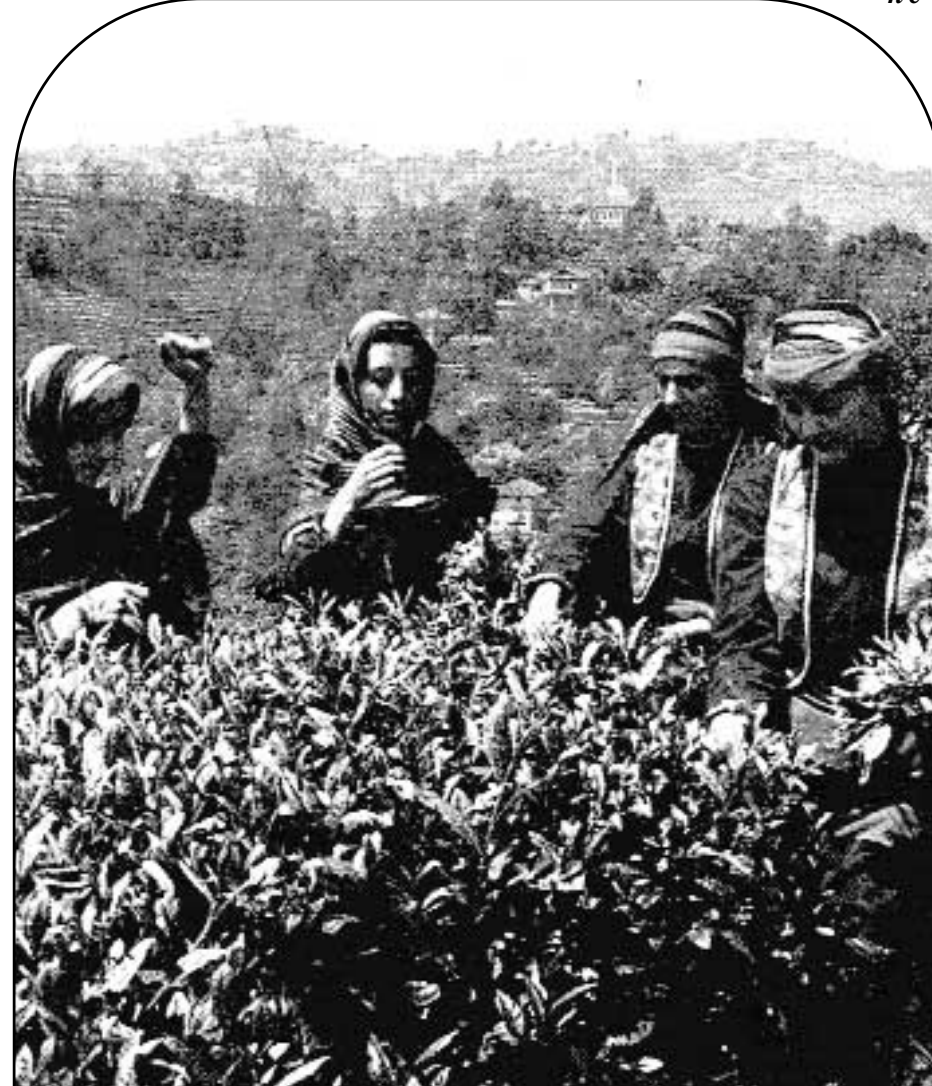
-Ziraat Odası arazi büyüklüğüne göre köylülere belge veriyor ve köylüler yıllardır bu belgeye göre fındık üretimi yapıyor. Ancak bugün bu belgesi olan araziler de tapusuz olduğu gerekçesiyle orman arazisi

kapsamında, köylünün kullandığı arazi bilinçli olarak küçültülüyor, DGD ödemeleri de ona göre azalıyor. Bu düzenlenen belgeler ne şekilde hazırlanıyor?

-Çarşamba Ziraat Odası Başkanı İsmail Güngör: Hazırlanan fındık üretim belgeleri köylülerin beyanıyla muhtarın belgelediği yerlere biz kayıtlı ediyoruz. Genelde yıllardır bu şekilde yapılır. DGD arazi tespitinde bizim Çar-

Salıpazarı İlçesi'nde böyle yapmışlar, duyduğumuza göre vakıf arazisini, orman arazisini komple kendi arazilerine katmışlar. Köylüler sorunu bundan yaşadılar. Yetkililer geldiği zaman bu rakamlar tutmamış. Köylünün kendi beyanlarına dayanan bildirim olduğu için, burada da olsa böyle bir durumda biz de anlamazdık.

-Tapusuz araziler sorunu Türkiye'nin genelinde

linde yaşanıyor. Köylünün tapu kaydı olmadığı için arazisini ispat edemiyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

-Genelde kadaastro sorunu var. 2004 yılına girdik, hala kadaastro giren köyler yok. Bu nedenle köylü mağdur oluyor. Köylülerin arasında iyi niyetlilerin yanında kötü niyetliler de var. Kötünün yanında iyi niyetli olanlar da vardı. Adamın 800 dönümü var. 20-30 dönüm yer parası aldı. Bu köylüler mağdur, yetkililer mağduriyeti nasıl giderecekler bilemiyorum. Şu anda çalışmaların olduğunu biliyorum.

-Bu konuyla ilgili çözüm nasıl olur. Siz ne düşünüyorsunuz?

-Sorunun çözülebilmesi için bir an önce kadaastro çalışmalarının başlatılması gerekir. Kadaastro ne kadar gecikirse bu sorun devam eder. Köylünün ne kadar arazisinin olduğunu belli olması gerekir. Hatta benim köyümde 13 bin dönüm arazinin 6 bin dönümü bu destekten faydalandı. Gerisi veraset intikali yapılamadığı için DGD'den faydalanamadı. Bir an önce veraset intikalinin yapılması, tapu kadaastro geçmeyen yerlerde çalışmaların yapılması lazım. Benim görüşüm o. Aslında oralarda yıllardır ekim yapılmış, fındık yetiştirilmiş, ekonomiye iyi bir gelir getirmiş ve yurtdışından döviz girmiş. Köylüye teşekkür edilmesi, tebrik edilmesi lazım. Hem toprak erozyonunu önlemişler hem de ekonomiye katkı sağlamışlar. Bu insanların bir an önce mağduriyetinin giderilmesi gerekir. Yoksa buralardan Büyükşehirlere göçü de engelleyemezsiniz. Göçten dolayı şehirlerde sorunlar da artar.

“Geçen yıl desteklemelerden 50 dönüme yakın destekleme parası aldım. 2003 yılında 15 dönüme düşürdüler, bunun nedenini anlamış değilim. İlçe Tarım Müdürlüğü'ne dilekçe verdim, gelip baktılar, sonra orman arazisi olarak meydana geldi ki kimine 25-30 dönüm fazla yazıldı kimine noksan. Geçen dönem 1 milyar 200 milyon para aldım, bu yıl 150 milyon.”

şamba İlçesi'nde yaptığımız, hazineden, vakıflardan geldiler. Köyün 6000 dönüm arazisi varsa bunun 2000 dönümü hazinedir dediler. Onu çıktuktan sonra biz bildirdik. Ama

İşçi-köylü'den

**R. TAYYİP ERDOĞAN'IN ABD ZİYARETİNİN ÖZETİ;
"ABD BİZİ DAHA ÇOK KULLANMALI"**

Efendisi önünde bir kez daha kırıntı kapma telaşı ile Bush'un etkilerinden ayrılmayan R. Tayyip Erdoğan'ın bu ziyaretteki önemli konularını şöyle özetleyebiliriz;

1- ABD'nin kullandığı "**Geniş Ortadoğu**" kavramının içine **Kafkaslar**'ı da almak 2- **Gürcistan**'da başlayan süreci tüm geniş **Ortadoğu**'ya yaymak gerekir (**Bush ve Erdoğan'ın deyimini ile Gürcistan'dan başlayan demokratikleşme süreci**) 3- Yine **Erdoğan**'ın kendi sözleri ile ifade edersek; Türkiye için "**ABD bizi daha çok kullanmalı**" isteği 4- ABD'nin Irak'ta daha sabırlı olması 5- **Kıbrıs** sorununda ABD'nin kolaylaştırıcılığında **Annan Planı**'nın çözüm yöntemi olarak kullanılması.

Birinci maddeden başlarsak; Burjuva basında oldukça geniş yankı bulan "**Geniş Ortadoğu**" nitelemesi zaten ABD açısından yeni bir proje değil. **Geniş Ortadoğu** kavramı **Rusya**'nın **Kafkaslar**'da etkinliğini artırmaya başlaması ile birlikte ABD tarafından ortaya atılan bir niteleme. Nitekim **Ulusal Savunma Üniversitesi**'nin 1998 yılında yaptığı bir araştırmanın sonuçlarına göre bu niteleme **Kuzey Afrika**'dan **Afganistan**'a kadar uzanan (**dikkat edilirse dünyanın en önemli enerji kaynaklarının yaklaşık %70'inin bulunduğu bölgeler olduğu görülecektir**) alanı anlatmak için kullanılıyor. Bush'un hazırladığı **Ulusal Savunma Strateji** belgesi ve **Dick Cheney**'in hazırladığı **Enerji Raporu** da ABD'nin Kafkaslar'da hedeflediklerinin altını çizmektedir. Bugün ABD dış politikası açısından

önemli olan **birinci** yan kendisine rakip olabilecek güçleri engellemek; **ikincisi** ise kendi ifadeleri ile "**Geniş Ortadoğu**"daki enerji kaynaklarını tamamen denetim altına almaktır. Ve bunlar ABD emperyalizmi için oldukça önemli ve hayati projelerdir. **Çünkü dünyada yaşanan gelişmelere bakıldığında yakın bir gelecekte petrol potansiyeli açısından Azerbaycan ve Kazakistan; doğalgaz deposu olarak ise Türkmenistan ve Özbekistan'ın öne çıkacağını ve bugünden özellikle ABD emperyalizminin iştahını kabarttıklarını söylemek yanlış olmaz.**

ABD dış politikasının ikinci önemli ayağı olduğunu söylediğimiz diğer rakiplerini ekarte etmek bağlamında **Çin**'in durumuna da değinmek yerinde olacaktır. IEA'ya göre Çin 2003 yılında Japonya'yı geçerek dünyanın ikinci büyük petrol tüketicisi oldu. **Çin** petrol ithalatının içinde "**Geniş Ortadoğu**"nun payı %80. Bunların yanında elbette unutmamak gerekiyor ki ABD ve Avrupa'nın da enerji ithalat gereksinimi, "**Geniş Ortadoğu**" petrollerine bağımlılıkları artıyor. ABD'nin petrol üretiminin her yıl biraz gerilediği de gözlerden kaçmayacak bir durumdur. Bu açılardan bakıldığında üstünlük halen ABD'de olsa da Çin'in artan petrol ihtiyacı onunda ABD'yi zorlayacak kararlar almasını sağlayabilecektir.

ABD'nin Kafkaslar'a yönelik politikasına ve enerji kaynaklarına değinip Rusya'yı unutmak olmaz. Rusya elindeki enerji gelirlerini as-

keri harcamaların dışında diğer ülkelere borç vererek onları kendine bağlama olarak kullanmaya devam etmektedir.

Bu konu ile ilgili değinilmesi gereken bir diğer önemli konu "**Geniş Ortadoğu**" tartışması içinde Türkiye'nin yerine ilişkin. Bu konuyu yeterince açıklayabilmek için Ocak ayında Brüksel'de yapılan **ABD NATO** misyonunda konuşan Senatör **Chuck Hagel**'in sözlerine gitmek yerinde olacaktır. Hagel "**inanıyorum ki NATO 'Geniş Ortadoğu'ya güvenlik ve istikrar getirmekte çok büyük rol üstlenebilir**" diyor ve "**Geniş Ortadoğu**"dan ne anladığını anlatarak devam ediyor; "**Türkiye, Afganistan, Irak, Akdeniz ve İsrail, Filistin.**" İstikrar ve güvenlik getirmek için sıralanan ülkelerden olan Irak, Afganistan gibi ülkelerin yanında Türkiye'nin de bulunuyor olması özellikle son ABD gezisinden sonra Bush ile oldukça "**samimi**" pozlar veren Erdoğan'ın bütün tafirasını yerle bir ediyor. ABD açısından Türkiye'de istikrar ve güvenlik götürülmesi gereken ve "**Geniş Ortadoğu**" projesi içinde **Irak ve Afganistan**'la yan yana yazılan bir ülke durumundadır.

İkinci maddeye gelirse bunun yukarıda bahsini ettiğimiz dengeler ile yakından ilişkili olduğunu görmek gerekir. Aslında Gürcistan'da ABD destekli yapılan "**Kadife devrim**"in ardından özellikle enerji kaynakları noktasında öne çıkan **Kazakistan ve Azebaycan**'ın geleceğine yönelik bir ipucu olduğunu düşünmek mümkün. Yani ABD açısından Gürcistan'da yaşananların benzerlerinin diğer komşu ülkelerde de yaşanmaması için hiçbir sebep yoktur.

Üçüncü madde ise; Erdoğan'ın her zamanki rolünü üstlendiği ve kullanıla kullanıla bir paçavraya dö-

nen bir uşağın "**beni daha çok kullanın**" çığlıkları oldu. Türk hakim sınıfların ABD'ye uşaklıkta zaten sınır tanımadığı ortadadır. **Özet olarak söylenirse Erdoğan'ın Washington ziyaretinin aslında efendisine yapılan planlarda rol almak için hazır olduğunu göstermesi anlamını içerdiğini özellikle görmek gerekiyor.**

Erdoğan'ın gezisinin sonuçları açısından değerlendirildiğinde önemli olan bir diğer konu da **Kıbrıs** meselesidir. ABD'nin Kıbrıs'tan üs istemesi konusu ile seçimlerden sonra zaten durulmamış olan Kıbrıs tartışmaları tekrar alevlendi. **Sina Yarımadası**'ndan **Filipinler**'e kadar nerede ise bütün dünyayı kendi üs alanlarına çeviren ABD için **Ortadoğu, Kafkasya ve Afrika**'daki enerji havzalarına yakınlığı; **Bakü-Ceyhan** enerji hattının kesişme noktasında olması Kıbrıs'ı daha da önemli yapıyor. Erdoğan'ın Bush ziyaretinde dile getirdiği "**ABD'nin Kıbrıs için kolaylaştırıcı etkisi ve Annan Planı çerçevesinde adım atılmalı**" sözleri de bu gelişmelerle birlikte anlam kazanıyor. Zaten Erdoğan'ın bu açıklamasını ABD'nin üs önerisi izledi; "**Kıbrıs'ta askeri varlık göstererek bu güvenlik kaygısını, bu korkuyu giderebiliriz. Ekstra garantiler sağlayabiliriz**" önerisini getiren ABD bu şekilde bir çözüm ile ucu Ortadoğu'ya dönük önemli bir silahı istediği gibi kullanmanın hesaplarını yapmaktadır. Bu noktada R. Tayyip Erdoğan'ın "**Türkiye'yi daha çok kullanın**" çağrısı yankısını bulmuş olacak ki ABD esasta kendisine çok şey kazandıracak bu pratikleri sergilemek için Türkiye'nin "**kaygı**"larını öne sürmekte ve kullanmaktadır. Burjuva basınının "**Türkiye ABD'den istediğini aldı**" dediği de bu olsa gerek.

BOSSA'da işçi kıyımına izin yok

Adana Sabancı Holding'e bağlı BOSSA fabrikasında işçi kıyımı yapılmak isteniyor. BOSSA fabrikasında patron 400 işçiye "**zarar ediyor**" gerekçesi ile çıkış vermek istedi. Kararı protesto etmek için 500'ü aşkın işçi eylem yaptı. İnönü Parkı'nda 30 Ocak 2004 Cuma günü biraraya gelen işçiler "**Yaşasın sınıf dayanışması**", "**İşçilerin birliği sermayeyi yenecek**", "**İşçiler kardeş, patron kalles**" sloganları attı. Eylemde BOSSA Şube Başkanı **Recep Türkyılmaz** konuşma yaptı. Türkyılmaz Sabancı topluluğunun yatırım hamleleri, üretim fazlalığı ve sermaye birikimiyle reklam yaptığını ve

ancak kendisini kalkındıran işçileri sürekli kapı dışarı ettiğini söyledi. BOSSA'da geçen yıl 487 işçinin atıldığını bu yıl ise 400 işçinin atılmak istendiğini vurgulayan Türkyılmaz "**Sabancı iş-ten atmalarla, taşeronlaştırma ve sendikasılaştırma saldırıları ile işçilere boyun eğdirmeye çalışıyor. İşçilerin örgütlenmesini dağıtmak isteyen Sabancı'ya BOSSA'da çalışan tüm işçiler iş bırakarak yanıt verecek**" dedi. Yapılan eylemden sonra Sabancı İş Merkezi'ne doğru ıslıklar, alkışlar ve sloganlarla yürüdü. Orada da devam eden eylem Sabancı İş Merkezi'ne siyah çelenk bırakılarak bitirildi. (Mersin)

Çiğli işçisi ödenmeyen ücretlerini istedi

Çiğli Belediyesi'ne bağlı Kafes Şirketi'nde çalışan ve alacakları olan 6 milyar parayı alamayan 310 taşeron işçi iş bırakırken, 37 kadrolu işçi de iş bırakarak arkadaşlarına destek oldular. Her bayramı parasız geçirdiğini belirten işçiler, 31 Ocak 2004 tarihinde sabah saatlerinde belediyenin şantiyesinde toplanarak "**Çalışmak görevimiz, ücret almak hakkımızdır**" yazılı **Belediye-İş** imzalı pankart açtılar. "**Hakkımızı istiyoruz**" diyen işçiler "**bizi bu hale getirenlerle seçimde hesaplaşacağız**" dediler. 25 Aralık 2003 tarihine kadar ödenmesi gereken ücretlerin

ödenmemesi üzerine eylem yapan işçiler adına açıklamayı Belediye-İş Karşıyaka Şube Başkanı **Atila Aktaş** yaptı. Aktaş "**25 Aralık 2003 tarihine kadar ödeme yapamayan Çiğli Belediyesi müteahhitlere 90 milyar ödeme yapmayı biliyor**" diyerek tepkisini gösterdi. Genel-İş 5 No'lu Şube Başkanı **Mehmet Çınar** ise "**haklarımızı alana kadar eylemlerimiz sürecektir**" dedi. Akşam saatlerinde açıklama yapan Çiğli Belediyesi Başkan Yardımcısı **Hakkı Ataç** ise işçilerin ücretlerinin 1 hafta içinde ödeneceğini belirtti.

(İzmir)

Başarafa Sayfa 32'de

Ocak ayı Türkiye proletaryasının ve halkının onlarca komünist militan, kadro, üye ve taraftarını kaybettiği bir aydır. Proletarya Partisi, şehit düşen tüm yoldaşlarını ve devrim şehitlerini anmak ve onların mücadelesini daha da ileriye taşıyabilmek için Ocak ayının son haftasını **"Parti ve Devrim şehitlerini anma haftası"** olarak ilan etmiştir. Ve bu hafta boyunca yapılan etkinliklerde tüm militan ve örgütlülüklerinin önüne parti ve devrim şehitlerini anma, onların uğruna yaşamlarını tereddütsüzce feda ettikleri ideolojik siyasi inançlarını daha yoğun bir çabayla işçi ve emekçilere taşıma görevini koymuştur. **Onları bir hafta boyunca kampanya temelinde anmanın önemi kuşkusuz onların feda ruhlarını, düşüncelerini kitlelere daha yoğun taşıma, onlardan öğrenme amacını taşıyor.** Bu haftanın ilanını sıradan taktimsel bir belirleme olarak anlamak, devrimin üzerinde yükseldiği ve yükseleceği temel dinamiği kavramamaktır.

Ocak ayı boyunca çeşitli illerde ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde bir dizi anma etkinliği düzenlendi. Bu etkinlikler faaliyetin bir parçası olarak ele alındı. Yani şehitleri anarken sadece onların yaşamlarını anlatmakla sınırlı olmadı etkinlikler. Her alanın kendi özgünlüklerine göre faaliyet alanlarında karşılaştıkları sorunlara yaklaşımla şehitlerin bağlantısı kurularak, onları anmanın somutumuzda ne anlama geldiği üzerine duruldu. Şehitler haftasıyla ilgili çıkarılan **"Parti ve Devrim şehitlerini anıyoruz. Devrimin yapıtaşlarına bin selam-PARTİZAN"** imzalı broşürün, birçok ilde başta şehit aileleri olmak üzere emekçi semtlerde ve işyerlerinde geniş bir şekilde dağıtımı yapıldı. Yine Ocak ayı içerisinde başta İstanbul olmak üzere çeşitli illerde ulaşılabilen parti ve devrim şehitlerinin aileleri ziyaret edilerek şehitleri gerçek anlamda anmanın önemine vurgu yapıldı. Çeşitli alanlardan yoldaşların birlikte yaptıkları ziyaretlerde şehitlerden öğrenmenin somutumuzda ne anlama geldiği üzerine sohbetler edildi. Bu hafta dolayısıyla yapılan etkinlikler İstanbul'da son olarak **Sarıgazi Mezarlığı**'nda yapılan anmayla sona erdi.

ŞEHİTLERİ ANMAK ONLARIN DÜŞÜNCELERİNİ HALKA GÖTÜRMEKTİR

Sınıf mücadeleleri tarihinin önümüze koyduğu tecrübeler proleter ideolojiyle donanmış partilerin toplumsal pratiğe yön veren ve stratejiye hizmet eden doğru taktik politikaları, can bedeli hayata geçirilmeye çalışıldığında devrimlerin somutluk teşkil ettiğini görürüz. Sınıf mücadelesinde can bedeli mücadeleyi göze alanlar, somut olarak bu uğurda şe-

hit düşmüş yoldaşlarımızdır. **Şehitleri anlamak, onların bize miras olarak bıraktıkları her mevziyi bir sonraki mevziye kavuşturmak ve bu ilerleyişi iktidarı alana kadar kesintisiz bir şekilde sürdürmektir.** Sınıf mücadelesinde devrim perspektifine sahip olanlar; şehitleri anmanın onlara ağıtlar yakmak

demek olmadığını göstererek aksine ağıt ve kahramanlık öykülerine sığınmadan uğruna feda oldukları Proletarya Partisi'nin politikalarını halka götürmek ve yine halkın içinde bedel veren şehit ailelerine götürmek, şehit ailelerini sadece şehit kavramına hapsedmemekle politik bir yaklaşım sergilemiş olacaktırlar. Nihayetinde şehit aileleri de içinde yaşadığımız faşist sistemden şu yada bu oranda etkilenmekte, sömürülmektedir.

ŞEHİT AİLELERİ MÜCADELEMİZDE ÖNEMLİ BİR MEVZİDİR

İşte mücadelemizde önemli bir mevzi olarak gördüğümüz ailelerimizin tavrının bıçak sırtında olduğu bir noktadan yaklaşımımız can alıcı bir önemdedir. **Onların duygu ve düşüncelerini iliklelerinde hissetmeyen ve doğru açılımlarla ailenin zihnindeki çelişkileri çözemeyen bir yaklaşım, kazancı değil düşman saflarını sıkılaştırıcı bir yaklaşım olur.** Unutmayalım devrim, milyonlarca kitlenin bir safta yumruklarıyla çelikten duvar örmüş, düşmanın saflarını parçalayacak bir kinle çarpışmanın sonucunda gerçekleşecek. Bizim yitdiğimiz kadar gaddar olacaktır düşman.

Şehit ve tutsak ailelerini devrim mücadelesinin bir mevzisi haline getirme, onların duygu ve düşüncelerini kavrayışla ilgili bir olgudur. Bu olgunun objektif durumu harmanlanmasıyla perspektif olarak karşımıza çıkacak sentezin hayat hakkı bulma ve gelişme koşulu, senteze ulaşana dek izlenecek aş-

maların hangi derecede Maoist ideolojiden etkilendiğine paralellikle birebir ilişkilidir.

Şehit aileleriyle ilişkilerimizde dik-kate almamız gereken hususlardan biri de her ailenin sosyal çevresinin varlığını dikkate alarak bir çalışma ve ilişki geliştirmemiz gerektiğidir. **Bu çalışmada şehit ailelerini esas almış olmamıza rağmen, hedefimiz daha geniş bir örgütlenme içeriği taşınmalıdır.** Ailelerimiz politikleştikleri oranda sosyal çevresine müdahale etme gücü, azmi daha da pekişecek, örgütlenmenin nesnesi olmaktan çıkıp öznesi olma durumuna dönüşecektir. **"Bir"den binlere ulaşmanın dinamiği politikleşmiş ailelerimizin çabasıyla önemli oranda yakalanmış olacaktır.**

Proletarya Partisi'nin 1978 yılında yapmış olduğu 1. Konferansında almış olduğu karar doğrultusunda çeşitli alanlardan yoldaşlar olarak "Parti ve Devrim şehitlerini anma haftası"na bir kampanya anlayışıyla girdik. Bu kampanya süresince karşılaşılan sorunlar incelendiğinde karşımıza çıkan şey, özellikle şehit ailelerine yaklaşımdaki eksik algılayışımız oldu. Oysa şehitlerimize ilişkin söylediklerimizle karşılaştığımızda yazılan çizilenlerle gerçeklerin örtüşmediğini gördük. Proletarya Partisi bu yönlü bir eksikliğin varlığına zaman zaman dikkat çekmesine rağmen uygulamada faaliyetçilerin bu eksikliği giderme noktasında üzerlerine düşeni yeterince bilince çıkaramadığını söyleyebiliriz.

ZİYARETLERDE NELERLE KARŞILAŞTIK...

Kitlelerle özellikle düşmanla girilen muharebede evlatlarını yitiren ailelere, doğru bir politikayla yaklaştığımızda onların evlatlarını sahiplenme duygusunun **kan bağı duygusundan politik bir sahiplenmeye doğru evrilebileceğine** ve bundan hareketle **politik bir tavrı ya-**

şam tarzı haline getirebileceklerine olan inancımız daha da arttı. Şehit yoldaşların aileleriyle ilgilendiğimizde, onların sorunlarına ortak olduğumuzda, onları da bu mücadelenin içine katabildiğimizde, onlarla birlikte hareket etmenin önemini kavrayabildiğimizde bizimle olmamaları için ya da bizlere yoldaş olmamaları için bir neden yok... Ancak böyle bir yaklaşımın sonucunda doğru bir belirleme yakalayabiliriz. Zihinlerdeki çelişkileri çözmeye doğru bir ahahtar bulabiliriz. Çelişkileri çözen bir yaklaşım her zaman kabul görme potansiyelini bünyesinde barındırır.

Bugün önümüzde duran hedef, şehit ailelerinin ortak bir temel üzerinde şekillenen örgütlü hareket etmenin zorunlu bilince çıkarıp bu potansiyeli örgütlü bir tarzda politik hedeflere yöneltme sorunudur.

Kampanya süresince şehit ailelerinin sınımsız gülüşleriyle biraz da sitemleriyle karşılaştık. Çeşitli konularla ilgili sohbetlerin yanısıra kimi ailelerin yaşadıkları sorunlar üzerine konuşup çözüm noktasında birlikte hareket etmenin gerekliliğini tartışıp çözümlenebileceğimiz sorunları noktasında yardımcı olmaya çalıştık. **Kendileriyle birlikte olduğumuzu kavradıklarında dile getirilemez diye düşündükleri sorunlarını da çekinmeden açıklayabildiklerini gördük.** Ailelerimize güven duygusunu vermemiz bizi daha bir umutlandırdı. Karşılaştığımız kimi tepkisel çıkışları ise daha çok şimdiye kadar daha sık ziyaret etmemiz, ilişkilerimizin kopuk olması üzerineydi. Bu konudaki eksikliğimizi kabul ederek ve daha sık görüşeceğimize dair karşılıklı sözler vererek ailelerimizden ayrıldık.

Kampanya süresince şehit ailelerimizle birebir ilgilenmemizin karşılığını 1 Şubat günü Sarıgazi Mezarlığı'nda yaptığımız anma etkinliğinde gördük. Parti ve devrim sloganlarının coşkulu bir şekilde dile getirilişi, çaba gösterince emek harcayınca bunun karşılıksız kalmayacağına pratikteki yansımaysdı.

Dinamiği kitleler olmayan bir teorinin hayat bulma şansı yoktur. Teori halini alan bilgi, kitlelerle kaynaşmanın yarattığı zorunlu bir olgudur.

İSTANBUL

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Proletarya Partisi'nin "**Parti ve Devrim Şehitleri Anma Haftası**" çerçevesinde Sarıgazi Mezarlığında anma gerçekleştirildi. Anma öncesi iki hafta boyunca İstanbul'da yaklaşık olarak elli şehit ailesinin evlerine ziyaretler yapıldı. Yapılan ziyaretlerde çocuklarının mücadeleleri anlatıldı. Onların mücadelesine katılmaları çağrısı yapıldı. Ayrıca Partizan imzalı çıkartılan bildiriler ailelere okundu ve gazetemiz bırakıldı. Yine anma öncesi Partizan imzalı çıkan 5 bin bildiri İstanbul'da dağıtıldı. Halk tarafından ilgiyle karşılanan bildirilerin **Tuzla, Kartal, 1 Mayıs, Sarıgazi, Gazi, Altınşehir, Alibeyköy, İkitelli, Soğanlı, Yenibosna** vb. semtlerde yoğun dağıtımı yapıldı. Bu çalışmaların bir sonucu olarak; Proletarya Partisi önderlerinden savaşçılara kadar birçok şehidin mezarının bulunması nedeniyle Partizan kitlesi için özel bir yere sahip olan Sarıgazi Mezarlığı'nda 1 Şubat tarihinde yapılan anmaya şehit ve tutsak aileleriyle birlikte yaklaşık 250 kişi katıldı.

Mezarlığın dışında saat 13:00'te toplanan kitle, kortej oluşturarak yürüyüşe geçti. "**Devrim ve Komünizm Şehitleri Ölümsüzdür/Partizan**" yazılı pankart ve Proletarya Partisi'nin şehitlerinin ve devrim şehitlerinin resimlerinin taşındığı yürüyüşte, "**Devrim şehitleri ölümsüzdür**", "**Bedel ödedik bedel ödeceğiz**", "**Gerillalar ölmez yaşasın halk savaşı**", "**Yaşasın partimiz TKP/ML, halk ordusu TİKKO**" vb. sloganlar atıldı. Mezarlık içerisinde devam eden yürüyüş, Proletarya Partisi'nin şehit düşen 4. Genel Sekreteri **Mehmet Demirdağ**'ın mezarının başında son buldu. Anma Parti ve devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşuyla başladı. Burada yapılan konuşmada; şehitleri anmanın ne anlama geldiği belirtilerek şöyle denildi, "**Şehitlerimizi anmak bizler için ne bir ağlama töreni ne de kade-re lanet ayinidir. Kuşkusuz, duyduğumuz acılar vardır ama her devrim zaten acılardan filizlenir ve acıları güce, dirence ve mücadeleye dönüştürerek gerçeğe dönüşür. Tarihin akışı büyük acıların ve görkemli yitişlerin döşediği yolda ilerliyor. Nihai özgürleşme yolundaki kan ve can vermeler, devrimci ve komünistlerin yaşam ve pratiğinde, emekçi sınıf ve halkların bilinç ve ilişkilerin-**

de, kırılmaz bir dirence, güce ve birliğe dönüşüyor". Daha sonra hep bir ağızdan "**Selam Olsun**", "**Yoldaş Senin Cesaretin**", "**Biz Karadeniz çocukları**" vb. marşlar söylendi, şiirler okundu. Anmanın sonunda Partizan andı içildi. Hep bir ağızdan içilen andın coşkusu aynı zamanda her türlü teslimiyete ve tasfiyeciliğe karşı şehitlerden öğrenerek cesaretle ilerlemenin haykırışıydı. Andın ardından kitle, "**Yaşasın Partimiz TKP/ML, Halk Ordusu TİKKO, TMLGB**", "**Partiyi örgütüle, cesaretle ilerle**", "**İbrahim'den Mehmet'e selam olsun Partiyeye**", "**Marks, Lenin, Mao, Önderimiz İbo, savaşıyor TİKKO**", "**İbo yaşıyor TİKKO savaşıyor**" vb. sloganlarını atarak bir kez daha umudun adını Sarıgazi sokaklarına haykırdılar.

MERSİN

29 Ocak 2004 tarihinde Mersin'de Mersin ve Tarsus YDG tarafından organize edilen Parti ve Devrim Şehitleri Anması Halil Çakıroğlu'nun mezarı başında yapıldı.

Anmada saygı duruşunun ardından söz alan bir kişi, devrim şehitlerini anmanın günümüzde önemi üzerinde durdu ve devrim şehitlerini anmanın ancak pratikte olacağı vurgulandı. Konuşmanın ardından bir kişinin okuduğu şiirle anmaya devam edildi. Onun ardından hep birlikte söylenen Gün Doğdu marşıyla anma sona erdi. Bu anma Mersin'de uzun bir aradan sonra mezar anmasının yapılması bakımından anlamlıydı.

AVUSTURYA

25 Ocak 2004 tarihinde Linz Partizan okurları tarafından "**Parti ve Devrim Şehitlerini anma etkinliği**" gerçekleştirildi. Anma Ocak ayının önemini anlatılmasının ardından yapılan saygı duruşuyla başladı. Etkinlikte yerel sanatçıların yanısıra bölgenin tiyatro grubunun kendilerinin yazıp sahnelediği "**Kızıl Direniş Ruhu**" adlı oyun da büyük bir beğeniyle seyredildi. Gece boyunca "**İbo yaşıyor, TİKKO savaşıyor**", "**Yaşasın partimiz TKP/ML**", "**Devrim şehitleri ölümsüzdür**" sloganları atıldı. Anmaya Partizan okurlarının yanı sıra halkın katılımı da oldukça yoğundu.

İSVİÇRE

31 Ocak 2004 tarihinde İsviçre'nin

Şehitlerimizin bayrağını DAHA YUKARI TAŞIYALIM

Şhit ve tutsak ailelerini devrim mücadelesinin bir mevsisi haline getirme, onların duygu ve düşüncelerini kavrayışla ilgili bir olgudur. Bu olgunun objektif durumuyla harmanlanmasıyla perspektif olarak karşımıza çıkacak sentezin hayat hakkı bulma ve gelişme koşulu, senteze ulaşana dek izlenecek aşamaların hangi dercede Maoist ideolojiden etkilendiğine paralellikle birebir ilişkilidir.

Basel şehrinde Parti ve devrim şehitleri anıldı. Saat 14-15'ten 16-15'e kadar süren anmaya 100 kişilik bir katılım oldu. Açılışın ardından Enternasyonal marşla saygı duruşu yapıldıktan sonra "**neden parti ve devrim şehitlerini Ocak ayında anıyoruz, neden onlara sahip çıkmalıyız, günümüzdeki tasfiyeciler ve reformist akımların durumu ve Proletarya Partisi'nin bu olumsuzluklar karşısındaki net duruşu**" kitleye anlatıldı. Şiirler ve anlatımlarla geçen bu bölümde ayrıca mesajlar okundu. Aradan sonra müzik dinletisi yapıldı. Daha sonra TKP/ML MK imzalı bildiri okundu. Anma boyunca gösterilen dia, yine özel olarak hazırlanan Parti ve Devrim Şehitleri bölümü yayınlandı. En son olarak güncele ilişkin bir yoldaşın anlatımlarından sonra anma sona erdi.

ALMANYA

Köln'de Saat 15.00'de 1 dakikalık saygı duruşuyla başlayan anma etkinliği, açılış konuşmasını yapan yoldaşın şu sözleriyle devam etti: "**Geçmişten bugüne yenilgi süreçlerinden, zorlu dönemlerden, kahpe kuşatmalardan geçerek geldik. Geldik ve dimdik kavganın merkezinde olarak emperyalizme, faşizme ve her türden gericiliğe karşı kızıl bayrağımızı daha bir azimle, daha bir kararlılıkla dalgalandırmaya devam ediyoruz.**"

Kitle tarafından coşkuyla karşılanan bu konuşmanın ardından sahnede yerini alan **Mayıs Ezgisi Müzik Topluluğu**,

devrimci türküler ve marşlarla etkinliğe zenginlik kattı. Şiir dinletisiyle devam eden program akışında, şehitlerle ilgili bir film gösterisi yer aldı. Sık sık sloganlarla bölünen film gösterimi, kitleler tarafından yoğun ilgi gördü. Etkinliğe katkıda bulunan **Abidin Kaya**, türküler ve Zazaca ağıtlar söyleyerek yoğun beğeni topladı. Programın ileriki bölümünde **Demirdağ Halk Oyunları Ekibi** yer alırken, TİKB-Almanya Komitesi'nin etkinliğe gönderdiği dayanışma mesajı okundu. Son olarak sahneye çıkan **Grup Haykırış**'ın söyledikleri türkülerle salondaki coşku ve sloganlar daha da arttı ve "**Partiyi örgütüle, cesaretle ilerle**" sloganıyla çağrısıyla etkinlik son buldu.

HOLLANDA

Hollanda'da da Partizan okurları tarafından 31 Ocak 2004 tarihinde düzenlenen anma Den Haag'da yapıldı. Geceye yaklaşık 200 kişi katıldı. Gecede yapılan konuşmalarda asıl olarak şehitleri anmanın güncelde ne anlama geldiği üzerinde duruldu. Oldukça coşkulu geçen gecede Proletarya Partisi adına yapılan konuşmanın ardından, **Grup Devinim, Diyar, Anka Tiyatro grubu** ve **Grup Çılgık** ile son bulmuştur. Anka Tiyatro grubunun sergilediği "**Susmasın silahlarımız**" isimli şehitleri anlatan oyun oldukça beğenildi. Gecemizde ayrıca Hollanda MLKP, MKP örgütlülüklerinin ve H.T.I.B derneğinin mesajları da okundu. *Devamı Sayfa 31'de*

Basel